

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEČ

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Kaj nam žrtve govorijo

Bilo je v septembrskih dneh leta 1908, ko je bila vsa Ljubljana razburjena zaradi dogodkov v Ptuj, kjer so bili Nemci napadli mirne zborovalce Družbe sv. Cirila in Metoda. Vsa slovenska srca so bila napolnjena gnjeva radi te surovosti in so čakala zadoščenja, ki ga seveda ni bilo. Zakaj habsburška monarhija je bila že popolnoma pod varuštvo rajha, ki je preko Avstrije gradil svoj slavni most od Belta do Adrije. Avstrijski Slovani, posebno pa mali slovenski narod, so bili po tem načrtu zapisani narodni smrti, stiskani od vseh strani in vsak dan žaljeni v svojih najsvetejših čustvih.

Tujec gospodar je mislil, da smo že zlomljeni in zunanji videz mu je morebiti dajal prav, zakaj klečeplaztva, ki je zaradi osebne koristi vedno pripravljeno zatajiti nematerialne ideale naroda, nam ni nikoli manjkalo. Tudi malodušnost se je oglašala, češ, kako more eden najmanjših narodov Evrope kljubovati ogromni sili germanstva, ki si je lastilo prvenstvo v svetu. Toda baš septembrski dnevi so pokazali, kako je jedro slovenstva ostalo zdravo in odorno; kako se je napram surovi premoči števila trdno zanašalo na svojo moralno pravdo. Po ljubljanskih ulicah so koračale vojaške patrulje in so cepetala kopita kavalerijskih eskadronov, da ustrahujejo ta uporni narod. Kajti tega gnjeva, te zadržane siče užaljenega narodnega ponosa in samozavesti tujec ni pričakoval; tudi on se je tresel srda. Ta napetost je rodila 20. september, ko so se brez zunanje povelje sprožile puške 27. avstrijskega pešpolka in zadele v srce Adamiča in Lundra.

Po nekem neizpremenljivem zakonu človeškega življenja je bilo to potrebno, zakaj nobenemu občestvu ni usojena zmaga, če ne pada dokaza, da se njegovo delo, njegove borbe in podvigi ne ustrašijo skrajne žrtve: žrtve življenja za ideale in stremljenja narodove celote. Ni treba, da bi te žrtve pokrivala bojna poljana, kjer se v šumu križajo meči; zadosti je, da simbolično predstavljajo idealizem rodu, ki se je, čeprav tiho, pa vztrajno in žilavo vse veke v vsakdanjem delu in trpljenju boril za svoj kosček zemlje, za svoj jezik in domače ognjišče, za svojo umsko rast in srčno kulturo. Le tako je slovenstvu uspelo, da se je ohranilo na najbolj izpostavljeni cesti narodov s severa na jug, z juga na sever, kar bi mogoče ne bilo uspelo veliko številnejšemu narodu. Mirno rastoč v trpljenju in potrpljenju, je naš narod v istem času, ko je izšla prva jezikovna mojstrovina modernega nemškega književnega jezika, dobil tudi svojo prvo knjigo, ki nikakor ni bila, kakor mnogi mislijo, spisana izključno le v propagandne namene, ampak obenem z zavestjo, da je slovenski jezik jezik izobraženega naroda, ki ima bodočnost. Jezik hlapcev in dekel je sicer še dva veka in pol čakal svojega popolnega vstajenja, toda razmah našega rodu je bil tem silnejši, čim delj je njegova zavest skrito zorela kakor seme, ki mora v zemlji umreti, preden vzklije.

To velja poudariti, ker se premalo zavedamo, kako je naš narodni dvig naša stvar, rezultat nepretrganega življenja vseh naših pokolenj po verski, moralni in kulturni tradiciji rodu, sad zvestobe naroda samemu sebi. Na ta način smo dozorili za višek kulturnega udejstvovanja v knjigi, likovni umetnosti, znanstvu, za politično samoupravno življenje pa za osvoboditev od tuje nadvlade in za zedinjenje z brati, ki smo se jim svobodno, popolnoma v zmislu našega davnega slovanskega in jugoslovanskega narodnega programa pridružili, da tvorimo skupnost južnih Slovanov v popolni vzajemnosti in resnično bratski slogi, kjer je vsak brat drugemu raven, kjer vsak ohrani, kar dobrega in vrednega ima, pa tudi drugemu da, da raste in bogati skupni dom. Nobena konflikta med idejo naše nujne skupnosti pa med samobitnim življenjem vsakega dela naše celote bi ne bilo, če bi ta zavest v vseh živela, če bi drug drugega prav cenili znali, če bi vsi bili dovolj široki in otipljivi. Pa tudi to bo prišlo po vztrajni samovzgoji in izkušnjah, ki nobenemu narodu, ne velikemu ne majhnemu, niso bile prihranjene, preden je postal tudi notranje veliki in moralno močen.

Slovenci smemo s ponosom reči, da smo k temu veliko doprinesli po lastnem delu in trudu, z vsem idealizmom malega naroda, ki se ne da pollačiti, s polno vero vase in v skupen cilj vsega slovenstva, vseh Jugoslovancev. To nalogo vršimo dalje z nezmanjšanim optimizmom, vedoč, da bo naša bodočnost, naš dvig skupno z brati v svobodi neprimerno višji. Danes ob trindvajseti obletnici 20. septembra leta 1908 se spominjamo onih, ki so za to misel in za ta naš življenjski pogon dali najdražje, kar so imeli: življenje. Bodi jim za to večna hvaležnost naroda. Nam pa govorijo, da krepko nadaljujmo svoje delo na narodni osnovi našega jezika, naše kulture in obenem na podlagi one ideje skupnosti vsega slovenstva in jugoslovanstva posebej, ki so nam jo prižgali naši narodni voditelji že v prošlosti. Med tema idejama je popolna harmonija — le veliko ljubezni, širokega pogleda in velikodušja je treba.

Milan, 19. sept. AA. Teniški dvoboj med Milanom in Tokijem je končal z zmago japonskih igralcev v razmerju 4:1. Tokio sta zastopala igralca Kavaki in Sato, za Milan pa sta igrala Bonze in Gaslini.

Nevaren spor na Daljnem vzhodu

Bitka med japonskimi in kitajskimi četami v Mandžuriji — Japonci vrgli Kitajce nazaj in zasedli Mukden

Veliko razburjenje v Moskvi

Moskva, 19. sept. Japonska je zaradi umora kapitana Nakamure v Mandžuriji, ki se je zgodil že julija meseca t. l., otvorila konflikt s centralno nacionalno vlado Kitaja v Nankingu. Zahtevali so od Cankajškega, da morilec izsledi in kaznuje, se japonski vladi opraviči in plača odškodnino. Po svoji starodavni navadi se je kitajska vlada v ustmenih razgovorih z japonskim poslanikom izgovarjala, da se je umor nič ne tiče, da o celi stvari sploh nič ne ve in da nima možnosti konstatirati krivde, očitno pa do danes sploh ni odgovorila. V resnici nankinška vlada neče odgovorjati japonski zato, ker se ne more postaviti v nasprotje z guvernerjem Mandžurije, maršalom Čansuljanom v Mukdenu, ki je popolnoma neodvisen in na kojega je v borbi s komunistično južno vlado v Kantonu navezana. Drugič pa Kitajska z veliko nejevoljo gleda naraščanje japonskega in gospodarskega vpliva v Mandžuriji in bi rada, če nastane konflikt, v katerem bi lahko vso odgovornost zvalila na Japonsko in jo tako diplomatično izolirala.

Res je tudi, da je Japonska konflikt z Nankinom sama izzvala. Kajti kapitan Nakamura, ki je imel pravilno izstavljene potne listine, so ubili vojniki maršala Čansuljana, za katerega Nanking ne more odgovarjati, ker dejansko nanj nima nobene vpliva, čeprav so seveda mandžurski vojniki storili ta zločin iz sovraštva, ki je sprilo aspiracij Japonev v Mandžuriji zajelo vse Kitajce. Nacionalna kitajska vlada stoji tudi juridično na stališču, da ne priznava pogoib prejšnjih vlad, po katerih se je Japonski priznala pravica, da ima v Mandžuriji okupacijsko armado, da štiti južnomandžursko železnico Harbin—Mukden—Port Artur, ki je njena last, analogno, kakor ima Rusija varstvene pravice nad progo Mandžurija—Harbin—Vladivostok, ki do postaje Pogranična vozi skozi mandžursko provinco.

Japonski vojaški krogi so po umoru Nakamure vztrajno delali na to, da se izbove konflikt, ki bi dal Japonski možnost, da južno Mandžurijo enostavno zasede. Zdaj je nek spopad med mandžurskimi vojniki Čansuljana in japonskimi četami ob železniški progi dal Japoncev povod, da svojo namero izvedejo. Seveda obe stranki slika stvar tako, kakor da je izzvala spor nasprotna stran.

Iz Tokija poročajo, da so oddelki Čansuljanove armade pognali v zrak del južnomandžurske železnice in napadli japonske čete, ki so tam progo stražile. Po hudi borbi so Japonci zasedli postoj

janke mandžurske armade v tej ceni železnice. Nato je japonski poveljnik prosil ojačenja od komandanta japonske garnizije v Kwantungu, ki je ojačenja takoj poslal. Japonske čete so se koncentrirale okoli garnizije prizadetega ozemlja v Čiaolianu in Fusunu. Tako poročilo iz Tokija, ki pa očividno prikriva vso resnico.

Kajti maršal Čansuljan poroča iz Pejpinga sledeče: Japonske čete so se s severa približale taboru mandžurskih čet, ki so dislocirane zunaj vzhodnih vrat Mukdena, in so otvorile na Kitajce ogenj. To da so Japonci storili brez vsakega povoda, Ja ustvarijo incident, ki bi jim dal možnost, da vso Mandžurijo zasedejo. Zato je Čansuljan ukazal svoji armadi, da odloži orožje in se ne protivi. Nato so Japonci vkorakali v petek zvečer v Mukden in zasedli vsa javna poslopja ter vzeli v svoje roke civilno in vojaško oblast. Pri tem je kljub povelju maršala, da naj se Kitajci ne branijo, prišlo do streljanja in je bilo v borbi ubitih kakih 100 oseb.

Konflikt se bo poravnal?

Peking, 19. sept. tg. Japonci so vdrl v Mukden. Zasedli so javna poslopja in kontrolirajo pošto. Politična atmosfera v Mandžuriji je bila v zadnjih mesecih zelo napeta. Japonski pogromi proti Kitajcem v bližnji Koreji so se povečali razburjenje in povzročili sabotažna dela proti japonskim posadkam, tako da so nazadnje Kitajci porušili most na južnomandžurski železnici. Sedaj se Kitajci nastopanju Japonev ne upirajo, ker nečajo še povečati števila dosedanjih smrtnih žrtev pri prvih spopadih.

Zeneva, 19. sept. tg. Ko je predsednik Sveta Zveze narodov Lerroux popoldne otvoril 65. zasedanje Sveta Zveze narodov, je takoj zahteval besedo japonski delegat Jošizawa, ki je sporočil, da je o dogodkih v Mukdenu bil informiran po časopisih. Takoj bo Svetu Zveze narodov podal natančnejše informacije, katere je že zahteval od svoje vlade.

Japonci nastopajo zelo ofenzivno

London, 19. sept. tg. Japonske čete so sedaj zasedle tudi Cingtau. Nekoliko let je bilo to mesto pod japonsko oblastjo, lani so ga pa vrnili Kitajski. Dalje so Japonci zasedli Kaopangce, ki je važno železniško križišče med Pekingom in Mukdenom. Na Koreji so mobilizirane vse japonske čete. Tudi vse bojne ladje v mandžurskih prista

prosili je pa, naj Svet Zveze narodov med tem časom temu lokalnemu dogodku ne pripisuje pretirane važnosti. Japonska vlada ne bo ničesar upustila, da se stvar poravna. Kitajski delegat dr. Alfred Se je izjavil, da neče prikrivati, da je radi vesti o tem dogodku vznemirljen, poročila pa, ki jih je doslej dobil, ne navajajo nobenih podatkov, da bi bil dogodek provociran s kitajske strani, ter s svoje strani podaja izjavo, da bo Svet Zveze narodov takot obvestil o vsem, kar se mu bo avtentičnega poročalo o tem žalostnem dogodku. Predsednik Sveta Zveze narodov je nato zaključil ta incident s kratko izjavo, da pričakuje, da se bosta obe vladi potrudili, čim preje likvidirati stvar. Ze sedaj je gotovo, da se bo Svet Zveze narodov na svoji zadnji seji bavil tudi z dogodki na Daljnem Vzhodu, ki so v Zenevi povzročili največjo pozornost.

njih so pripravljene. Borza v Tokiu je na te dogodke reagirala z velikim porastom nekaterih domačih vrednosti.

Japonske čete so na povelje razorožile kitajsko topničarko »Singhaj«, ki je bila zasedrana v izlivu reke Jalu. Posadka ladje je izročila Japoncem vse orožje in municijo.

Rusija se še vedno pogaja

Za sporazum med Poljsko in Francijo

Zeneva, 19. sept. V tukajšnjih krogih je vzbudil veliko pozornost najnovejši korak poljske vlade v Moskvi. Poljski poslanik Patek je namreč dne 16. septembra obvestil rusko vlado, da je poljska delegacija v Zenevi prejšnji dan izročila Zvezi narodov podrobno poročilo o stanju svoje armade. Ta korak spravljajo v Zenevi v zvezo z željo, ki jo je poljska vlada že večkrat ponovila, da bi namreč istočasno s Poljsko tudi Nemčija in Rusija predložili Zvezi narodov podatke o svojih vojskah. Drugi pa zopet trdijo, da je poljska vlada hotela s tem pokazati, da nikakor ne mara prekiniti pogajanj za zblizanje z Rusijo. Iz tega se da sklepati, da so kljub demantiju komisarja Litvinova

pred svojim odhodom iz Berlina vendar še v teku pogajanja med Poljsko in Rusijo ter bržkone tudi med Francijo in Rusijo. Pogajanja so se formalno začela, ko je nedavno poljski poslanik sam stavil sovjetski vladi predlog za pogodbo o nenapadanju. Splošno prevladuje mnenje, da je poljska vlada to storila na željo Francije. S tem je že vedno dana možnost za tako zveni vzhodni Locarno, to je za pogodbo o nenapadanju med Rusijo, Poljsko, Romunijo in baltičnimi državami. Ako se namreč Sovjeti sporazumejo s Francijo, se morajo sporazumeti istočasno tudi z njenimi zavezniki, Poljsko in Romunijo, ki jih Francija nikakor ne namerava prepustiti svoji usodi.

Atentat pri Biatorbagyju naročen iz Berlina

Budimpešta, 19. sept. tg. Nadaljnja preiskava o atentatu pri Biatorbagyju kaže vedno večjo sličnost z atentatom pri Jüterborgu. Tudi pri Biatorbagyju so našli prav tako ostanke bombnega stroja, v katerem je bil ekrazit in vžgalna priprava privita na tračnico. Ekrazit torej ni bil spravljen v zavoj, razstrelivo pa je nedvomno iz kakega rudnika, toda ne iz madjarskega, temveč inozemskega. Ona mlada kmetica, ki je včeraj podala svojo sen

zacionalno izpoved, je danes na kraju nesreče ponovila posameznosti svojih izpovedi. Verjeti pa ji ne morejo dosti, ker je že bila nekoč internirana v blaznici. Danes so aretirali dva mlada Nemca, ki ju bodo konfrontirali s kmetico. Dosedanje poizvedbe so okrepile sum, da je bil atentat dirigiran iz Berlina. Tekom noči je bilo zopet aretiranih 10 komunistov, ki so osumljeni, da imajo zveze z inozemstvom.

Izredna sodišča v Nemčiji

Berlin, 19. sept. tg. Nemški kabinet je danes sprejel važne politične in finančno-politične sklepe. Razni terorski akti v zadnjem času so dali kabinetu povod, da je predlagal predsedniku republike Hindenburgu ustanovitev izjemnih sodišč v varstvo javne varnosti, katera bodo med drugim sodila tudi o deviznih in davčnih prikrcajih.

Grandi posesti Berlin

Rim, 19. sept. tg. Vest iz Zeneve poročajo, da sta dr. Curtius in Grandi pri zadnjem svojem sestanku določila podrobnosti o obisku italijanske vlade v Berlinu. Ne Mussolini, temveč Grandi bo prve dni oktobra vrnil svoječasni obisk dr. Curtiusa in Brüninga. Grandi bo ostal v Berlinu največ dva ali tri dni

Med Francijo in Italijo ne pride do pomorskega sporazuma

Zeneva, 19. sept. tg. Nocoj bo italijanska delegacija pri Zvezi narodov objavila poseben komuniké, iz katerega izhaja nedvomno, da ni nobenega upanja več, da bi v Zenevi prišlo med Francijo in Italijo do sporazuma v pomorskem vprašanju. Italijanski komuniké opisuje stvar tako, da v Zenevi doslej sploh še ni bilo točadernih pogajanj. V ostalem trdi komuniké, da je samo par dni pred otvoritvijo plenuma Zveze narodov bil izročen italijanski vladi francoski memorandum za izmenjavo misli med italijansko in angleško vlado, da pa ni govora o obnovitvi francosko-italijanskih pogajanj.

Padec papirjev na borzah

Newyork, 19. sept. AA. Ker je bila včeraj borza brez pozitivnih in optimističnih poročil, so papirji globoko padli. Včerajšnji padec je bil najmočnejši po juniju. Več milijonov akcij je menjalo lastnike. Prizadete so bile tudi najčvrstejše vrednote.

London, 19. sept. tg. Prvih po 14 letih je danes zopet v Londonu poslovala borza na soboto. Kurzi so močno padli.

Atene, 19. sept. tg. Tudi atenska borza je imela slab dan. Tečajji so padli do 25%. Trije senzali so ustavili plačila. Boje se, da pride do večjih zapletljajev.

Flandin proti spekulantom

Pariz, 19. sept. tg. »Matine« objavlja intervju, v katerem finančni minister Flandin ostro kritizira spekulacijo na baisse, ki je kriva tudi negotovosti londonskega trga. Če se bo zgubilo zupanje v Anglijo, bo prišla katastrofa. Zato je prišlo čisto lancosko finančno ministrstvo na pomoč in se ne bo pomisljalo še enkrat pomagati, ker je v interesu Francije, da funt ostane, kar je Flandin je proti novi kreditni inflaciji, ki so jo predlagali za rešitev sedanje krize, ker bi lahko po začasni olajšavi povzročila polom gospodarstva vsega sveta. Najprej mora priti do političnega premirja in političnega miru.

Pariz, 19. sept. AA. Avtorizirani krogi so izjavili, da bo kolonialna razstava zaključena v prvi polovici novembra.

Zakon o društvih, zborih in sestankih

Telovadna društva ne smejo sloneti na verski, plemenski ali krajevni podlagi. — Oblast sme poslati zastopnika na vsak shod ali sestanek društva. — Politična društva in stranke na verski, plemenski ali pokrajinski podlagi so prepovedane. — Vsako politično društvo je vezano na posebno dovoljenje notranjega ministra, ki odloča, katero društvo se ima smatrati za politično. — Za ustanovitev politične stranke je potrebno, da ima v vsakem srezu države okrajni odbor z najmanj 60 člani. — Obstoječe novoustanovljene politične stranke potrdi in dovoli minister v roku dveh mesecev. — Vsak javen shod in vsak sestanek povabljenih v zaprtih prostorih je oblasti naznaniti. — Shodi o političnih vprašanjih morajo imeti predhodno dovoljenje po prijavi 3 dni prej, shodi dovoljenih političnih strank pa ne rabijo predhodnega dovoljenja, pač pa se morajo naznaniti 24 ur prej.

Belgrad, 19. sept. AA. Kralj je na predlog ministra notranjih zadev in predsednika ministrskega sveta ter na podlagi člena 117 ustave kraljevine Jugoslavije predpisal in proglasil zakon o društvih, zborih in sestankih.

I. Poglavlje.

Člen 1. Državlani imajo pravico družiti se v mejah tega zakona.

Člen 2. 1. Kadar se namerava ustanoviti društvo po odredbah tega zakona, mora ustanovitelj predložiti prijavo pristojni občinski upravni oblasti II. stopnje preko pristojne občinske upravne oblasti I. stopnje in ji priložiti v petih enakih izvodih društvena pravila, ki jih morajo podpisati najmanj trije ustanovitelji. — 2. Upravna prvostopna oblast bo takoj na zahtevo pisмено potrdila, kdaj je prijavo sprejela.

Člen 3. 1. V pravilih društva se mora ugotoviti: 1. ime, sedež in področje društva, 2. naloga društva in sredstva, s katerimi jo doseže, 3. ustroj uprave in način, kako se izdajajo s polno veljavo sklepi društva, 4. odredbe o vstopu v društvo in pristopanju, 5. pravice in dolžnosti članov, 6. zastopstvo društva, 7. znaki društva, pečat, obleka in slično, 8. namen imovine društva za primer, da društvo prestane. — II. Ime društva ne sme biti v nasprotju z nalogo društva in se mora razlikovati od naziva javnih oblasti in ustanov in imen drugih društev v istem kraju.

Člen 4. 1. Obča upravna oblast II. stopnje bo prepovedala ustanovitev društva, če je po svojem imenu, namenu ali ureditvi nasprotno državi, državnemu ali družabnemu redu ali javni morali, ali je kot društvo za telesno vzgojo postavljeno na versko, plemensko ali regionalno podlagi.

2. Prepoved se bo izdala pisмено najdelj v roku 6 tednov od dneva, ko je bila predana prijava. V njej se navedejo razlogi zanj.

3. Če se prepoved ne izda v roku, predvidenem v tem zakonu, stopi društvo v življenje.

4. Obča upravna oblast II. stopnje lahko tudi pred potekom roka izjavi, da ni povišala za prepoved. V tem primeru stopi društvo od tega dne v življenje.

Člen 5. Proti prepovedi društva je dovoljena pritožba po zakonu o obtem upravnem postopku.

Člen 6. Uprava društva bo sporočila obči upravni oblasti I. stopnje pisмено izvoljene člane z navedbo njihovega poklica in kraja, kjer bivajo. O članih društva se bo vodil točen spisek, ki se bo v prepisu poslal omenjeni oblasti, kadar to ona zahteva, odnosno se ji na zahtevo dopusti, da si te spiske ogleda.

Člen 7. 1. Na skupščine društev lahko pridejo samo člani in imensko povabljeni gostje.

2. Vsako skupščino mora uprava pisмено prijaviti obči upravni oblasti I. stopnje 48 ur pred skupščino in označiti kraj in čas skupščine ter dnevni red.

3. Oblast lahko prepove skupščino, če zve, da se proti odredbam pravil ali zakona, odnosno lahko stavi z dnevnega reda, kar je nasprotno pravilom ali zakonom.

4. Zoper sklep oblasti po prejšnjem odstavku je dovoljena pritožba po zakonu o splošnem upravnem postopku.

5. Za sestanke v svrhu prosvetljanja in zabave veljajo splošni policijski predpisi.

Člen 8. Obča upravna oblast I. stopnje sme na vsako skupščino društva poslati svojega zastopnika, ki je dolžan preprečiti nezakonitosti, nepravilnosti in nered, po potrebi pa tudi razpustiti skupščino. Če zastopnik oblasti ni navzoč, sme pod istimi pogoji neposredno odrediti razpust skupščine.

Člen 9. Na zahtevo obče upravne oblasti I. st. mora uprava društva dovoliti, da si oblast ogleda zapisnik seje in skupščine.

Člen 10. 1. Obča upravna oblast I. stopnje sme razveljaviti sklepe društva, nasprotne pravilom in zakonom.

2. Zoper sklep oblasti je dovoljena pritožba po obtem upravnem postopku, toda pritožba ne odgodi izvršitve odloka oblasti.

Člen 11. 1. Društva, ki bi prekršila svoj statutarni delokrog ali ga ne bi več mogla izvršiti, ali bi ravnala zoper državni in družabni red ali javno moralo, sme uprava oblasti II. stopnje razpustiti.

2. Zoper odloke oblasti je dovoljena pritožba po obtem upravnem postopku, vendar pritožba ne odgodi izvršitve odloka oblasti.

Člen 12. 1. Ustanovitev političnih združenj (političnih društev, političnih strank), ki ne smejo imeti verskega, plemenskega ali pokrajinskega značaja ali naloge, ki bi bila nasprotna narodnemu edinstvu in celini države ali državnemu ali družabnemu redu, je vezana na posebno dovoljenje ministrstva notranjih zadev, ki odloča, katero društvo se ima smatrati za politično.

2. Za politična društva, ki niso politične stranke, velja dovoljenje za ustanovitev obenem za dovoljenje za obstojanje in delovanje društva.

Člen 13. 1. Kadar se namerava ustanoviti politična stranka, so ustanovitelji, njih najmanj 10, dolžni, da pošljejo program in priložijo stranko in svojo jeročno podpisano prijavo ministrstvu notranjih zadev. Podpisniki prijave (ustanovitelji) morajo označiti svoje krstno in rodbinsko ime in v prijavi navesti svoj poklic in kraj, v katerem bivajo.

2. Odlok, s katerim se dovoli ustanovitev politične stranke, se razglasi v »Službenih novinah«.

3. Podpisniki (ustanovitelji) lahko takoj, ko so sprejeli odlok, začno z vpisovanjem članov in ustanovitvijo odbora (organizacij) polit. stranke.

Člen 14. Organizacija politične stranke se mora tako izvesti, da morejo imeti v vsakem srezu države odbor (organizacijo) z najmanj 60 člani. Za pristop v članstvo stranke in članstvo v odborih (organizacijah) je potrebna svobodno dana pismena izjava. To izjavo morajo pismeni državljani svojerodno podpisati, ne pisemne pa mora po pristanku v prisotnosti dveh pisemenih svedokov drugi podpisati, ki bo to z lastnoročnim podpisom na isti prijavi potrdil.

Člen 15. Po končani organizaciji politične stranke pošljejo ustanovitelji ministru za notranje zadeve dokaz, da je stranka v vsej državi organizirana na tukaj omenjeni način.

Nato bo ministrstvo notranjih zadev v roku 2 mesecev izdalo končni odlok, ali dovolj obstoje politične stranke in nje delovanje ali ne,

Dovoljenje bo objavljeno v »Službenih novinah«.

Člen 16. V vseh primerih, kadar se dožene, da se politična društva (politična združenja, politične stranke) ne ravna v svojem delovanju po predpisih tega zakona, odnosno kadar se dožene popušcanje predpisanih izjav, prijav in dokazov ali izdajanje lažljivih, netočnih ali nepopolnih prijav, izjav ali dokazov, se morajo politična društva razpustiti z odlokom notranjega ministrstva.

Člen 17. Inozemci in mladoletniki, kakor tudi oni, ki so izgubili državljanske pravice na zakonit način, ne morejo biti, dokler si ne pridobe nazaj teh pravic, člani nikakih političnih društev.

Člen 18. Kadar se katerokoli društvo iz lastnega nagiba razide, mora uprava to takoj javiti obči upravni oblasti I. stopnje.

Člen 19. V vsakem primeru od prestanka društva bo obča upravna oblast I. stopnje pazila na to, da se imovina društva uporabi po odredbah pravil odnosa zakonov.

Člen 20. Pod odredbe tega poglavja ne spadajo: 1. Verske zajednice sprejetih in priznanih veroizpovedi in njihova verska društva, ustanovljena po zakonu.

2. Društva in združenja trgovskega in gospodarskega značaja, ustanovljena po odredbah zakonov, ki za nje veljajo.

3. Javnepravna društva in zajednice, ki so osnovane po posebnih zakonih.

II. poglavje.

O zborih in sestankih.

Člen 21. Državlani imajo pravico do zborov ali sestankov v mejah tega zakona.

Člen 22. Zbori so javni sestanki, bodisi pod vedrim nebom, bodisi na nekem drugem javnem kraju.

Sestanki pa so pomenki osebno povabljenih ljudi v zaprtih prostorih.

Člen 23. Kdor hoče sklicati zbor (shod) ali sestanek, mora to prijaviti obči upravni oblasti I. stopnje, ki je pristojna v kraju, kjer se bo zbor ali sestanek vršil, in sicer najmanj 48 ur pred dnevom shoda ali sestanka.

V prijavi, ki jo mora podpisati vsaj eden sklicatelj, se mora navesti namen, kraj, čas in dan zbora ali dogovora. Oblasti bo takoj izdala potrdilo o prijavi, ako ga sklicatelj zahteva.

Člen 24. Sklicatelji zborov ali sestankov so lahko osebe, ki uživajo državljanske pravice.

Člen 25. Obča upravna oblast I. stopnje lahko prepove shod oziroma sestanek, ako smatra, da nasprotuje zakonu, da je nevaren za javni red, za javno zdravje ali za bitno državne interese.

Prepoved je treba sporočiti najdelj 24 ur pred časom napovedanega shoda oz. sestanka.

Ako se v tem roku ne dostavi prepovedi sklicatelju, se shod oziroma sestanek lahko vrši.

Člen 26. Za shode pod vedrim nebom je potrebno posebno dovoljenje obče upravne oblasti I. stopnje, ki ga mora izdati v roku, predvidenem v prejšnjem členu.

Ako dovoljenje ni izdano v tem roku, se smatra, da dovoljenje ni bilo izdano.

Člen 27. Proti prepovedi v členu 25. oziroma proti neizdanemu dovoljenju v čl. 26. je dovoljena pritožba po zakonu o obtem upravnem postopku.

Člen 28. Shod oziroma sestanek vodi eden sklicatelj v slučaju, da sklicatelji ne predlagajo posebnega predsedništva. Od trenutka ko se sestavi predsedništvo, odgovarja to predsedništvo za red na shodu oz. na sestanku. V drugem slučaju pa odgovarjajo dotični sklicatelji. Eni in drugi morajo zahtevati pomoč oblasti, čim se na shodu ali sestanku pokažejo znamenja nereda.

Člen 29. Obča upravna oblast I. stopnje pošlje na vsak shod oz. sestanek svojega zastopnika, ki je dolžan, da prepreči vsakršno nezakonito delovanje ali nered in ki mora po potrebi razpustiti shod oz. sestanek.

V primeru, da upravna oblast I. stopnje ne pošlje svojega zastopnika, sme pod istimi pogoji tudi neposredno odrediti razpust shoda oz. sestanka.

Člen 30. Na shod oz. sestanek ne sme nihče priti z orožjem. Izjemo tvorijo organi oblastev.

Člen 31. Za vse shode oz. sestanke o političnih vprašanjih ali o kaki politični akciji je potrebno predhodno dovoljenje obče upravne oblasti I. stopnje. Sklicatelji morajo predložiti prijavo oblastvom najdelj tri dni pred dnem shoda oz. sestanka.

Ako oblastvo najdelj do 24 ur pred shodom ali sestankom ne izda dovoljenja, se smatra, da je bil shod oz. sestanek prepovedan.

Člen 32. Izvzetno od določbe čl. 31. smejo politične stranke ki obstojajo in delujejo in ki so dovoljene v smislu določb čl. 14 in 15, imeti shode pod vedrim nebom in na drugih krajih oz. sestanke, (predavanja v zaprtih prostorih) brez predhodnega dovoljenja obče upravne oblasti I. stopnje, vendar so sklicatelji dolžni o teh shodih oz. sestankih (predavanjih) predložiti 24 ur prej pismeno prijavo oblastvom, ki morajo na to o tem izdati pisмено potrdilo. Tudi za ta slučaj veljajo določbe čl. 29. odstavek 2.

Člen 33. Na shode oziroma sestanke o političnih vprašanjih ali o kaki politični akciji pošlje obča upravna oblast I. stopnje svojega zastopnika, na katerega se morajo sklicatelji oziroma predsedniki takoj obrniti za pomoč, čim opazijo znake nereda. V tem primeru mora zastopnik oblasti odstraniti vsakogar, ki izliva nered. Če pa nastanejo taki neredi, da se tudi v tem primeru ne bi mogli pomiriti, morajo sklicatelji oziroma predsedniki takoj razglasiti, da je shod razpuščen. V nasprotnem primeru bo to storil zastopnik oblasti.

Člen 34. Molilnice, šole, sokolski domovi in njihova dvorišča ne smejo biti kraj shodov oziroma sestankov političnih združenj (političnih društev, političnih strank).

Člen 35. Pod določbe tega poglavja spadajo:

1. Spremljevalci, cerkveni shodi in sprevodi;

2. Javni shodi, društveni sestanki in navadne narodne veselice,

Zlati jubilej

Kmetske posojilnice ljubljanske okolice r. z. z n. z. v Ljubljani, Dunajska cesta 18.



Dne 18. septembra 1881 se je vršil ustanovni občni zbor Kmetske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani, katerega so sklicali župani ljubljanske okolice. V prvi odbor so bili izvoljeni med drugimi: Janez Knez star., župan v Spodnji Šiški; Martin Bavdek, župan v Udmatu; Vinko Ogorelec, župan v Škofljici in Tomaž Ločnikar, župan na Viču. Glavni organizator in pospeševatelj ustanovitve pa je bil znan slovenski mecen Anton Knez, ki je bil do svoje smrti leta 1893. najbolj agilen delavec v zavodu. S kreplek vzpodbudo sta sodelovala pri ustanovitvi tudi oče slovenskega zadružništva inž. Miha Vošnjak in njegov brat dr. Josip Vošnjak.

Emancipacija našega denarnega gospodarstva se je vršila jako počasi, saj je začela šele osem let pozneje posloovati »Mestna hranilnica ljubljanska«, leta 1895. »Ljudska posojilnica« in leta 1900. pa »Ljubljanska kreditna banka«.

Tako je »Kmetska posojilnica ljubljanske okolice« danes najstarejši slovenski denarni zavod v Ljubljani, ki je započel z uspehom narodnogospodarsko osamosvojitve in jo v petih desetletjih svojega delovanja zvesto nadaljeval. Ravnal se je vedno po temeljnih zadružnih načelih in zlasti s kulantno obrestno mero izdatno pospeševal razvoj vseh panog narodnega gospodarstva, v prvi vrsti pa gospodarsko povzdigo našega kmeta. Podpiral je slovensko zadružništvo vobče in bistveno pripomogel k njegovemu razvoju in današnji veličini. Leto za letom je naklonil znatne vsote v splošno

koristne narodne namene.

Zavod so vodili v vseh petih desetletjih vseskozi izkušeni odborniki. Od početka poslovanja posojilnice ji je predsedoval g. Janez Knez star. vulgo Ančnik in po njem se je za zavod udomačila označba »Ančnikova šparkasa«. Po smrti imenovanega l. 1892. ji je predsedoval njegov sin g. Ivan Knez do svoje smrti v letu 1926. in od tega časa dalje ji predseduje g. Andrej Šarabon.

Zaradi svoje priznane solidnosti si je zavod vkljub malim začetnim sredstvom hitro pridobil zaupanje slovenskih gospodarskih krogov, se razvijal in raste brez zaprek in zadržkov tako, da je danes največji kreditni zavod naše države na zadružni podlagi, ki upravlja premoženje nad 245 milijonov dinarjev in šteje že nad 6000 deležnikov.

Iz skromnih začetkov so narasle vloge do danes na 236.515.134,95 Din, posojila na 193 milijonov 951.969,70 Din, rezervni zakladi presegajo vsoto 9.000.000 Din, nepremičnine, ki so upoštevane v bilanci s 3.177.401 Din, reprezentirajo znatno liho rezervno, saj poseduje danes zavod, ki je začel svoje poslovanje v brezplačno na razpolago mu stavljenih prostorih g. Janeza Kneza, lastno zadružno palačo na najprometnejšem prostoru ob Dunajski cesti oziroma Trdinovi ulici, poleg raznih stavbišev v mestu in na neposredni periferiji.

V spomin petdesetletnice ustanovitve zavoda je sklenil odbor, da sežida v nastopajočem jubilejnem poslovnem letu na dveh parcelah ob Dunajski cesti stanovanjsko palačo.

XX. kolo mednarodnega šahovskega turnirja na Bledu

Bled, 15. septembra.

V današnjem kolu so nastopili sledeči pari: Spielmann-Astaloš, Tartakower-Vidmar, Stoltz-Colle, Kostić-Niemcevič, Aljehin-Pirc, Maroczy-Flohr in Kashdan-Bogoljubov.

Vidmar in Tartakower sta končala nenavadno hitro, in sicer že v 12 potezah. Tartakower je imel voljo, vendar pa se mu ni šlo za drugega kakor za remis, ki ga je prav lahko dosegel. Otvoril je pred kraljem, nakar je nastala španska igra, v kateri pa Vidmar kot črni ni mogel doseči nobenih zapletljajev in je bil prisiljen ugoditi Tartakowerjevi želji, da da partijo remis. Vidmarjevi poskusi, prinesli v partijo malo več življenja, so se ponesrečili, in ko mu je Tartakower ponudil remis s lahko izvedljivo grožnjo, da prisili menjavo vseh važnejših figur, je Vidmar svojemu nasprotniku moral ugoditi. Tovariši obeh velemejstrov so sicer govorili, da je bil ta remis sklenjen že večeraj, toda če pogledamo partijo, potem vsaj na strani Vidmarja ne vidimo sledov. Tartakower pač ni imel bojaželjnosti in je zato svojega nasprotnika hitro prisilil k miru.

S podobno nakano kot Tartakower, se je tudi Kostić vsedel k svoji partiji z Niemcevičem. Kot beli je otvoril pred kraljem, nakar mu je bojaželjniji Niemcevič odgovoril s Caro Kann obrambo. Tudi on ni mogel radi miroljubnosti svojega nasprotnika nič opraviti, ker je Kostić dosledno menjal figure in tako verjetnost remisa postopoma večal. Nastala je končnica, v kateri je imel Kostić nekoliko boljše izgleda, pa je kljub temu rad privolil v remis.

Čisto drug značaj so pokazale partije mlajših mojstrov. Stoltz je Colleja, ki se je branil z Aljehinovo vehementno obrambo, napadal na kraljevo.

3. poglavje.

Splošne in sklepne določbe.

Člen 36. Kdor prekrši pogodbe tega zakona, kakor tudi osebe, ki se ne pokore zapovedi oblasti o odstranitvi ali razpustu, se kaznujejo z zaporom do 30 dni ali z denarno kaznijo do 5000 Din, oziroma z obema kaznima, če pa je dejanje težje prirode, po drugem zakonu.

Člen 37. Kazni po tem zakonu izreka obča upravna oblast I. stopnje.

Proti tem odlokom je dovoljena pritožba na občo upravno oblast II. stopnje v 15 dneh po dostavi obsojbe.

Člen 38. V mestih, kjer mestni načelniki opravljajo funkcije sreskih načelnikov, opravljajo posle obče upravne oblasti I. stopnje po tem zakonu državne policijske oblasti, kjer teh ni, pa mestni načelniki.

Člen 39. Okolnost, da je bilo neko kaznjivo dejanje storjeno na skupščini združenja, na shodu ali na sestanku, je treba upoštevati kot okolnost v smislu kazenskega zakona, ki vpliva na to, da je kazen večja, če že ni s samim dejanjem primerno kvalificirana.

Člen 40. V čl. 7. odstavek 2. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 16. jan. 1929. z izpremembami in dopolnitvami z dne 1. marca 1929. se doda na koncu besedice »ali regionalni«.

Člen 51. Minister za notranje zadeve se po oblašču, da s posebnim pravilnikom predpiše podrobnejše določbe o tem zakonu.

Člen 42. Ta zakon stopi v veljavo z razglasitvijo v »Službenih novinah«. Obenem se ukinjajo vse določbe zakona o združenjih (društvih, shodih in sestankih) in zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi, v kolikor nasprotujejo določbam tega zakona.

vem krilu in prešel v premoč. Stvar je izgledala za Colleja že nevarna in je kazalo, da bo Stoltzovemu napadu podlegel. Toda rafinirani Belgijec si je znal pomagati in je Stoltza v kritičnem momentu z žrtvijo kvalitete spravil iz ravnotežja. Stoltz partije sedaj ni nadaljeval dovolj precizno in je svojemu nasprotniku dovolil močnega prostega kmeta, ki je dajal Colleju velike izgleda. Colle je partijo kmalu začel obračati v svojo korist in Stoltz je slednjič pred preveliko močjo nasprotnikovega prostega kmeta, ki je došel do zadnje linije, moral kapitulirati.

Bogoljubov je za vse mlade mojstre postal pravi strah. Do sedaj so mu podlegli še vsi, in danes mu je moral tudi najboljši od njih, Kashdan, plačati svoj tribut v obliki cele točke. Bogoljubov je izbral zopet Grünfeldovo obrambo in se je kljub temu, da je imel črne figure, popolnoma pridobil premoč. Kashdan je prihajal v vedno bolj stisnjeno pozicijo in je slednjič ostal tako brez moči, da je moral mirno sprejemati Bogoljubove udarce.

Posledica vsega tega je bila, da se je moral Kashdan dati znatne izgube na materijelu in radi slabše pozicije, silnemu Bogoljubovu udati. S to zmago si je Bogoljubov priboril že 7 točk v boju z mlado gardo in je v tem oziru prekosil celo Aljehina.

Zelo nervozen in bled je bil danes Pirc, ki je imel za nasprotnika strašnega Aljehina. To je dobilo konkretno formo tudi v partiji, ker so mnoge njegove poteze kazale težko nalogo, braniti se kot črni v damskem gambitu, čemur seveda Pirc, tak kot je bil, ni bil kos. Izgubil je po vrsti 2 kmeta in prišel poleg tega v slabšo pozicijo. Ko je uvidel, da je pomaz nezogibem, je poskusil še krčevito obrambo in napravil še celo obupen napad na kraljevo krilo. Napad se seveda ni obnesel, kljub temu pa je Pirc z ozirom na svojo pozicijo Aljehina dolgo časa zadrževal. Aljehinu je šele proti koncu dopoldanske igranja uspelo, da je popolnoma realiziral svojo premoč in vzel Pircu vse izgleda na nadaljnji odpor. Pirc je sicer partijo še prekinil, toda se je potem brez igre udal.

Astaloš si je upal proti Spielmannu, kljub temu, da je izboren poznavalec francoske igre, braniti na francoski način. Poskus se mu je obnesel in prestal je srečno vse težave sredinje in je kmalu prišel v zanj popolnoma ugodno končnico. Partija je bila ob dveh prekinjenih, popoldne pa sta se mojstra zedinila na remis.

Maroczy je izgubil proti Flohru po daljšem odporu. Flohr se je branil z Aljehinovo obrambo in prišel v boljše pozicijo. V sredinici se je Maroczy preunagil in to ga je stalo kvaliteto. Flohr je popoldne svojo premoč v končnici izkoristil in dosegel s tem v blejskem turnirju drugo zmago nad starim madjarskim velemejstrov. Po tej partiji sta Flohr in Kashdan dala svojo partijo iz XIX. kola, ki v Ljubljani ni bila končana, remis.

Stanje po XX. kolu:

Aljehin 17, Bogoljubov 12, Kashdan 11 (1), Vidmar 10 in pol (1), Flohr, Niemcevič, Spielmann 10, Kostić 9 in pol, Maroczy 9, Stoltz 8 (2), Astaloš, Tartakower 8, Colle 7 in pol, Pirc 6 (1).

Jutri se vrši XXI. kolo v katerem igrata: Kashdan-Spielmann, Bogoljubov-Maroczy, Flohr-Aljehin, Pirc-Kostić, Niemcevič-Stoltz, Colle-Tartakower in Vidmar-Astaloš.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno. Počasno bo zjasnilo. Lokalno deževje. Zmerno toplo.

Položaj trboveljskega rudarja

Odtegujejo mu od plače še za smodnik - Cene živil so povišali

Trbovlje, 19. septembra.

Veliki odtegljaji so vzrok tako nizkih plač rudarjev. Kakor so bili prej plačilni dnevi veseli in je to čutila cela dolina, tako pa sedaj vse ob takih dnevih še bolj žalostno gleda ko drugače. Pogled na plačilni list kaže tako nizke številke, da navdaja skrb vsakega delavca, kako naj s tem shaja v prihodnjih štirinajstih dneh. Poleg velikih socialnih davkov, za katere se odtegne rudarjem nad 100 Din mesečno, pa izredno obično zadenejo jamske delavce odtegljaji za smodnik, ki ga morajo delavci sami plačati. In ti odtegljaji za smodnik znesejo večkrat nad 200 Din na štirinajst dni. Ravno pri jamskih delavcih pa so se plače najbolj znižale, celo do 60%, odbitki pa so ostali isti. Zato nekatere »številke«, na katerih so prej zaslužili 60—80 Din, ne pridejo sedaj niti na minimalno plačo 38 Din, ker znaša odbitek za smodnik na štirinajst dni na nekatere »številke« — po štiri može — do 800 celo do 900 Din. — Zato je pri težkem in napornem delu v jami s sedanjo plačo nemogoče shajati, posebno družinskim očetom, zraven se pa še praznuje vedno naprej med tednom.

Sicer je predvideno po zadnji tarifni pogodbi, da se posamezne postavke lahko revidirajo, da so torej od rudnika diktirane sedanje mezde bolj začasne značaja. V enem mesecu, odkar so nove mezde v veljavi, pa se je izkazalo, da so nevdržne in se naj zato čimprej popravijo in se naj ne

tira ljudi do obupa, ravno sedaj ko se bliža zima in bodo potrebni še izredni izdatki za obleko in obutev.

Draginja pri živilih pa raste! Zvišane cene pri rudniškem konzumu za slanine so se dvignile od 18—22 Din pri kg od 16. t. m. dalje, katerim pa niso ta dan še zaračunali po zvišanih cenah, so drugi dan za nazaj vpisali, ne da bi ljudi prej obvestili o podražitvi. Takih manir bi si ne mogel dovoliti noben privatni konzum ali trgovec. Veliko število rudarjev pa je naravnost prisiljenih, da jemljejo svoje potrebščine pri rudniškem konzumu, ker drugod jim ne morejo toliko kreditirati, rudnik pa lahko, ker pri plačah odtrguje. Daje pa dostikrat tudi blago slabše kakovosti, ker si ljudje pač ne morejo pomagati in se prestaviti drugam. Pripomnili bi, da se v Zagrebu dobi slanina še vedno po 15 do 16 Din in da druge trgovine še niso slanine podražile. Kaj si lahko dovoli rudniški konzum, je razvidno tudi iz tega, da je cena kruhu povišala na 5 Din kg že dan prej, ko je bilo treba plačati državi prispevek 60 par od kilograma. Pri zadnjih pogajanjih so gospodje od Trboveljske trdili, da so se cene življenjskim potrebščinam znižale za 15%, tukaj pa se je zvišala 20% in še več cena moki, kruhu in slanini, torej najvažnejšim hranilom. Med tem ko bi bil rudniški konzum prvi poklican, da drži znižane cene, pa jih prvi povišuje. Gospodje! Dajte si dopovedati, da od zraka ljudje ne bodo mogli živeti.

Grob sredi Save

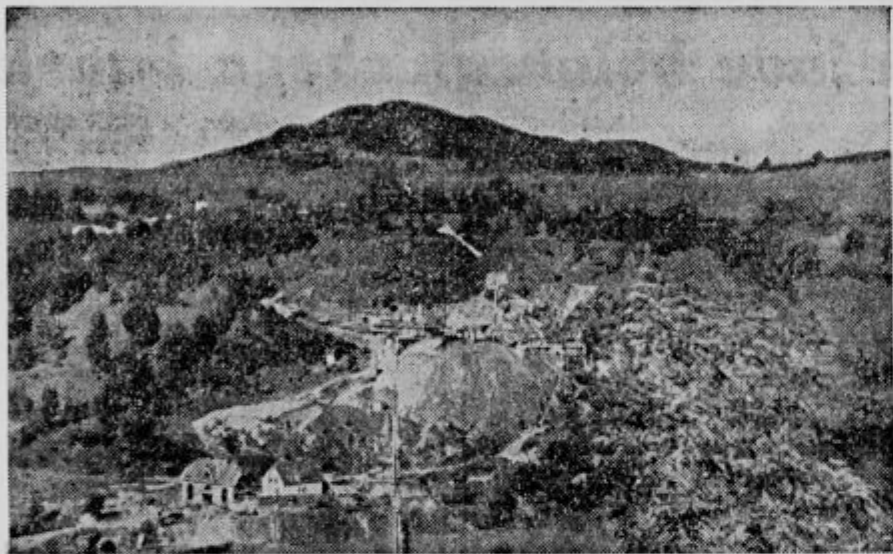
Ponesrečenega Repovža še niso našli.

Zasip, 18. septembra.

Ponesrečenega strojnika Repovža še vedno niso dobili. Kakor cela stvar izgleda, je tudi zelo malo upanja, da bi ga sploh našli. Na sliki, ki je bila posneta dva dni pred katastrofo, je videti ogromen kup materiala navoženega iz pre-

in prijatelj iz rojstnega kraja Šmartna pri Litiji. Položili so vene in več šopkov na kraj, kjer domnevajo, da bi bil Repovž pokopan ter zapeli v srce segajočo žalostinko.

Kakih dvajset delavcev je zaposlenih s tem, da odkopavajo material v upanju, da naletijo na



dora. Ves ta kup je zdrčal v Savo ter jo do polovice zajezil. Leva stavba spodaj je nova električna centrala KID. Poleg nje pa stanovanjska hiša za strojnike, ki bodo v tej centrali zaposleni. Desno od te hiše se nahaja ogromen grob, v katerem je pokopan nesrečni Repovž.

V četrtek popoldne je prišla skupina svojcev

ponesrečenega, a do zdaj brez najmanjšega uspeha. Po našem mnenju bi bilo za tako delo treba najmanj desetkrat toliko delavcev, kakor pa jih dela sedaj. Uboga vdova z dvema otročičema je vsega usmiljenja in pomilovanja vredna, ko je na tako tragičen način zgubila svojega skrbnega moža, otroci pa očeta.

Biserna poroka

Novo mesto, 19. sept.

60 let zakonskega življenja — dolga doba, katero preživljata v prijaznem Novem mestu v lepem medsebojnem soglasju zakonca 88-letni Leopold Fischer, in njegova žena 91-letna Marija. Pred 60 leti sta si pred oltarjem Gospodovim v kapiteljski cerkvi v Novem mestu, podala roki k zakonski zvezi.

V ponedeljek bosta slavila starčka-zakonca-jubilanta, v krogu svojih še živih otrok ter vnukov biserni jubilej zakonskega življenja. Ob 10 dopoldne bo v kapiteljski cerkvi izvršil nad njima kanonik g. Franc Ferjančič poročni obred in jima dal ponovni blagoslov. Oba starčka se bosta ta dan živo spominjala nazaj na težke ure njunega življenja, a tudi na sladke trenutke, ki sta jih užila v tej dolgi dobi v medsebojni ljubezni in trdem delu.



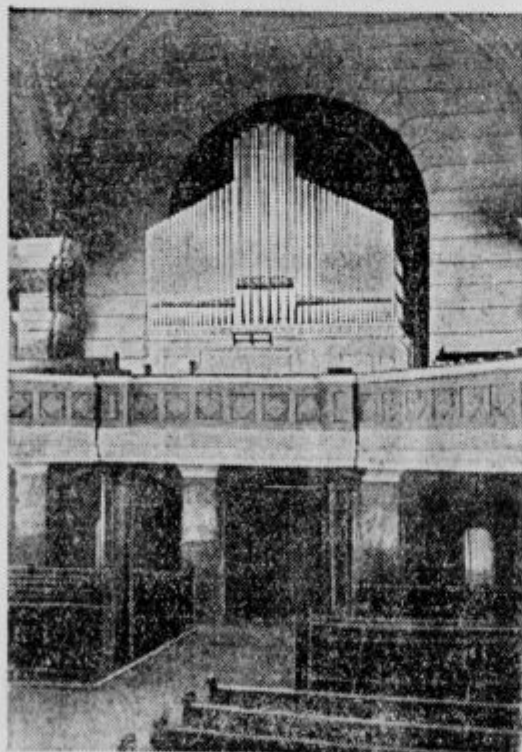
G. Fischer se je rodil dne 15. nobembra leta 1843. v Novem mestu, kjer je tudi obiskoval šolo. Ko končani šoli se je šel učiti mizarstva k mizar-skemu mojstru Luksu v Novem mestu. Pozneje je prišel samostojno izvrševati mizarstvo obrt na Bregu a ob enem je bil tudi čolnar. Kot tak je rešil več ljudi smrti v Krki. Kot vojak se je udeležil tudi strašne bitke pri Custozzi, iz katere pa se je vrnil zdrav domov. Pri nekdanji meščanski gardi je e bil 50 let in je bil narednik, ni pri gasilcih se je udeleževal 15 let.

Njegova žena je bila rojena l. 1840. v Podgradu pri Novem mestu. Poročila sta se 21. sept. 1871. leta iz njunega zakona se je rodilo 8 otrok, in sicer 4 sinovi in 4 hčerke, od katerih pa žive le še tri hčerke in en sin, ki so pa vsi kar najbolj preskrbljeni.

Veliko viharjev je šlo preko danes kot sneg belih glav naših jubilarov, toda korakala sta ne oziraje se ne na desno ne na levo, roko v roko, sklozi vse viharje življenja, naproti glavnemu rifu tam gori, kjer kraljuje Večna ljubezen.

Častitkam, ki jih prejemata naša jubilarita v

Nove orgle v Vodica



Nove orgle tik po postavitvi. (Manjka še ograje).

Nove orgle, slovesno blagoslovi kamniški g. dekan danes popoldne ob 10. uri. Po potresu je bila vodiška cerkev brez orgel in lani je g. župnik započel akcijo za nove, kajti želja po njih je bila splošna in danes stoji v cerkvi nove orgle, ene največjih v Sloveniji, krasno delo g. Jenkota iz St. Vida. Slovesna blagoslovitev bo danes dopoldne, pri deseti maši, popoldne ob treh pa bo cerkven koncert, pri katerem sodeluje domač pevski zbor, igra pa mons. g. Stanko Premrl.

Zdravilišče Lassnitzhöhe

blizu Graza, Avstrija, v prekrasni legi, obdano z bogatimi gozdi 555 m, za živčne in notranje bolezni, posebej še za vse dihalne organe, kakor tudi za one, ki jim je potreben počitek. Od septembra znižane cene. Zdraviliški upravnik

Dr. Miglitz.

teh dneh, se pridružujemo tudi mi in jima kot zvestima naročnikoma »Slovenec«, želimo k njunemu visokemu jubileju, da bi še čila in zdrava dočkala še 70 obletnico poroke in 100 letnico starosti!

Cerkvene evh. slovesnosti v ljubljanski okolici

Vsi verniki dekanije ljubljanske okolice ste povabljeni k

cerkveni evharistični slovesnosti

ki se bo vršila v nedeljo 27. sept. t. l. popoldne

v D. M. v Polju

za župnije Dev. Mar. v Polju, Dol. Sv. Helena, Št. Jakob in Sostro;

na Igu

za župnije Ig, Golo, Tomišelj in Zelimlje ;

na Viču

za župnije Vič, Brezovica, Dobrova, Polhovgradec in Rudnik;

v St. Vidu

za župnije St. Vid, Črnuče, Ježica, Sv. Katarina, Preska, Sora in Šmartno pod Šmarno goro.

Vspored: Ob 1/3 popoldne v dvoranah zborovanja mož in mladeničev. Govora: »Mož in vera«, »Družina in cerkev«.

Ob 1/5 služba božja v cerkvi: pridiga o presv. R. T., kratka procesija z Najsvetejšim (ob lepem vremenu), litanije sv. Jožefa, spravna molitev in blagoslov.

Govorili bodo: v Dev. Mar. v Polju: zdravnik dr. Debevec Franc in urednik Kremžar Franc. — Na Igu: profesor dr. Grafenauer Ivan in odvetnik dr. Krek Miha. — Na Viču: profesor dr. Capuder Karl in ravnatelj dr. Basaj Joža. — V St. Vidu: zdravnik dr. Breclj Anton in odvet. dr. Natlačen Marko.

Pridigali bodo: v Dev. Mar. v Polju: stolni vikar Košmerlj Alojzij. — Na Igu: stolni vikar Košček Jože. — Na Viču: p. prior Učak Valerijan. — V St. Vidu dekan Skubic Anton.

K obilni udeležbi vse vernike vabi

duhovščina dekanije ljubljanske okolice.

Kongregacijski shod

za dekanijo Šmartno pri Litiji dne 27. sept. 1931.

Ob priliki 30 letnice fantovske in dekliške kongregacije v Šmartnem pri Litiji se vrši tam shod vseh kongregacij šmartinske dekanije.

Spored svečanosti je naslednji:

1. Pri jutranji ev. maši skupno sv. obhajilo in shod v cerkvi za vse tri šmartinske kongregacije.

2. Ob 10 slovesen shod za okoliške kongregacije. Govori g. Tomaž Javornik.

3. Ob 14 shod vseh dekanijskih kongregacij in sicer: a) V cerkvi govor (g. Andr. Siraj) in pete litanije M. B. — b) Na trgu pred cerkvijo pozdravi fantovske in dekliške kongregacije. — c) Govor (g. profesor I. Dolenc iz Ljubljane). — d) Koncert združenih cerkvenih zborov iz vse dekanije.

Nb. Združeni cerkveni zbori pojejo tudi v cerkvi pod 3a.

Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. — Na mnogobrojno svidenje!

Lepa družinska slavnost



Celje, 20. sept.

Pred 76 leti je prijel na svet Jože Okorn tam nekje v Veliki štangi pri Litiji ter se po 7. letu preselil s svojimi starši v lepo okolico celjsko, kjer je preživel vsa svoja leta. L. 1892 je nastopil pri celjski okoliški občini službo, ki jo vrši še danes v največje zadovoljstvo svojih predstojnikov. Njegovo življenje ni bilo rožnato, pač pa trnjeva pot, na kateri mu je bila zvesta družica njegova žena Marija. Imela sta vsega skupaj 11 otrok, od katerih jih še danes živi 6 in sicer: Jože, Albert, Ivan, Micika, Antonija in Ivanka.

Dne 24. p. m. sta si oče in mati ponovno po 50. letu obljubila zvestobo v celjski župni cerkvi v prisotnosti cele rodbine. Da pa se starčkoma radost in veselje še poveča, se je istočasno vršila tudi poroka hčerke Antonije z g. Krautbergerjem, mesarjem v Celju. Želimo jubilaroma še prav mnogo let, da bi obhajala še tudi biserno

mašo, novoporočenemu paru pa, da bi prav tako z vztrajnostjo in zvestobo kljubovala križem in viharjem, ki ga čaka na življenjski poti, kakor sta to storila jubilarita

Odkrilo rimsko zidovje

Cerklje ob Krki, 17. sept.

Mogočen rimski zid je odkril te dni arheolog g. univ. prof. dr. Šarja pri izviru takoimenovanega rimskega studenca, odkoder so Rimljani imeli napeljavno vodo v svoje mesto Neviodunum (Drnovo se danes ta kraj imenuje).

Zid je bil do sedaj zasut in nihče ni mislil, da je pod ruševino toliko še krasno ohranjenih kvadrov in krepke rimske opeke ter malte. — G. profesor, ki je svetovnoznani strokovnjak in učenjak, bo gotovo še nadaljeval kedaj pozneje, da si sedaj zaenkrat ne more.



8000 litrov velik sod, ki ga je naredil sodarski mojster gosp. Janez Medved v Tacnu za trvdka Ornič v Ptuj

Detelovo delo

Pred 50 leti je izročal Detela javnosti svojo prvo večje delo »Malo življenje«. Počel je pisal leto za letom vse do smrti, polnih 45 let. Dasi je začel pisateljati že s 32 leti, je deloval na slovenskem slovstvenem polju dlje ko marsikdo njegovih vrstnikov. V devetdesetih letih preteklega stoletja so ga cenili in spoštovali kot enega najboljših, najplodnejših, gotovo pa kot najsolidnejšega slovenskega pripovednika. Danes se sicer zdi, da smo ga nekoliko pozabili, da mu niti v slovstveni zgodovini niti v življenjski pomembnosti ne prišojamo tistega mesta, ki ga zasluži. Zdi se mi pa tudi, da ta pozaba ni utemeljena toliko v njegovih delih kolikor v njegovi osebnosti skromnosti. Zato ta pozaba ne more biti trajna.

Ko je 1882 stopil Detela v javnost z »Malim življenjem«, se je razvijalo naše slovstvo pod dvema močnima vplivoma: Levstikovim in Stritarjevim. Dočim je prvi utiral pot našemu domačemu realizmu, je drugi obračal poglede v svetovno slovstvo; prvi je opazoval in sodil, drugi se je zanimal v like svoje bogate domišljije in se stresal v ob groznici ali ljubkosti svojih prizorov; prvi je govoril krepki jezik našega kmeta, drugi je umetnil in likal s parnasovci, da kar čutiš, kako se naslaja ob lastni besedi. Koj s prvo povestjo je pokazal Detela, za katero smer se je odločil. »Malo življenje« smemo imenovati tudi po vseh Jurčičevih delih dotlej najizrazitejšo realistično povest. Kakor je tudi Jurčič vestno opazoval svoje ljudi, jih je opazoval še romantično, to je: iskal je še vedno izrednih ljudi. V tem pogledu ne more obveljati za realističnega ne njegov bogati kmet, ki mu je že Levstik očitil bližino graščaka, ne njegovi siromaki, ki so po vrsti čudaki z zagonetno preteklostjo in romantično zgodbo. Prav tako romantično je pobarvan Kersnikov svet v dotedanjih povestih, da ne govorim o Tavčarju, ki je izrazilo romantično usmerjen duh. Detela pa je s svojo prvo povestjo prinesel v slovensko slovstvo resničen kos slovenske zemlje. Njegovi krajevni opisi so tako resnični, da se dajo domala vsi določiti, njegovi ljudje pa vse do glavnega junaka Jurija konkretno opazovani zastopniki resnične družbe po moravskih hribih. Na romantiko spominja v prvi zamisli le še izredna raznovrstna zgodba in nekoliko sentimentalni Jurij, kar pa je tudi v znatni meri zaslug Kersnikova. Njegovi Premci, Mihi, Rožanci, Simoni, Pečarji, Rozalke in Ožbeti pa so živi nosilci majhnega življenja v svetu odtujenih moravskih hribih. Ta stilna posebnost njegove prve povesti je bila doslej premalo opažena in poudarjena.

Vendar ne smemo tajiti, da bi bila veličina Detelovega pisateljstva v iskanju novih umetnostnih izrazov. Tudi prve povesti ni pisal zavedno v kakoli novi obliki. Detela je bil po vsem svojem duševnem ustroju premalo domišljijsko močan, da bi mogel ustvarjati v pisateljstvu romantično zgodbo. Osnova njegovega duševnega ustroja je razumski; bila je tako močna, da je že po naravi mnogo bolj opazoval in sodnik nego stvaritelj lastnega sveta. Zdrav ni manj močna komponenta pa je bila izredna srčna dobrota in ljubezen, iz katere izvira njegova vzgojnost. Če izvzamemo njegovo prvo povest, ki se mu je rodila v daljnem Dunajskem Novem mestu iz ljubezenskega poutvarjanja domače doline in njenih ljudi, njegove zgodovinske povesti, ki so po njegovi lastni besedi izdelek razuma, moremo vsa druga dela nazvati: dobrohotne družabne satire. In takih du-

ševnih osnov si moremo razlagati obsežnost njegovega sveta, kajti z razumom je mogel dojeti vse, kar je videl in spoznal, dočim je pri domišljijko ustvarjanju umetnikih navadno svet omejen in enostranski. Zato njegove povesti segajo v vse življenjske probleme od gospodarskega in socialnega pa do ljubezenske vzgojne in religiozne; zato obsega njegovo delo vse družabne sloje od hribovcev pa do akademikov, od delavske družbe do salona.

Kaj naj rečemo o njegovih delih, ki jih tako radi potiskamo radi vzgojnosti in manj vredno kategorijo književnosti? Reči moramo, da imamo v njih ne le bogat zaklad življenjske modrosti, ta imamo v njih tudi književno pomembna dela, katerih vrednost bodo morda znanjci znali pravičnejše in bolj brez strasti oceniti, kakor zmoremo mi. Kako visoko so cenjeni na primer v francoskem slovstvu moralisti, kako pravično znajo Nemci ceniti svojega Jeremija Gotthelfa, ki je vendar ustvarjal z izrazito vzgojno tendenco. Ne moremo reči, da bi Detela bog ve kako zanašal za temi vrhovi. Nikoli ni tendenca pri Deteli tako močna, da bi postali priskutni; njegova čudovita duhovitost, načrtanost in natpanost z ljudskimi poslovecmi je v našem slovstvu osamljena. Sam si ni nikoli domišljal, da bi se prištevati med pesnike, ki ustvarjajo bolj zaradi sebe kakor zaradi družbe. Gotovo pa je, da je v polni meri vršil socialno poslanstvo v smislu svoje ugotovitve: »Pisatelj je zdravnik človeških ran.« (»Rodoljubje na deželi.«) Imel je pred očmi bolj dobro kakor lepo, čeprav je poslednje visoko cenil, ker se je zavedal, da je dobro užijetjše in sprejemljivejše, če je tudi lepo. Njegova »Trojka«, »Rodoljubje na deželi«, »Dela in denar«, »Tuski promet« in »Novo življenje« bodo ohranili veliko svoje resničnosti in lepoti tudi preko naša dobe in ostanje svojevrstno zanimiva in pomembna dela naše književnosti.

Detela je bil osebno tako skromen, da bi bil najrajši videl, da bi njegovo ime nikoli ne zablestelo na ovoju njegovih del. Hotel je, da ljudje sodijo in sprejemajo dela sama na sebi brez ozira na pisatelja. Za njegova želja se mu ni izpolnila, čeprav ima marsikaj zase. Mogel bi pa trditi, da so res pisana tako objektivno, da bodo daleč preživela osebnostni spomin pisateljev. Vendar pa je olikanega naroda dostojno, da je hvaležen svojim velikim možem, ki so vse življenje opravljali dvojno delo v njegovo korist.

Ob tem slovesu opozarjamo na

ZBRANE SPISE dr. Frana Detela

ki jih začne izdajati Družba sv. Mohorja. Prvi zvezek je že dotiskan in izide v kratkem. Obsega spise: Lepa ideja v neumni odeji. Malo življenje. Kislo grozdje in Veliki grof. Izdaja ima uvod in opombe. Spisi bodo izšli v 9 zvezkih s povprečno 450 stranmi. Opozarjamo že naprej na naročbo zlasti knjižnice in društva.

Med šahovskimi mojstri na Bledu

Bled, 18. septembra.

Šah sestavljajo trije faktorji in sicer prostor, čas in sila. Poglejmo danes, kakšno vlogo igrajo ti trije faktorji pri blejskem turnirju. O prostoru v šahovskem smislu ne bomo govorili, pač pa o kraju, kjer se turnir vrši. Predvsem moramo priznati, da je bila ideja, odigrati turnir v našem najlepšem letovišču, izborna. Bled, ki ima toliko naravne lepote je kot znanost kraj za ustvarjanje šahovskih estetičnih vrednot. Mojstri se na Bledu izobno počutijo, saj imajo dovolj prilike, da se po napornem duševnem delu razvedre z veslanjem po jezeru in s sprehodi v lepo okolico. In pogled na veličastno ogromnost naših gor jih mora naravnost navdušiti, da tudi oni skušajo v svojih partijah doseči nekaj ogromnega. Naše gore so vidno delež njihovega občudovanja in gotovo je, da bodo o lepoti naših krajev odnesli najlepše spomine. Tudi dvorana, kjer se turnir vrši, je krajevno izobno postirana, ker nudi lep razgled na naravne krasote našega Bleda. Da pa dvorana tudi sicer odgovarja turnirskim potrebam je za sluga hotelirja g. Molnarja, ki je prizadeva, da ugodni zahtevam mojstrov. Hvalevredna je njegova požrtvovalnost in prizadevanje za mir, posebno še, ker se nahaja zraven jedilna dvorana, v kateri gospodje natakari zelo radi preglasno opravljajo svoja opravila.

Mnogo več je mogoče povedati o času. Prostor pri šahu je šahovska deska, na kateri je treba smotreno grupirati figure. Čas v šahovskem smislu pa je pravica oziroma dolžnost obeh igralcev vleči izmenoma vsak svojo potezo. Šahovski mojster se vedno trudi, da izrazi to svojo pravico čim boljše, t. j. da postavi, kadar je on na potezi svoje figure na čim boljše mesta. Mojster mora vedno paziti, da te svoje pravice ne porabi za slabo oziroma brezkoristno potezo, ker bi v takem slučaju svojo pozicijo poslabšal ali pa bi od take izrabe svoje pravice ne imel drugega, kot da bi zgubil zastonj enkratno porabo pravice oziroma dolžnosti vleči eno potezo. V tem oziru moramo omeniti predvsem Aljehina, ki v otvoritvi večkrat žrtvuje kunele, samo da odvde svojega nasprotnika k slabi izrazi pravice vleči potezo, dočim jo on izrazi boljše in veliko bolj smotreno grupira svoje figure. Tako postirane figure pridobijo potem toliko na svoji moči, da nudijo zadostno kompenzacijo za izgubo na materialu. Toliko o času v specifično šahovskem smislu.

Važno vlogo igra pri šahovskih turnirjih tudi šahovska ura, ki služi za kontrolo, koliko časa je porabil posamezni mojster za izvršitev svojih potez, za kar je čas omejen. Na blejskem turnirju je za prvih 35 potez določen čas, ki znaša dve in uri in pol. V tem času mora vsak igralec izvršiti 35 potez, ker bi se v slučaju, da bi potrošil več časa partija smatrala zanj izgubljena in za nasprotnika dobljena, brez ozira na to, ali je sicer igra sama za katerega izmed obeh v boljšem ali slabšem položaju. To je turnirska določba, katere se morajo mojstri držati. V blejskem turnirju se ta določba konkretno sicer še ni izvajala, pač pa je strah pred njeno izvedbo povzročil že mnogo razburljivih momentov. Mojstri odpirajo svoje partije navadno precej hitro, ker so prve poteze večinoma določene že po teoriji in so skoro vsi v teoriji dobro podkovani. Prava igra se začne šele v srednjici, kjer se nahaja šele pravo produktivno udejstvovanje posameznih igralcev. Tukaj porabijo mojstri veliko več časa, posebno še, če je pozicija tako zamotana, da je težko pregledati vse možno-

sti. V takih slučajih se večkrat zgodi, da jim okoli 30. poteze začne primanjkovati časa in tedaj oni navadno bolj gledajo na uro kot na desko. V takih časovnih stiskah padajo važne odločitve. V razburjenju in strahu pred kontumacem napravijo čisto grobe napake in si tako pokvarijo celo partijo. Razumljivo je, da je njihovo veselje veliko, če prekorajšijo srečno ta kritični stadij partije.

Markanten primer nam nudi partija Aljehin : Kashdan iz prvega turnusa. Aljehin je prišel radi prekomernega forsiranja, da bi dosegel znano, v slabšo pozicijo in poleg tega še v hudo časovno stisko. Ves nemiren in bled je z eno roko vlekli poteze, z drugo pa je tipal šahovsko uro. Videti je bilo, da se bo stvar za Aljehina končala katastrofalno in da mu bo mladi Kashdan zadal prvi poraz. Toda vse to je na sicer mirnega Američana vplivalo razburljivo in je slednji še on začel v časovno stisko, naker se je stvar za Aljehina končala srečno. Rešil se je v končnico, ki mu je nudila dovolj izgledov za remis in na njegovem obrazu je zopet zasijalo solnce veselja in zadovoljstva.

Tudi druga okolnost, ki je v zvezi s časom, namreč vremenske prilike, igra pri šahovskih turnirjih važno vlogo. Vreme vpliva na človekovo razpoloženje in moramo reči tudi v tem oziru, da je bil čas za blejski turnir srečno izbran. Pri napornem duševnem delu moti veliko bolj prevelika vročina, kot pa hladno vreme. Neprijetno vpliva le grdo vreme, dočim si mojstri pri hladu pomagajo s suknjami. Posebno iznajdljivega se je v tem oziru pokazal originalni Njemčević, ki je prinesel s seboj kar odejo, seveda na velik smeh svojih kolegov. Naravnost ogromen krohot pa je povzročil, ko si je to stvar ovil okrog života in hodil tak po dvorani, da je izgledalo, kot da si je za spremembo oblekel krilo. Vse to pa njega ni prav nič ženiralo, ampak se je zadovoljno mugal, ker je vso dvorano spravil v veselo razpoloženje. Njemčević je sploh najbolj zanimiva osebnost blejskega turnirja. Posebno pozornost vzbujajo pri gledalcih njegove gimnastične vaje, katere izvaja povsem neženirano na hodniku ali celo v turnirski dvorani. V tem oziru se je že tako izuril, da bi skoraj lahko nastopal kot akrobat.

To naj zadostuje o prvih dveh faktorjih. Preostane nam še tretji faktor, sila, o katerem bomo spregovorili drugič še par besed. Omenimo naj le še to, da ne bomo govorili o sili v strogo šahovskem smislu, ker to spada v šahovsko rubriko, ampak o sili, ki daje blejskemu turnirju vsebino in svoj pečat, marveč o moči posameznih udeležencev blejskega turnirja, kar nam bodo omogočile številke, ki nam kažejo rezultat že skoraj treh četrtin turnirja na Bledu. Jasno je, da nam številke povedo veliko, pa veliko nam tudi zamoče. Če pa hočete vedeti tudi to, pridite na Bled in videli boste, kaj vse se dogaja, predno se usodna številka pokaže na turnirski tabli.

Trije ponesrečenci

Ljubljana, 19. septembra.

Ljubljanska bolnišnica je danes sprejela tri ponesrečence. — Ljubljanski mestni delavec Miha Arhini, star 29 let, je danes pri delu ravnal s karbidno svetilko. Ta je eksplodirala, pri čemer je bil Arhini ranjen na levi roki. — 50 letni posastnik Jakob Markič iz Strahinja 48 pri Kranju, je danes padel doma po stopnicah in si zlomil desno roko. — Dinar Franc Zagar iz Besnice 21 pri Dobrušnjah, je sekal doma drva in se pri tem delu vnel na desno nogo. Njegova poškodba ni nevarna.

En dan iz življenja Špelice

2. Zajtrk

izobno zajtrk ji diši,
ker njej se prav nič ne mudi.
Saj v kuhinji perica močna
brez truda in potu, poskočna
opere naglo vse perilo,
vporablja, oče „Albus mild“



Ko je gospodinja izročila perici perilo in potrebno količino Albus mila, gre lahko mirnim sream na svojih vsakdanjih opravkih. Pomirjena je, ker ima zavest, da opravi Albus milo v pralnici kar najbolje svojo nalogo. Perica pa pere z veseljem, ko vidi, da postane perilo z lahkoto snežnobelo in čisto, a tudi njene roke posveži uporaba

ALBUS MILO

Težave belokranjskega ljudstva

Bela Krajina.

Drugi tožijo kaj jim tišči in boli, pa naj razkrijem tudi nekatere naše rane.

Letošnja letina nam bo ostala v trpkem spominu. Skoro štiri mesece brez izdatnega dežja — kaj čuda, če s strahom pričakujemo naš kmet kaj bo po zimi in če si ne upa pogledati na pod in v klet, kjer ima shrambo za živež sebi in svoji živali.

Prvič se je kosilo dobro, a prav po prvi kosili se je napovedala suša in tako drugič ni bilo skoraj kaj kositi — le redka stebelca so samela po rečnih travnikih in njivah — tretjo kosnjo so ljudje popasli in tudi za pašo ni bilo kaj. Posledica: na zadnjih sejnih se je dobila krava za 500 Din in najvišje cene govedu so bile 450 Din. Ubogi kmet! Kaj pa naj stori? Ali naj kupi krmo po 1.50 Din? Ali kravo proda po 2 Din? Kje naj za krmo denar dobi? Ali od kod bo vzel mleko za družino in s čim si bo pomladil drugo kravo kupil?

Zetev je bila srednja, v kolikor ni toča odnesla tudi tega, toda to je ena četrtina prehrane za družino in če bo kdo kaj odprodal, moral bo pazneje dokupiti — in kako če ne bo denarja? Na vero ne bo več nihče dajal, zakaj veste, ki jih upajo trgovci svojim odjemalcem, so porazno visoke že sedaj. Vsaka trgovina, ki skuša vsaj nekoliko popustljivo delati z odjemalci, ima na upanje čez polovico svoje zaloge! — Koruza, ajda, proso, repa in sadje so druga četrtina ljudske prehrane. Teh pridelkov bo za normalno letino. Toda, kje sta še dve četrtini? Krompir in fižol, zelje in drugo? Krompir je zajela suša v cvetu in tako je zastel. Sedaj cvete znova! Ali naj ga izkopljajo ali naj potakajo novega pridelka? Sedaj ni dobro kaj koptati, ker je malo gomoljev in drobnih so; novo pridelno ne bo nič prida! Krompirja bo do božiča za hrano, za seme ne bo nič ostalo, ker je suhljivo, če bo tak krompir kaj kalil. Fižola sploh nič ni zrastle, zelja imajo redki. Kaj bo narod jedel od božiča do novega pridelka?

S čim naj se pitajo prašiči? Korenje in pesa je celo leto samo čakalo dežja, sedaj je nastopilo hladno vreme in bo mogoče le malo še napraviti! Še za svojo potrebo bodo po večini težko zredili kako svinjico, dočim so navadno vsako jesen prinesli prašiče lepe denarje v deželo. Ker ni bilo prašičem kaj krmili, zato je tudi cena prejšnji mesec padla na sramotno nižino. Za 30 Din se je dobil 6 tedenski prašiček. Sedaj je temu cena sicer znatno zrastle in so se te dni prodajali debeli prašiči po 8 do 9 Din, toda ali je to mar za prašiče že primerna cena? Letos jim lahko prav visoko ceno nastavlja, ker jih bo malo dobili!

Sadna in vinska letina se bo obrusela, toda spet moram navesti pomislek — ko bi imelo kako primerno ceno!

Te dni je kupoval neki trgovec tepke za mošt. Plačal je po 35 Din 100 kg. Velik voz sadja vrže torej komaj 300 Din.

Edino upanje narodu je vinska letina, pa še za to se bojimo, da bo upanje tudi ostalo. Vreme ni lepo ne obeta, trg se obeta še slabši. Vsi kupci vedo o nižjih cenah grozdja, če prav vemo, da ni ved res kar govore, vemo pa tudi to, da pomanjkanje vinogradnika povsod pritiska, in zato prodaja za vsako ceno, zakaj boljše je, da dobi nekaj za vino, kakor da bi ga spil doma!

Vinograd je bil nekdanj kritje primanjkljaja v drugih pridelkih, je bil za popravilo poslopij in

povzdigo gospodarstva, je plačal davke, je oblekel in obul družino, je delal hčeram in sinovom doto in še v hranilnico je zdrnil marsikak groš, sedaj pa ne bo menda več zmogel zeceliti niti škode, ki jo je suša napravila!

Kdo naj pomaga? Krme ni. Nikjer ni stogov, ki so stali običajno; že sedaj vidi kravica čez kup krme, ki naj jo prehrani do pomladi.

Kmetijsko društvo v Metliki je na splošno željo prevzelo skrb, da nabavi neobhodno potrebno krmo z Gorenškega. Ker je položaj kmetijskega ljudstva v resnici skrajno žalosten, je omenjeno kmetijsko društvo vložilo a priporočilo okrajnega glavarja prošnjo na poljedelsko ministrstvo, da bi oskrbelo kako prevozno ugodnost, pa je prišel odgovor, da je to nemogoče. Še bolj je nemogoče, da bi v Beli Krajini volji in krave živeli brez krme, ali da bi naši ljudje iz kamna ali na njivi kopali denar, da tako visoko ceno za krmo plačajo.

Denarja več ni in ni, pa naj si kdo, ki vsak mesec svoj denar potegne, misli kar hoče. Lahko mu, ki mu ne vzame niti toča niti suša in njemu v dobro cene padajo. Toda kmet niti toliko nima, da bi dal otroku v celkar pšenice, da jo proda — ki jo bo kmalu manjkalo doma — da si otrok za skupičke zvezek kupi, da ne bo v šoli tepen.

Naj bi država kaj spregledala in popustila pri davkih. Škoda po toči bi se še vpoštevala — a kmet se je ustrašil komisij, ki mu novo škodo napravijo in morda nič ne koristijo; a malokdaj toča več prizadene kakor je letos suša!

Upamo, da bodo poklicani faktorji elišali to tožbo in storili kar morejo ubogemu trpinu v pomoč, ki je delal s skrbjo in trudom od prve zore pa pozno v noč, pa ne ve, kaj bo postavil pred družino in s čim bo prehranil svoje živali do pomladi.

Dvojnega upamo in pričakujemo od državne oblasti:

Olajšanja pri davkih in podporo za nabavo semenskega krompirja.

In še v tretjem naj pomega: da bi kar mogoče ceno prišli do neobhodno potrebne krme, ker sicer bodo pomladi hlevi prazni!

Kaj bo iz tega?

Zastopnike za celo Dravsko banovino iščemo proti robu prav ziji (na željo nudi fiksna plača) za uradno št. fof, platna in preprog na obroke. Samo agila in anesijvi gospote ali pošljetjo svoje poudbe ali se predstavijo osebno tvrdo „BRADFORD“. Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Kočevje dobi velenjsko elektriko

Kočevje, 19. septembra.

Poročali smo že, da je kočevska mestna občina sklenila, da se Kočevje elektrificira, in sicer, da se napelje tok Kranjskih deželnih elektrarn, to je velenjski tok. Proti temu sklepu se je pritožila druga zainteresirana stran, to je Trboveljska premožkopna družba, ki bi rada sama elektrificirala Kočevje in vso kočevsko kotlino.

Ban, ki je imel presojo o tej pritožbi, je sedaj to pritožbo odbil, tako, da je sedaj končno veljavno določeno, da bodo izvedle elektrifikacijo Kočevja in vse kočevske kotline Kranjske deželne elektrarne. Daljnovid mora biti do Kočevja zgrajen do konca oktobra 1932.

Radioaparat zastonj!

V propagandne nemene oddemo v času do inkl. 10. oktobra t. l. 200 detektorskih radioaparatoov s kristalom, slušalko in antenskim materialom popolnoma brezplačno

Pogoji so sledeči: 1. Detektorski aparat more dobiti vsakdo, ki ima stalno zposoditev v detektorskem območju radijske oddajne postaje ter do sedaj še nima radijskega aparata. 2. Prejemnik brezplačnega aparata se obveže, da bo aparat uporabljal vsaj eno leto. Če ga hoče prej odpovedati, je dolžan aparat nam vrniti ter plačati za vsak mesec porabe Din 7.—.



Prijave se sprejemajo v našem paviljonu na Miklošičevi c. št. 5, poleg Uniona, tel. 3190

Radijska oddajna postaja v Ljubljani

Ljubljana

Jetnica si je prerezala vrat

Ljubljana, 19. septembra.

Danes opoldne se je pripetil v policijskih zavozih v sodnijski palači razburljiv slučaj samoumora. V zapor je bila privedena 30letna Marija G., že povsem izgubljena ženska, ki jo je življenje spravilo popolnoma na dno, tako da se je revala pečala tudi že s tatvinami. Ženska se je najbrže naveličala svojega izgubljenega življenja ter je obupala.

Na nepojasnen način si je priskrbelo odnekod oster nož krivice in si opoldne z vso silo prerezala vrat. Prizadejala si je globoko in dolgo rano. Samoumor so stražniki takoj opazili ter poklicali zdravnika dr. Lapajneto, ki sedaj nadomešča policijskega zdravnika dr. Avramoviča. Dr. Lapajneto je nudi samomorilki prvo pomoč, nakar je bil poklican reševalni avto, ki je žensko prepejal v bolnišnico.

Kaj bo danes

Jakopičev paviljon: Razstava umetnic.

Ljudski kino Glinice: »Greh očeta«, drama v 10 dejanjih, ob 4, 6 in 8 zvečer.

Nočno službo imajo lekarne: danes dr. Piccoli, Dunajska 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; jutri: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78, in mr. Hočevar, Celovška 34.

OBLEKE IN SUKNJE

le iz pristnega angleškega blaga pri

K. PUČNIK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 3

Prvovrstno delo.

○ Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. M. Bajuka prične s pevskega vajami v sredo 23. t. m. Vsi pevci, ki se žele pod strokovnjakim vodstvom vsestransko izobraziti, naj se zanesljivo oglašajo v sredo ob 8. uri zvečer v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12.

○ »Poselska zveza« obvešča vse služkinje, posebno pa članice »Poselske zveze«, da se začetkom oktobra ponovno odpre šiviljski tečaj; katere imajo veselje do šivanja, naj se prijavijo pri »Poselski zvezi«, Miklošičeva 22, I. nadstropje, Delavska zbornica.

○ Popoldanski izlet na Dobrovo ima danes teden Stolina prosveta v Ljubljani. Odhod ob dveh do cerkve av. Antona, odhod pa peš ali z avtobusom.

○ Javna ljudska knjižnica Prosvetne zveze v Ljubljani je odprta vsak dan od 9 do 12 in od 2 do 7. Cenji. abonente naprošamo, da nas gotovo obiščejo in opozore tudi svoje prijatelje in znance na nas. Med zadnjimi pridobitvami knjižnice opozarjamo posebej na sledeča dela, ki jih boste gotovo brali z velikim veseljem: Bonsels-Dunge: n. Brasilianische Tage und Nächte, 2978a; Goldschmidt: Die dritte Eroberung Amerikas, 2977a; Schleich: Besonnte Jugend, 2969a; Schleich: Es läuten die Glocken, 2969a; Menschen, die Geschichte machten, 2953a; Loon: Die Geschichte der Menschheit, 620b; Herrmann: Lou-Lan, 2986a; Shaw: Wegweiser für die intelligente Frau zum Sozialismus und Kapitalismus, 2999a; Füllöp-Miller: Macht und Geheimnis der Jesuiten, 621b; Fürstenberg: Die Lebensgeschichte eines deutschen Bankiers, 622b. Proti minimalni izposojevalnini Vam nudimo vse dobre novice. Pri leposlovnih knjigah je izposojevalni rok 14 dni v mestu, 3 tedne na deželo. Poučne knjige pa izposojamo na 4 tedne. Pridite. Obiščite nas. Zadovoljni boste. — Javna ljudska knjižnica Prosvetne zveze v Ljubljani, Miklošičeva c. 5.

○ Kegljisce v Rokodelskem domu bo v ponedeljek 21. septembra in v torek 22. septembra zaradi popravila zaprto.

○ Električne ure. Jugoslov. Siemens d. d., oddelek za šibke tok, Ljubljana, poroča, da so radi preureditve električne urne naprave na tromestovju bila kratkočasno izklopljena električna urna stojala mestne občine Ljubljanske kot tudi električne ure na pošti in na nunske cerkvi. Ker ta dela v celoti še niso končana, bodo eventualno v teku prihodnjega tedna potrebne še kratkoročne prekinitev.

○ Sobotni živilski trg je bil zelo dobro založen z vsem, zlasti pa z vsakovrstno povrtnino. Trnovčanke so morale s svojimi vozički celo za semeniško poslopje ob mesarske stojnice. Povrnina je na trgu tudi najbolj poceni; za dinar, dva, dobite že marsikaj. Paradižniki so se prodajali po 2.50—3 Din kg, karfirole po 3 Din ena. Stročji fižol je bil po 2—3 Din, luščeni fižol pa po 4 Din liter. Znatno se je podražila čebula. Še pred dnevi je bila po 1.50 Din, zdaj jo prodajajo po 3 Din kilogram. Kmetje so letos čebule manj sadili, pa tudi pridelek je bil znatno manjši kot druga leta. Kisla repa je po 2.50 Din, kisle zelje po 3 Din, trnovsko po 4 Din kg. Trnovčanke so hude, ker je nekdo v časopisni zapisal, da se je trnovsko zelje

prodajalo v Novem mestu po 8 Din. Trnovčanke pravijo, da to ne more biti res, ali pa tisto zelje ni bilo trnovske kvalitete. — Kumare so dosegle ceno 2 Din kos, bilo jih je le malo naprodaj. Na trgu so se pojavili že letošnji orehi po 3.50 Din liter v lupinah. Čebelnja strd se je prodajala po 14 Din kg. Veliko je bilo prinešenih gob, zlasti jurčkov po 3 Din merica ter lisičk po 1.50—2 Din liter. Zanimivo je zasledovati kupčijo ravno pri gobaricah. Marsikatera gospodinja se obregne ob ceno, češ, »saj niste nič dali zanje, saj so same zrastle!« Kakor da nabiranje samo, ki je tudi delo, pa čas, ki ga zamudi ženska v gozdu in še na trgu, ni vredno plačila! Zelo živahen je bil sadni trg. Grozdje, večinoma iz Belokrajine, belo po 3—4 Din, črnina po 5 Din kg. Grozdje je zdaj dozorelo ter ima radi tega to slabo stran, da postajajo pečke v jagodah trše in imajo nekam grenak okus. — Jabolka so bila po 2—4 Din, fine štajerske hruške po 4 Din, breskve 6—7 Din kg. Sliv je zmanjkalo; ob desetih menda ni bilo na vsem trgu niti ene košare več. Sir drži ceno: 24—28 Din kg. Mnogo je bilo na trgu perutnine, piščet od 30—40 Din par, kokoši po 30 Din. Jajca so po 1—1.25 kos. — Posebno poglavje na trgu je krompir in zelje. Kaže, da bo letos kmet ta dva pridelka bolje vnovčil. Dočim je cena krompirja na debelo padla že na 65 par, se je zdaj, ko se je ugotovilo, da bo pridelek manjši, kakor se je pričakovalo, dvignila na 1 Din za kg. Ta cena se vztrajno drži, na drobno se krompir ponuja celo po 1.25, v netržnih dneh in ob malih dovoženih množinah celo 1.50 za kilogram. Sploh je dovoz krompirja na ljubljanski trg zelo šibek. Lani ob tem času je stalo ob tržnih dneh na Sv. Petra nasipu po 40 do 50 voz krompirja in zelja, zdaj ga pripeljejo komaj po 10 do 15 voz. Zelje je po 50 par glava.

○ Meso se je pocenilo. Prvovrstno volovsko meso prodaja po 12 do 14 Din kg Josip Musar, mesar, v mesnici na Sv. Petra cesti 61, in na stojnici v Solskem drevoredu.

○ Glasbeno šolo odpre letos Delavske glasbeno društvo »Zarja« v Ljubljani. Vpisovanje vsak dan v društvenih prostorih v palači Delavske zbornice, I. nadstropje, I. vhod, do 25. t. m.

○ Mestna zastavljalnica bo imela redni dražbi februarja zastavljenih predmetov, in sicer za dragocenosti (zlatino, srebrnino itd.) 6. oktobra, efekte (perilo, obleke, stroji itd.) pa 12. oktobra t. l. od 15 dalje v uradnem prostoru na Poljanski cesti št. 15. — Opozarja se, da se v zastavo sprejemajo le taka kolesa, za katera se lahko izkaže nabava z računom.

○ Pouk živih jezikov (francoščine, angleščine, nemščine, španščine, italijanščine) v skupinah in za posameznike. Poučujejo kvalificirane učne moči. Prijavitelj se od 6 do 7 zvečer, Beethovnova ulica 7, pritrliče. — Vodstvo: Prof. S. Guinot-Jeras.

○ Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah Vam nudi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

○ Na angleški način pere in svetlo lika ovrtnike, da se kravata lahko zaveže. Kemično čisti obleke. Šimenc, Kolodvorska 8.

Popravila vsakovrstnih
kipov, križev, okvirjev
izvršuje

STANE VIDMAR

Ljubljana, Gallusovo nab. 33.

Maribor

Skrajšan delovni čas v delavnicah drž. železnice

Težke so gospodarske razmere v Mariboru, vsi sloji čutijo njih pezo, obrtniki in trgovci, posebno pa še ubogi delavci. Medse se nižajo neprenehoma, pod raznimi pretevezami se obremenjujejo, pri tem pa se zahteva od njih čimdalje več dela. Med delavci so prav posebni reveži nameščenci v železniški delavnici. V nobenem obratu ni bilo treba toliko bojev, da je dokeglo delavstvo svoje pravice in noben obrat se tako trdovratno ni ustavljal upravičnim zahtevam delavcev, kakor baš ta delavnica. Ze dolgo čakajo na izplačilo razlik, katere jim dolguje in upravičeno so upali, da pridejo slednjič do svojih krvavo zasluženih borih vsotice. Mesto tega pa jih je kot strela iz jasnega zaleda vest, da se je skrajšal delovni čas od 8 ur dnevno na samo 6 ur. Ze itak nizka meza jim je s tem ponovno prikrajšana tako, da izgube pri dosedanjih mesečnih plači zaslužek celega tedna. Vodstvo delavnice motivira znižanje delovnega časa s potrebo štednje. Dela delavci ne primanjkuje, bilo bi ga dovolj še za nadure, pač pa ne bi dostajal kredit in tako je morala seči po omejenem sredstvu.

Mariborske železniške delavnice so največji obrat v mestu, ki zaposluje okrog 2000 delavcev. Kaj pomeni pri tako velikem številu delavstva izguba cele tedenske meze pri itak bornem zaslužku, si je lahko predstavljati. Trpeli bodo na posledicah znižanja ne samo delavci, ki so že itak komaj izhajali z dosedanjim mezo, ampak vsi sloji, zlasti zopet trgovci in obrtniki. Če znižujejo privatni obrati meze v teh težkih časih, je to mnogokrat vsled slabe konjunktore in splošne krize neizbežno. Saj ima od dobro plačane delavskega sloja tudi država korist, sicer ne neposredno, pozna pa se gotovo na pozitivni gospodarskih razmer. Kadar se v današnjih razmerah podvzemajo izjemne mere za zaščito posameznih slojev, se nikakor ne sme pozabiti na najbednejšega, na delavca, ki je povsem odvisen samo od svoje meze ter sedanja krizo izmed vseh najtežje občuti. Pri mariborskih trgovcih in obrtniki imajo mnogi delavci neporavnane račune; upali so, da jim bodo prišli pri tem v dobro delavske razlike. Pa je prišel za delavstvo delavnice tukajšnjih državnih železnice nov težak udarec...

○ Društva zasebnih in avtonomnih nameščenec ustanovni občni zbor bo v soboto, dne 26. t. m. ob 20 v mali dvorani Narodnega doma. Namen novega društva je združiti v sporazumnem in nesebičnem delu večino neorganiziranih nameščenec v svojo nadstrankarsko stanovsko organizacijo. Potreba te nove organizacije se je v Mariboru in sploh severnem delu Druške banovine močno občutila, saj je namen društva, da s svojim delovanjem privabi tudi nameščenice ostalih krajev izven Maribora v stanovsko društvo. Dosotp v organizacijo ima vsaka nameščenska ali nameščenec brez ozira na narodnost ali kulturno prepričanje, ki hoče dobro svoji stanovski organizaciji in skupni naši domovini Jugoslaviji. Na občnem zboru bodo zanimiva poročila o naših socialnih ustanovah kakor tudi ostal za privatne nameščenice važna poročila. Polnoštevilna udeležba in pristop bo izraz manifestacije stanovskega pokreta zasebnih nameščenec Maribora.



LUX

PODALJŠUJE TRPEŽNOST
VAŠEGA PERILA!

LUX PERE
TAKO UDOBNO!

V VROČI
VODI RAZTOPITI
V MLAČNI PRATI
V MLAČNI
IZPLAKNITI



□ Iz politične upravne službe. Za okrajnega načelnika je imenovan dr. Franc Kovšek, ki je do sedaj služboval pri politični upravi v Mariboru.

□ Izvrševanje civilne inženirske prakse je dovolilo ministrstvo za javna dela mariborskemu mestnemu stavbeniku ing. Rudolfu Kiffmanu.

□ Mestni volilni imeniki v redu. V soboto dopoldne so bili podpisani volilni imeniki, katere je našla komisija po vestnem pregledu v najlepšem redu. Priznanje zasluži občinski uradniki, ki so delali deset dni noč in dan na imenikih ter izvršili ogromno delo z največjo vestnostjo.

□ Delu slava, delu čast. 25-letnico zvestega službovanja pri eni družini obhaja te dni Marija Müller, rodom iz Vodičevsi na Koroskem. Ves ta čas je s poselsko globoko udanostjo in zvestobo in pristno slovensko pridnostjo vršila svojo službo od 20. septembra 1906 sem. Je tudi vneta članica frančiškanske Marijine družbe. Bog jo živi še na mnoga leta!

□ Odpri roke, odpri sree... Studentje so zopet prišli, da nadaljujejo svoje študije. Premnogi živijo v težkih, bednih razmerah, ki jih morajo sredi naporenega študija premagovati. Ze lansko leto smo za nekatere revne dijakke zbirali prispevke, ki so jih naklonila blaga srca. Tudi letos se obračamo na usmiljena srca za pomoč revnim in siromašnim mariborskim študentom. Kdo bi hotel in mogel siromašnemu dijaku, ki je brez ljudi, ki bi ga mogli podpirati, nuditi brezplačno prenočišče, naj blagovolji poslati svoj naslov na upravo na Koroski cesti 1 ali pa na podružnico na Aleksandrovi cesti 6-Istotam se sprejemajo darila za petero revnih in nujne pomoči potrebnih mariborskih dijakov.

SENZACIJA

Veliko zanimanje vlada po vsem Mariboru za ljubljanske

AKROBATE

ki nastopijo ponovno danes 20. septembra 1931 ob 11 dopoldne in ob 8 zvečer ter zadnjikrat jutri 21. sept. ob 8 zvečer s pestrim sporedom.

□ Poceni meso. Jutri v ponedeljek, dne 21. t. m. se bo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici prodalo 150 kg govejega mesa po 5 Din ter telečje meso po 8 Din. Prodaja bo od sedmih naprej, na osebo največ dva kilograma.

□ Razglasili bomo drevi okoli 19 pred našo upravo na Koroski cesti 1 izid današnje nogometne tekme Maribor:Svoboda v Ljubljani.

□ V smrt. V soboto zjutraj se je nudi okoličanom, ki so šli iz Sv. Petra v Maribor v bližini gostilne Kovačič strasen prizor. Na nekem drevesu na posestvu lekarnarja Königa je viselo truplo moža, ki je bilo že trdo. Samomorilec je izvršil svoj čin že po noči. Poklicali so mestni pogrebni voz, ki je samomorilca po komisijonelnem ogledu prepejal v mrtvašnico na Pobrežju. Po najdenih dokumentih so ugotovili, da gre za trgovca Jožefa Korpiča iz Klopincev v Prekmurju. Kaj je delal v Mariboru in zakaj si je končal življenje, tega se ni moglo ugotoviti.

□ Mestno tržno nadzorstvo je dobilo svoj telefon in sicer številko 25—77.

□ Razburjenje na trgu. V dopoldanskih urah so zagnale včeraj na trgu ženske nenadoma vik in krik, da je postalo vse pozorno. Velika gruča se je vrtila sredi trga, iz katere so se žuli srditi in ogorčeni kljci. Zenske so zasačile žeparico, ko je skušala neki nakupovalki izmakniti torbico. Ob takih prilikah je na trgu vse solidarno, branjeve zapuste svoje stojnice, kmetice košare in vse leti skupaj, da se masčuje nad tatlico, katerih je sicer na trgu vedno dovolj, pa jo le redkokdaj zasačijo. V soboto so dobili pri tatvini 41-letno E. P. iz Šostanja. Bila je zelo agilna pri delu, ker so našli pri njej dve denarnici, v eni 175 Din, v drugi pa 38 Din, katere je izmaknila doslej še neznanim osebam.

Svilene nogavice niso več luksuz odkar obstoji LUX!

Nogavice — ki so oprane z Luxom — so dvakrat tako trpežne. Vendar je potrebno, da jih večkrat perete, ker nena in prah škodujeta tkanini. Lux pere temeljito, ne da bi škodoval svili in rokam

□ Blaga veliko. Jesen je tu in mariborski trg je kar preplavljen z raznovrstnimi dobrotami. Včeraj je bilo na trgu krompirja 28 vozov in 76 vreč, čebule 5 vozov in 27 vreč, zelja v glavah 7 vozov in 19 vreč, fižola 8 vreč, raznovrstnega žita 58 vreč, kokoši 56 komadov, piščancev kar 911 kom., rac 45, gosi 15 puranov 33 zajcev domačih 32 itd. Sena je bilo 8 vozov. Cene kot običajno in sicer: Krompir 1. 50—2 Din, čebula 3—5, zelje v glavah 1.50—3, kumarce komad 1, paprika 7—8 kom. z.

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC

s to znamko		s to znamko
Dobi se v lekarnah		Vzemite le plombirani zavoji!

ZARES PREIZKUSENO DOBRO SREDSTVO
ZA ČISCENJE KRVI, ZELODCA, CREVESJA
Proizvajala: lekarna Bahovec, Ljubljana

1, karfirole komad 1—6, kisle zemlje 4, kisle repa 2, paradižniki 1—2, grozdje 3—5, brusnice 7, hruške 45—, jabolka 3—5, breskve 3—6, mleko 2—3, smetana 12—14, surovo maslo 28, čajno 40, med 12—20, kokoši komad 25—35, piščanci par 20—50, gosi 35—50, pure 35—60, fazani 17—18, race 18—25 Din. — Seno po 80—90 Din, olava 65—75, slama 60—70. — Mesni trg na Vojašniškem trgu je bil istotako nepričakovano dobro založen, 21 špeharjev je pripeljalo 59 komadov prašičev, okoliški mesarji pa 1 govedo, 5 telet in 9 komadov svinj. Cene mesa in slanini so bile običajne.

□ Kat. izobraževalno društvo na Košakih ima danes ob pol 16 svoj redni mesečni sestanek. Na sporedu je poučno predavanje.

□ Kirurg dr. Černič zopet redno ordinira v sanatoriju Gosposka ul. 49, Maribor.

□ Hotel Halbwild v Mariboru v sredini mesta, zbirališče vseh slojev. Ob nedeljah jutranji in večerni koncert. Lepe, zračne sobe za tujece.

□ Vabim vse znance in prijatelje na otvoritev nove dvorane v nedeljo dne 20. t. m. ob 15. — Za obilno udeležbo se pripravljamo. Renčelj, gostilničar na Pobrežju.

□ Za duhovščino se priporoča velika izbira črnega in temnosivega blaga za obleke in površnike v novi stavbi trgovca Macuna, Maribor, Gosposka 10.

III. ZVEZEK

Dr. Opekove

Knjižice postave

je v tisku in izide
zadnje dni septembra

Obseg in cena kakor
I. in II. zvezek

Naroča se lahko naprej v

Prodajalni H. Ničmanovi

Ljubljana, Kopitarjeva ul. 4



angleškega
in češkega
sukna!

BOGATA IZBIRA!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Dnevna kronika

Uničena domačija

M. Sobota, 18. sept.

Sredi pol noči je v Vaneči odjeknil v noč žalosten glas gasilske trombe. Zapel je tudi zvon in naznanil nesrečo. Ljudje so se zbudili in kmalu so se pojavile na pragih na pol oblečene postave. Nebo je bilo nad vasjo rdeče. V zrak je švigal divji plamen in slišalo se je močno prasketanje. Ljudje so zgrabili doma vrče in so hiteli na kraj požara.

Gorela je domačija Savla Janeza lastnika mlina. Ko so prihiteli ljudje na pomoč je bilo že vse v plamenu. Reševanje je bilo skoraj nemogoče, dokler niso prihiteli gasilci. Domačije pa tudi oni niso mogli rešiti in so začeli reševati iz plamena le razne predmete in živino. Pri tem delu so se odlikovali gasilci iz Puconce. Po prizadevanju gasilcev je bil večji del premoženja rešen, a vsa domačija je uničena.

Kako je požar nastal se ne ve, a sumijo, da je bil podtaknjen.

Javna zahvala.

Pred tedni je moj Marjanček, še dojenček, težko obolel na škrlatinki. G. dr. MERSOL, primarij infektiskega oddelka splošne bolnice v Ljubljani, je s svojo izredno ljubeznijo in požrtvovalnostjo rešil mojemu ljubljencu u življenje. V duo duše ginjen se g. primarij javno najiskrenejše zahvaljuje, ker sem po okoliščinah trdno prepričan, da je otroka rešila samo njegova izredna spretnost in požrtvovalnost.

I. Ar. ar. pos., št. Vid 2
družabnik tv. Erman & Arhar

Požar v Loškem potoku

Loški potok, 18. sept.

Danes dopoldne ob 10 je začel na Hribu goreti Kaprolov skedenj. Oogenj je izbruhnil iz notranjosti skednja. Ker so bili ljudje blizu, so vozove in opravo rešili, skedenj in seno pa je požar upepelil v 20 minutah. Gasilci so ogenj akoj omejili! Škoda je okoli 25 tisoč Din.

Drzen vlom pri belem dnevu

Novo mesto, 18. septembra.

Dobre tričetrt ure od Novega mesta, v bližini železniške proge Novo mesto—Straža-Topolice, stoji na samem par hiš. Naselbina se imenuje Groblje in stoji v bližini večjega gozda. V to naselje se je v četrtek popoldne priklatil neznan lopov, ravno v času, ko ljudi ni bilo doma, kajti vsi so bili zaposleni na njivah s kopanjem krompirja. Ko se

Ostale vesti

— Akademski dom sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. V nedeljski notici glede sprejema v Akademski dom sv. Cirila in Metoda se je vrnila neljuba pomota. Stalo je namreč, da naj se prošnje za sprejem oddajajo oziroma pošiljajo pred 20. septembrom, stati pa bi moralo ne pred 20. septembrom. Opozorjamo vse, ki reflektirajo na bivanje v Akademskem domu, da seveda lahko vlagajo prošnje tudi po 20. septembru. Prošnje naslavljati: Vodstvo Akademskega doma sv. Cirila in Metoda (dr. Franc Jaklič), Strelška 12, Ljubljana. — Vodstvo Akademskega doma sv. Cirila in Metoda.

— Gospod minister n. r. Ivan Hribar nam piše: Slavno uredništvo. Bili ste tako prijazni, da ste se spomnili moje današnje osemdesetletnice. Za dolžnost si smatram, da se Vam na tej ljubezljivosti kar najiskrenejše zahvalim. Obenem Vas pa lepo prosim, da blagovolite popraviti — bržkone po ne dovolj zanesljivem »Slovenskem biografskem leksikonu« posneto — vest, da sem svoje gimnazijske študije končal na nižji gimnaziji v Ljubljani. Res je namreč, da sem te študije preuščiti moral kot šestošolec novomeške gimnazije, ker sem dijakom višjih razredov te gimnazije ustanovil slovensko čitalnico in sem jih navduševal za vseslovensko orijentacijo pri njihovem bodočem življenjskem delu. Blagovolite sprejeti zagotovilo mojega odličnega spoštovanja. V Ljubljani, 19. septembra 1931. Vaš Ivan Hribar.

— Planinske kočice se zapirajo. Osrednji odbor SPD opozarja občinstvo, da bodo kočice zaprte takole: Koči na Golici: Spodnja kočica se zapre 1. oktobra. Krekova kočica na Ratitovcu bo odprta samo v torko 20. septembra. Staničeva kočica bo zaprta v torko 22. septembra. Erjavčeva kočica na Vršču se zapre 20. septembra, če bo pa vreme ugodno, pa v nedeljo 27. septembra. Odprta pa bo v slučaju legepa vremena ob sobotah in nedeljah, na praznike in na dneve pred prazniki. Koča na Kamniškem sedlu in kočica na Kokrškem sedlu sta bili zaprti 15. septembra. V slučaju legepa vremena ostane Čojzova kočica na Kokrškem sedlu ob sobotah in nedeljah, dnevi pred prazniki in na praznike za silo oskrbovana in odprta.

— Slepjarju so nasledili. Slov. Bistrica, 19. sept.: Brezposelni delavec Roštohar Jožef, rojen 13. februarja 1892 v Zabukovju, prišel je v Brežice, brez stalnega bivališča, se je že par dni potepal po šmarcih okoli na Pohorju ter se je pri raznih posestnikih izdajal za kralja z namenom, da si pridobi čim več zaupanja, pri čemer mu je pomagala sličnost njegovega obraza. Kljub temu, da je bil oblečen v bele hlače in raztrgano sivo suknjo, so mu nekateri lahkoverneži toliko zaupali, da so ga celo po nekaterih krajih pogostili. Izdajal se je tudi za zastopnika prosvetnega katoliškega društva ter je izvalil pri neki posestnici 30 Din podpore za društvo. Tukajrni orožniška patrula, katera je zvedela za delomirneža, ga je 18. septembra prišla po

Učite se pravilno kopati na zraku in solncu
t. j. nadrgnite dobro svoje telo pred solnčenjem tedaj, ko je telo suho, z



NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE (olje sa kožo in masalo)

Oboje vsebuje — edino svoje vrste — o sušit za nego kože, oboje zmanjšuje nevarnost solnarice, oboje polepšuje polt tudi pri oblačnem nebu. Nivea-creme Vas hladi pri vročini. Nivea-olje Vas varuje ob slabem vremenu mraza in s tem prehlajenja.

Nivea-creme Din 5 — do 22 —, Nivea-olje Din 25 —, 35 —
Proizvajal: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. r.
MARIBO 4, Gregorčičeva ulica št. 24.

— Sanoform — za dame v vseh lekarnah in drogerijah!

— Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich.

— Uradniška posojila in zavarovanja daje Beogradska zadruga, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

— Za jesen vam nudi največjo izbiro blaga za obleke vseh vrst trdka Novak, Kongresni trg št. 15 (nasproti nunski cerkvi).

Celje

— O volivnih imenikih. Od okrajnega sodišča potrjeni volivni imeniki za mesto Celje so od danes naprej na vpogled pri mestnem načelnstvu in pri okrajnem sodišču celjskem. V smislu § 15. in 25. zakona o volivnih imenikih od 6. septembra t. l. se bodo popravki smeli zahtevati po razglasitvi ukaza o volitvah narodnih poslancev le še tri dni. Nato nobena poznejša zahteva popravka ne bo mogla vplivati na sestavo volivnih imenikov, po katerih se bodo vršile že razpisane volitve. — Mestni načelnik: dr. Gorican.

— Proracuni mestne občine celjske in njenih podjetij za upravno leto 1932. Od mestnega načelnstva izdelani proracuni mestne občine celjske in njenih podjetij za upravno leto 1932. so razpoloženi občanom na vpogled med navadnimi uradnimi urami pri tukajšnjem računovodstvu skozi 15 dni in sicer od 21. septembra do vključno 5. oktobra 1931. — V tem času se zamorejo vlagati pri podpisnem uradu proti proracunu morebitni pomisleki in pritožbe. — Mestni načelnik: dr. Gorican.

— Pevski zbor KPD. Opozorjamo vse člane zbora, da se vrši v ponedeljek 21. t. m. v pevskem lokal v Domu ob 8 zvečer pevska vaja. Pevci naj prinesejo s seboj note, katere še niso oddali od zadnjega koncerta v Ljubljani. Obenem se bomo dogovorili o poslovlilnem večeru pevovodji g. Zalosniku. — Odbor.

— Občni zbor Družabnega kluba. V sredo, dne 23. t. m. ob 8 zvečer se vrši v mali dvorani Ljudskega doma redni letni občni zbor Družabnega kluba. K obilni udeležbi vaib odbor.

— Uradne ure pri okrajnem načelnstvu so od slej ob delavnikih zopet od pol 8 do pol 13 ih od

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 20. septembra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10 Versko predavanje. 10.30 Humek: Izdelovanje sadnega vina. 11 Salonski kvintet: 12 Čas, dnevne vesti, plošče. 15.30 Prof. Pengov: Nekaj važnih pripomb k reji srebrodolke lisce. 16 Magistrov kvartet izpod Šmarne gore. 17 Zabavno štivo, Levstikovo potovanje iz Litije do Čateža Fr. Lipah. 20 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, poročja jugoslovanski prvak dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. 20.15 Važni govori zadnjega zasedanja Društva narodov v Zenevi, prenos z Dunaja. 21 Koncert delavske godbe »Zarja«. 22 Poročila in časovna napoved 22.15 Lahka glasba, izvaja Salonski kvintet.

Ponedeljek, 21. septembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Plošče. — 19.00 Prof. Pengov: Beljakovine v rastlinski tovarni. — 19.30 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poročja jugoslov. prvak dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.00 100letnica Faradayevih odkritij. Sodeluje princ Valski in veliki orkester BBC. — 22.15 Čas, dnevne vesti.

Torek, 22. septembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Dr. Franc Veber: Sociologija in etika evangelijske. — 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poročja jugoslovanski prvak dr. Milan Vidmar v slov., nem. in franc. jeziku. — 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Čas dnevne vesti.

Dragi programi

Ponedeljek, 21. septembra.

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 17.30 Narodne melodije. 18.00 Prenos iz kavarne. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Radio kvartet. 21.50 Radio orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče. 17.00 Popoldanski koncert. 20.00 London. — Budapest: 12.05 Opoldanski koncert. 17.35 Ciganska glasba. 19.15 Prenos iz Londona. 22.30 Ciganska glasba. — Dunaj

RAZSTAVA najmodernejših nagrobnih spomenikov

FRANJO KUNOVAR, kamnosek, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana. Telefon 27-87.

je torej prepričan, da ni nevarnosti, da bi ga kdo videl, je drzno vlomil v hišo posestnice-vdove Ane Megličeve. Prisloni je k oknu domačo nosilnico (trage) za gnoj, stopil nanje, odstranil šipe z okna, zlezal v sobo, zagrnil okna z zavesami in prikel premetavati po sobah. S postelje je potegnil posteljno pregrinjalo in naložil vanje: 8 ženskih oblek, ženski plašč, 3 moške obleke, 2 srebrni uri in več kosov moškega in ženskega perila. Nikakor pa se ni zadovoljil samo s tem blagom, temveč je prišel brskati tudi za denarjem, katerega je tudi našel po daljšem premetavanju v nekem predalu, v znesku 4500 Din. Ta denar je gospodinja ostal od izkupička za prodano živino. Ko je svoje drzno tatinstvo delo izvršil, jo je po isti poti pobrisal v bližnji gozd. — Ko je nekako okrog 15 popoldne prišel domov najmlajši vdovin sin 10 letni Rudi je bil nemalo presenečen nad tem, kar je videl. Urno je tekel na njivo, kjer so kopali krompir mati, sestra in bratje in povedal, kaj se je doma zgodilo. Megličeva, ki trpi z gotovino in pokradenimi rečmi svojih 9000 Din škode, je v vrom takoj naznala orožništvo, ki je že pričelo s poizvedovanji in preganjanjem nesramnega vlomilca, kateremu so morale biti razmere Megličevih dobro znane, da si je izbral baš njihovo hišo za svoje dejanje.

Zastopnike za celo Dalmacijo iščemo proti dobri proviziji (na željo tudi fikсна plača) za prodajo štofot, platna in oreprog na obroke. Samo agilni in zanesljivi gospodje naj pošljejo svoje ponudbe ali se predstavijo osebno tvrdki »BRADFORD«, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Koledar

Nedelja, 20. septembra (17. pobinkoštna): Evstahij in tovariši, mučenci.

Ponedeljek, 21. septembra: Matej, apostol in evangelist.

Kolinska

TVORNICA

ČIKORIJE



Okusna in zdrava je

KOLINSKA KAVA

sestniku Šerku pri Sv. Urhu. Roštohar je bil brez dokumentov in sredstev. Na vprašanje, zakaj se je izdajal za kralja, je izjavil, da je to storil radi sličnosti s kraljem in da je kmete prepričal, da on, kot kralj obiskuje bolj revne sloje in da se ob tej priliki zanima o splošnem razmerju našega kmeta. Orožništvo je izročilo Roštoharja okrajnemu sodišču.

— Nove zgodbe svetega pisma (1. del) za srednje šole izidejo koncem septembra. Cena vezani knjigi bo 24 Din.

— SPD, Osrednji odbor sporoča prijavitelcem in interesentom za avtovožnjo Ljubljana—Trčič, da je naročeni avtobus radi premalega števila udeležencev odpovedan.

— Zahvala angleških dijakov. Župan mesta Ljubljane je prejel iz Westminstera od g. Edith Butchera, Institut za sociologijo, dijaška skupina, sledečo zahvalo: »Pravkar sem se vrnil v Anglijo in Vam pišem, da se v imenu cele partije študentov zahvalim Vam in vsem drugim, ki so nam skupaj napravili tako tople sprejem v Sloveniji. Imeli smo zelo prijeten praznik in smo zelo hvaležni za toliko dobrot, katerih smo bili deležni. Odesli smo s seboj zelo vesele spomine in upamo predvsem na mnogo takih posetov Vaši krasni deželi.«

— Prvi sneg je zapadel ob zadnjem deževju na Urški gori in Veliki Kopi. Pa ga je kmalu pobralo.

— Letina za med. Iz št. Petra pri Novem mestu: Cebelice so zaradi premrzlega vremena morale ostati v panju, čeprav je ajda vsa v cveju. Vse kaže, da bo letina za med bolj slaba.

— Gostovanje ljubljanske opere v Kranju. V nedeljo 27. t. m. bo gostovala ljubljanska opera na odru Narodne čitalnice v Kranju. Vprizorila se bo Smetanova opera »Prodana nevesta« z gđ. Majdičevjo v glavni in naslovni vlogi. Začetek gostovanja je točno ob 16. uri. Predprodaja vstopnic je v trgovini Hlebš. Občinstvo prosmo, da kupi vstopnice že v predprodaji, kajti gostovanje je odvisno od dobro uspele predprodaje.

— Pri motenju prebave, bolečinah v želodcu, gorečici, slabostih, glavobolu, migljanju pred očmi, razdraženosti živcev, pomanjkanju spanja, slabem počutju, nerazpoloženi za delo povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica odprtje telesa in poživši kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dognali, da so alkoholi, ki so trpeli na želodnem katarju, po zavzivanju »Franz-Josef« vode zopet dobili slast do jedi v razmeroma kratki dobi. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Trud žanje priznanje. Iz Kamnika: Na letošnji razstavi živine na zagrebškem velesejmu je razstavila tudi ga. Souvan-ova, lastnica graščine v Volčjem potoku pri Kamniku, pet glav goveje živine montanlonske pasme. Od vseh petih edino en bicek ni bil premovan, ker je bil premlad, od ostalih pa je bila odlikovana z zlato medaljo triletna krava, druga krava ocenjena z drugo nagrado, eno leto stara telica s srebrno medaljo in enoletni bicek s srebrno medaljo. Tri glave so bile takoj prodane za državno posestvo v Topoli vasi. Uspeh, ki ga je dosegla ga. Souvan-ova zasluži vse priznanje in to tem bolj, ko večina kmetovalcev v pobitosti in malodušnosti radi nizkih cen kmetijskih pridelkov ter živinoreji, ne posveča dovolj pažnje vsaj živinoreji, ki pač od vsega donosa še največ koristi kmetu. Naj bi ostali posestniki ponemali go. Souvan-ovo in se pričeli intenzivneje baviti z živinorejo.

16 do 18, ob sobotah pa od pol 8 do pol 14. Stranke se sprejemajo samo ob torkih in sobotah predpoldne.

— V javni bolnišnici je umrl v petek, dne 18. t. m. zvečer 65 letni brezposelni ključavničarski pomočnik Skalec Blaž iz Dobrteje vasi pri St. Petru v Savinji, dolini.

Primorje—Atletik v Celju. Danes popoldne ob 3 se vrši na sportnem igrišču Atletikov nogometna tekma za prvenstvo podvezne lige. Domače moštvo ima za nasprotnika SK Primorje iz Ljubljane, ki se ga mora vsekakor smatrati za favorita, vendar pa preseenečenja niso izključena, ker je Primorje v slabi formi. Tekmo bo sodil g. Jordan iz Ljubljane.

Novo mesto

100 letnica novomeškega kapitlja. Dne 25. sept. 1931 — prihodnji petek — bo minilo 100 let, odkar ima Novo mesto zopet kapitelj. Leta 1493, ustanovljeni kapitelj so namreč Francozi, ki so v tistih časih zagospodovali v dolenski metropoli, z odlokom z dne 7. decembra let 1810, razpustili. Na prošnjo Novomeščanov pa je cesar Franc I. leta 1818, ukazal, da se kapitelj zopet ustanovi. Hvaležni — grati oppidani — so v spomin na ta odlok cesarjev postavili v kapiteljski cerkvi spomenik — črno kamenito ploščo s primernim napisom, katera je vzidana tik pri ohhajalni mizi na evangelijski strani. Ta napis pripoveduje, kaj je kapitelj po prošnji za zopetno ustanovitev kapitlja podpirala tudi tedanji ljubljanski škof Avguštin Gruber ter cesarski prefekt za Dolensko Janez Nep. Vesel.

Kapitelj je bil torej zopet ustanovljen, vendar pa so bili prišli in štirje kanoniki imenovani šele s cesarskim odlokom z dne 16. julija leta 1831. ter umešeni dne 25. septembra 1831. Bili so to: prošt Andrej Albreht ter kanoniki: Valentin Pfajfar, Anton Strohen, Jožef Jenko in Ignacij Jugovec.

Cerkvena proslava te stoletnice se bo vršila v kapiteljski cerkvi v nedeljo 27. septembra.

Na oklicih so: Bergant Franc, poštni uradnik, in Šiško Maria, poštna uradnica; Kolene Franc, pekar in Matilda Hauptman, ter Pelko Franc, krojač in Ššek Marija, šivilja.

Javno kopališče. V Novem mestu se je osnovala družba z omejeno zavezo »Sanitas«, ki odpre v novem Prosvetnem domu na Florjanskem trgu javno kopališče, ki je za Novo mesto nujno potrebno in katerega tudi občinstvo že težko pričakuje. Kopališče bo moderno urejeno in bo odgovarjalo vsem higijenskim predpisom. Imelo bo več kabin in prh za navadne in zdravilne kopeli. Za to kopališče se je zavzela podjetna trojica mladih mož. Kakor se nam zatrijuje, bo že v nekaj tednih kopališče dograjeno in otvorojeno ter izročeno javnosti v uporabo.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 23. septembra: »Dogodek v mestu Gogic, premijera. Izven.

Četrtek, 24. septembra: »Pritliče in prvo nadstropje, veseloligra, premijera. Izven.

Petek, 25. septembra: »Kralj. Zaprt.

Sobota, 26. septembra: »Kralj na Betajnovic, premijera. Izven.

Nedelja, 27. septembra: »Pritliče in prvo nadstropje. Izven.

OPERA

Nedelja, 27. septembra ob 16: »Prodana nevesta«. Gostovanje v Kranju.

13.10 Plošče. 20.00 Pesmi. 20.40 Koncert. 22.35 Večerni koncert. — Milan: 19.20 Pestra glasba. 21.15 Komorna glasba. — Oslo: 21.05 Violinski koncert. 22.05 Kabaretni večer. — Praha: 20.20 Prenos iz studija. 21.00 Solistovski večer. 22.15 Moravska Ostrava. — Langenberg: 22.30 Plesna glasba. — Rim: 21.00 Poljudni koncert. — Berlin: 20.00 Klavirski koncert. 20.30 Proslava 60letnice nemške gledališke zveze. 22.20 Plesna glasba. — Katovice: 12.10 Opoldanski koncert. 20.30 Poljudni koncert. 22.30 Plesna glasba. — Stuttgart: 21.20 Moderna plesna glasba. 23.00 Plesna glasba.

Torek, 22. septembra.

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 20.00 Vokalni koncert. 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče. 17.00 Prenos iz kina. 20.30 Koncertni večer. 21.30 Ruska glasba. 22.40 Plesna glasba. — Budapest: 12.05 Opoldanski koncert. 17.30 Koncert vojaške godbe. 19.30 »Tannhäuser«, opera; Ciganska glasba. — Dunaj: 19.40 Poljudni koncert. 21.30 Klavirski koncert. 22.10 Variete. 22.15 Večerni koncert. — Milan: 19.15 Pestra glasba. — Oslo: 18.45 Narodne pesmi. 20.00 »Don Juan«, opera, prenos iz Zeneve. — Praha: 19.20 Radio orkester. 20.30 Prenos iz Suiss Romande. — Langenberg: 17.00 Opoldanski koncert. 20.00 Večerni koncert. — Rim: 21.00 Pester koncert. — Berlin: 20.00 Šola v sovjetski Rusiji. 20.30 Suisse Romande. — Katovice: 12.10 Opoldanski koncert. 20.15 Lahka glasba. 21.00 Solistovski večer. 22.30 Lahka glasba. — Stuttgart: 20.30 Moralni razgovori. 21.11 Studijski koncert.

Iz društvenega življenja

Zadruga sobo, škroslarikarjev, pleskarjev in Harjarjev v Ljubljani naznanja, da se vrše redne vajeniške preizkušnje v mesecu oktobru. Nekolkovano prošnjo je vložiti do 10. oktobra pri g. predsedniku preizkuševalnih komisij Filipu Prietovu v Ljubljani, Resljeva cesta 4. Priložiti je učno izpričevalo, odpustnico obrtno nadaljevalne šole ter potrdilo v plačilu oprostitni.

Cerkveni vestnik

Kongregacija gospodičen in kongregacija učitelj pri Sv. Jočetu. V ponedeljek 21. septembra bo ob pol 7 zvečer naš prvi shod novega družbenega leta.



Športniki, Vaše mišice

bodo prožne in odporne, ako boste za svoje enje in krepitevanje pili le RADENSKO MINERALNO VODO.

Vinogradnikom!

Čas hitro poteka. Vinska trgatve je blizu. Treba je spraviti v red vinsko posodo, kleti in stiskalnice. Vse to večini vinogradnikom ne dela posebnih skrbi. V zadregi v tem pogledu so le tisti ki nimajo dovolj vinske posode, bodisi zaradi razpolaganja še z neprodanimi starimi vinskimi zalogami, bodisi iz kakšnega drugega razloga.

V veliki zadregi pa smo vinogradniki brez izjeme vsi glede prodaje letošnjega vinskega pridelka. Veliko število je producentov, ki še lanskega in predlanskega vina niso mogli prodati, vinski trgovci so z vinom še precej založeni, gostilničarji le sproti kupujejo, izvoz vina v inozemstvo pa je tudi skoro popolnoma prenehal. Splošni konzum vina vidno pada. V teh okoliščinah so se pojavili v zadnjem času glasovi o cenah za letošnji vinski mošt, ki žalijo poštenega vinogradnika, ker mu obetajo neizprosno gospodarsko propast v najbližnji bodočnosti.

Motrečje ta kritični položaj je Vinarsko društvo za Dravsko banovino v Mariboru kot zastopnik interesov vsega našega vinogradništva, sklicalo za dne 10. t. m. v Mariboru anketo zastopnikov vinogradnikov, vinskih trgovcev in gostilničarjev, da čuje mnenje vseh merodajnih činitelj, ki imajo neposredno opraviti z vinskim gospodarstvom. Anketa je bila prav dobro obiskana, prisostvovala pa sta ji tudi zastopnika Kmetijske družbe in Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Na anketi so podali najprej vinogradniki svoje mnenje, naglasivši, da stojimo tik pred trgatvijo, kvaliteta vinskega pridelka nam sicer ni znana, vemo pa, da bo kvantum zelo obilen, k temu pa nas tlačijo še stare zaloge, katerih je še precej.

Situacija je toraj tako povsem nejasna, da navdaja vsacega vinogradnika s polno skrbjo.

Često se sliši v krogu konzumentov, vinskih trgovcev in gostilničarjev, seveda pa tudi med producenti, letos bode pa vino stalo liter 1 dinar ali pa še manjše.

Nikdo ne pomisli, kaj s tem pove, namreč, da je to propast vinogradnika in taki meri, da drugo leto sploh ne bode več mogel vinograda obdelati.

Ne bomo naštevali koliko je v vinogradih investiranega kapitala, tudi ne koliko bi se ga moralo amortizirati, ne bomo naštevali, koliko znašajo naši pridelovalni stroški za vino, tudi ne podčrtavamo, da imamo tudi vinogradniki pravico do eksistence.

Križa je vse povsod, valed tega hočemo le razmišljati o stanju kakor faktično je.

Problem vinogradništva je ta, da je pri vinu pot od producenta h konzumentu predrag. Mizerija javnih dajatev nam je vsem znana in naša borba gre za to, da se to zniža.

Ne moremo pa zatajiti, da tudi marsikateri gostilničar greši, in to na večini in v mestu, kajti neopravičeno je za gostilničarja na deželi, da vino, ki ga je po 5 Din kupil, po 16 Din prodaja, in cene nad 20 Din danes tudi v nobeni mestni restavraciji ni opravljena.

Apelirali smo na merodajne kroge, ko so cene vinu tako padle, da naj vsakdo v Dravski banovini prodaja domače vino, doživeli pa smo, da se je v Ljubljani prodajalo italijansko vino in da so poleg drugih celo nabavljale zadruge državnih nameščenecv forsirale dalmatince, med tem

ko ne najdemo vina z Dravske banovine ne v Banatu ne v Dalmaciji.

To so konstatacije, ki temeljijo na nespodbitnih dejstvih.

Namen ankete je, da doženemo v kakem tržnem položaju danes smo in do katere cene moramo reducirati naše zahteve, da vino še vse eno konvenira, ker mislimo, da nikogar ni med nami, ki bi zahteval, da mora naš vinogradnik vino ceneje prodajati kakor je banaan in dalmatincec.

Na prenikljivih cenah pa tudi nima interesa ne vinski trgovec, ne gostilničar, ker bi pač potem tudi njih zaslužek, ki je izražen v % bil premajhen. V primeri z vinogradnikom sta vinski trgovec in gostilničar tudi mnogo na boljšem, ker lahko kalkulirata in stroške prevajata na druge, česar producent ne more.

Vinski trgovci priznavajo, da je vinogradništvo zabredlo v kritičen položaj in naglašajo, da se sme tudi nje šteti med tiste, ki so vinsko produkcijo vedno podpirali. Letos vidijo veliko zadrego pred seboj. Sami nadalje priznavajo, da bo vnovčenje vinskega mošta iz znanih razlogov letos prav težavno. Nenaravno je razmerje med nakupno ceno in javnimi dajatvami pri vinu. Te dajatve znašajo do 150% nabavne cene. Uvidni opazovalci bi morali krizo, v kateri se danes glede vinskega gospodarstva nahajamo, predvidevati že pred leti, ko so nam nalagali tako visoke javne dajatve. Na najslabšem bo letos producent, ki nima vinske posode na razpolago. Dal bo vinski mošt za vsako ceno, ker drugega izhoda za njega ni.

Trgovec bo bogata, povpraševanja za moštom bo le malo in to povroča nizke cene. Vinska trgovina vidi pomoč samo v omejitvi koncepta za malo prodajo, v znižanju javnih dajatev in v určiti poti glede cen med ponudbo in zahtevu. Vinski trgovci končno izjavljajo izrecno, da nimajo prav nobenega interesa na nizkih cenah za vinski mošt in vino. Cene za letošnji pridelok pa bodo v glavnem zavisne od kvalitete, to je od vremena, ki je še do trgatve pred nami.

Gostilničarji izjavljajo, da konzum vina od leta do leta pada, procentev vina pa v izdatnejši meri radi previsokih javnih dajatev in ostale režije pri gostilniškem obratu do sedaj ni bila mogoča. Trošarina v današnji višini, način pobiranja trošarine, razne takse itd., podražujejo vino, čim dražje pa vino je, tem manjši je konzum. Obetajo si boljše čase, čim bodo ta vprašanja ugodno rešena.

Veliko breme so za nas vina, ki se uvažajo k nam od drugod, dočim naše vino izven mej banovine nikakor ne najde pota.

Vdeleženci ankete so si bili v tem edini, da naj vsak zniža svoj zaslužek na minimum, znižajo pa naj se tudi režijski stroški v obratih, kar bo najprej dovedlo do razmeram odgovarjajočih vinskih cen in izpodrinjenosti tujih vin iz našega domačega trga. Poleg tega pa bo konzum našega vina zopet rasel.

Vinarsko društvo za Dravsko banovino v Mariboru.

Sadni sejem v Ljubljani

V dneh 25., 26. in 27. oktobra t. l. bo v prostorih Ljubljanskega velesejma velik sadni sejem. Vsi sadjarji so vabljeni, da se s svojim pridelkom udeležijo tega sejma. Kdor namerava sodelovati, mora do 1. oktobra t. l. prijaviti svojo udeležbo na naslov »Sadjarsko in vrtnarsko društvo« v Ljubljani, Resljeva c. 24/II. V tej prijavi je točno navesti katere sorte se bodo poslane, koliko od vsake sorte, v kakšni posodi in koliko sadja od vsake sorte (razen tistega, kar namerava poslati) ima dotičnik sploh napredaj oziroma doma v zalogi. Skrbelo se bo namreč po možnosti za odjemalce ne le za tisto sadje, ki bo postavljeno na sejem, ampak tudi za zaloge, ki jih imajo doma. V poštev pride samo trpežno pozno jesensko in zimsko, skrbno izbrano namizno sadje, zlasti jabolka in hruške, in sicer samo tistih vrst, ki se nahajajo v sadnem izboru za Dravsko banovino.

Vsa nadaljnja pojasnila daje »Sadjarsko in vrtnarsko društvo« v Ljubljani.

Borza

Dne 19. septembra.

Denar.

Ta teden je bil devizni promet znatnejši in je znašal na ljubljanski borzi 26,5 milij. Din v primeru s 13, 27,9, 11,65 in 19,25 milij. Din v prej-

šnjih tednih. Tečajji so bili čvrstejši in višji kot v začetku tedna.

Zagreb. Amsterdam 2283,57—2290,41, Dunaj 795,07—797,47, Bruselj 788,45—790,81, Newyork ček 5648,18—5665,18, London 274,85—275,67, Milan 296—296,90, Pariz 221,78—222,44, Praga 167,58 do 168,08, Curih 1105,05—1108,85.

Skupni promet brez kompenzacij 4,6 milij. Din. Curih. Belgrad 9,03, Pariz 20,07, London 24,8675, Newyork 511,87, Bruselj 71,40, Madrid 46,60, Milan 26,77, Amsterdam 206,60, Berlin 120,90, Dunaj 71,97, Stockholm 136,95, Oslo 136,77, Kopenhagen 136,77, Sofija 3,70, Praga 15,16, Varšava 57,30, Budimpešta 90,025, Atene 6,635, Carigrad 2,4275, Bukarešta 3,05, Helsingfors 12,885.

STALNA TENDENCA ZA DRŽAVNE PAPIRJE

Danes je poslovala zagrebška borza, ker je v ponedeljek židovski praznik. Tendence za državne papirje je bila danes stalna. Prompna vojna škoda je čvrstejša, dočim so termini neizpremenjeni. Čvrste so bile tudi begluške obveznice, dočim so 7% dolarski papirji popustili v zvezi s slabše tendenco v Newyorku, newyorkška borza je zopet imela enega izmed številnih črnih dni. Prometa je bilo v begl. obv. 50.000, v 7% Bleru 1000 dol. in v vojni škodi 1,5 milij. nom., torej manj kot včeraj.

Bančni papirji so ostali neizpremenjeni in so bili običajni zaključki. Posebej pa je Narodna banka sledila padcu drž. papirjev in je danes ponovno popustila. Industrijski papirji so ostali neizpremenjeni, zaključene so bile večje po neizpremenjenem tečaju 120. Trboveljska je zaradi slabe tendence v Parizu, kjer je bil predvčerajšnjim splošen padec, in na Dunaju popustila ter bila zaključena po 187,50.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 65—69, agrarji 4% 40 bl. vojna škoda ar. 269—270,50 (268, 280), 12. 268—275, 7% Bler. pos. 57—59 (58), 7% pos. DHB 62 bl. 6% begl. obv. 42,50—44 (41—42,50). — Bančne delnice: Hrvatska 50 d., Poljo 52—52,50 (53,50), Kreditna 121—126, Union 150—155 (150), Jugo 67—69 (67), Lj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 3750—3975, Obrtna 36 d., Pratečiona 957,50—965 (957,50), Srbska 188—189 (188), Zemaljska 111—114 (114). — Industrijske delnice: Nar. šum. 25 d., Guttman 105—110, Slavonija 200 den., Danica 75 bl., Drava 192,50—200, Sečerana Osijek 197—201, Brod. vag. 55—60, Vevče 120—122 (120), Ragusea 300 bl., Oceanica 190 bl., Jad. plov. 460—480, Trboveljska 186—190 (187,50).

Notacije drž. papirjev v inozemstvu. London: 7% Bler. pos. 55—56,50. Newyork: 8% Bler. pos. 61—62, 7% pos. DHB 57—58.

Dunaj. Don. sav. jad. 81,25, Wiener Bankverein 13,40, Escompteges. 151,50, Mundua 55, Alpine 10,02, Trboveljska 19, Kranj. ind. 40,40, Prager Eisen 1,05.

Žitni trg

Novi Sad. Cene po zakonu. Vse ostalo brez spremembe. Tendence: za koruzo čvrsta, za ostalo neizpremenjena. Promet: skupno 54 vagonov.

Budimpešta. Tendence: stalna, za rž in koruzo prijazna. Promete: omejen. Pšenica: dec. zaklj. 10,44—10,46; marec 11,49—11,66, zaklj. 11,60 do 11,62. Rž: marec 11,59—11,70, zaklj. 11,69—11,70. Koruza: maj 12,55—13,03, zaklj. 12,85—12,90.

Jajca

Nastalo hladno vreme je omogočilo uporabo konzerv v prvi vrsti hladilnega blaga, kar je seveda povpraševanje po svežem blagu jako zmanjšalo. Cene so valed tega začele nazadovati in se je tudi morala nakupna cena, katere se je že bila dvignila na en dinar, zopet znižati na 0,95 Din. Nadaljnje razvijanje cen je samo od vremena odvisno. — Sv. Jurij ob juž. žel., 18. sept.

Deželni pridelki

Na spodnjem pljuškem polju zaznamujemo ta teden sledeče izpremembe:

Beli krompir: Povpraševanje z ozirom na nakupno ceno 75 Din popustilo, kar je imelo za posledico nazadovanje cene. Te dni se plačuje 70 Din, zdi se pa, da se bo ta cena težko držala, ker so nastopile druge pokrajine s svojimi ponudbami. Zaradi tega je pričakovati eventualno nadaljnje nazadovanje v ceni.

Zgodnji krompir: Pred tednom smo zabeležili nakupno ceno 100 Din. Kakor pa se je pozneje izkazalo, je neki trgovec to ceno producentu neobvezno nudil ter s tem zasledoval svoje posebne cilje. Bilo bi dobro, da se za tako beganje ljudstva pokliče na odgovor. Te vrste krompir se je in se plačuje od 80—90 Din.

Cebula: Cena in kupčija negotova. Trgovci blaga na skladišču nimajo, producenti pa le toliko, kolikor je v rokah boljše situiranih kmetov; od teh pa blaga ni za dobiti, tudi če se jim nudi 1 Din nad dnevno ceno. Zaradi po večini razprodanega pridelka manjše kupuje od 200—250 Din.

Česen: Zaloge skromne, cena od 500—550 Din. Zelje: Neizpremenjeno.

Fizol: Od zadnjega poročila neizpremenjeno. Jabolka namizna: Kupčevanje živahno — pri skromnih cenah. Mešane vrste 90—100, renete 140 do 150, kanade 150—180 Din.

Jabolka za preko: Čuje se, da se baje nudi komaj 20—30 Din za 100 kg. Vestni ne moremo kontrolirati, dozdeva pa se neverjetna, ker je absolutno prenizka. Vsaj 45—50 Din pa bi producent že lahko izkupil.

Hmelj

Nürnberg, 19. sept. tg. Danes je bilo pripeklanih 150 bal, prodanih pa je bilo 120 bal. Hallertauski hmelj je dosegel ceno 40—60 mark, nemška hmeljska prometna družba pa je ponujala za izbrani hallertauski hmelj 68 mark, za prvovrstni tetnanski pa 65—70 mark. Za inozemski hmelj zopet ni bilo kupčije. Tendence nespremenjena.

Milijoni

in milijoni ljudi uporablja

že nad trideset let

po spodaj navedenih navodilih

Levjo-Mentol-Droždjenko

In blagoslovila

njen neprecenljiv

čudežni učinek



Pri revmatizmu trganju, išiasu: boleča mesta vdrgniti.

Pri zobobolu: dlesne vdrgniti in ustno duplino izpirati, grgrati.

Pri glavobolu, nervoznosti, pomanjkanju spanja: čelo in cele telo vdrgniti, ter vzeti zvečer pred počitkom mlačno kopel s dodatkom Levje Mentol-Droždjenka.

Pri utrujenosti: masirati celotno telo.

Pri ledeničnih boleznih: 10 kapljic na kosček sladkorja.

Pri izpadanju las in prhljaju: masaža glave.

Kot zobna voda itd.

Pri potenju pod pazduho, nog, rok in celo celotnega telesa naj se potiči deli zjutraj in zvečer in mivajo.

Levja-Mentol-Droždjenka

je prava samo v tu odtisnjeni in plombirani ORIGINALNI STEKLENIČI

Zahtevajte izrecno

Levjo-Mentol Droždjenko

ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levja-Mentol-Droždjenka

se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po 10—, 26— in 52— Din. Pazite se pred po naredbami.

Centralni biro:

LAVIJA MENTOL-DROŽDZENKA

Zagreb, Maruličev trg 5. — Telefon: 73-53



V neizmerni žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moj nadvse ljubljani soprog, gospod

Anton Furlan

poduradnik drž. železnice v p.

dne 19. t. m. po dolgi in mučni bolezni v starosti 67 let Bogu vdano umrl.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek 21. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Cegnarjeva ulica št. 10, na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana, dne 19. septembra 1931.

Zalujoča soproga Ivana Furlan in ostali sorodniki.

Otvoritev trgovine!

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem vdrl v popolnoma prenovljenih prostorih

Meljska cesta 9
trgovino s špecerijo in
mešanim blagom

Trgovino sem bogato založil s prvovrstnim in svežim blagom, tako da sem v stanju cenj. odjemalce postreči z najboljšim po solidni ceni. Za obilen obisk se priporoča

Franc Božiček,
Maribor, Meljska cesta št. 9.

DAMSKA KONFEKCIJA
GOSPODOM PO MERI

OTVORITEV 21. SEPTEMBRA 1931

NOBLESSE

JUVAN & RAVNIKAR
L J U B L J A N A
PALAČA VICTORIA

PRINAŠAMO NAJNOVEJŠE DUNAJSKE MODELE

Otvoritev točilnice

Cenjenemu občinstvu iz Celja in okolice vljudno naznanjam, da sem otvoril popolnoma na novo urejeno točilnico. Točil bom te najboljše in priznana domača ljutomerska vina, kakor tudi pristen dalmatinski mošt. Postrežba točna in solidna. — Za obilen obisk se najvljudneje priporoča

R. PLAVC, Celje, Vrazov trg 1

Naznanjam cenj. damam

da sem otvoril in priredil poseben oddelek za dame. Trajni kodri, vodna ondulacija, onduliranje po najnižji ceni. Priporoča se

Anton Čoh, frizer,
Celje, Ljubljanska cesta 8.

FOTOAMATERJI!

Vse fotopotrebnice dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani
Zahtevajte cenik!

Naznanilo!

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzel od g. Sebala brivski in damski salon, Sv. Petra c. 44

Izvrševal bom vsa v to stroko spadajoča dela. Posebno se priporočam cenjenim damam — specialno striženje bubi frizure — trajno kodranje po najnižji dnevni ceni.

Za obisk se najtopleje priporočam

Jože Vašl, frizer za dame in gospode
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 44

GOSTILNA v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12

Izborna domača kuhinja in dobra vina, točna postrežba, senčnat vrt in kegljišče. — Abonent se sprejemajo po najnižji ceni.

ZAHVALA. Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob prerani smrti najinega ljubljene brata, gospoda

Ignacija Sila

davkarja

se tem potom vsem priručno zahvaljujema. Posebno naj velja zahvala č. duhovščini, osobito g. dekanu Tomažiču za tolažilni nagrobni govor, tovaršem uradnikom, pevcem za lepo petje, vsem darovalcem vencev in cvetja, ter vsem prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so pokojnika v tako lepem številu spremili k večnemu počitku.

Vsem Bog plačaj!

Trebnje, dne 18. septembra 1931.

Zalujoči sestra Mici in Anica.

Predsednik francoske republike

Njegove pravice in dolžnosti

Predsednik francoske republike nima tako obširne izvršilne pravice, kakor predsednik Združenih držav, vendar pa tudi ni tako brezpraven in neimenovan uradnik, kakor je švicarski predsednik. Je neke vrste konstitucionalen monarh, ki potom izvolitve po parlamentu postane najvišji uradnik republike. Vendar njegova moč ni večja kakor moč kralja, manjka mu stalnost, pretirani ugled in civilna kraljevska lista.

Služba francoskega predsednika je produkt tega, kar se po krivici imenuje »Ustava



Komunist Martin Leppik, ki ga budimpeštanska policija smatra za atentatorja na ekspresni vlak pri Biatorbágyju, pa ga kljub največjim naporom doslej še niso mogli izslediti.

iz leta 1875. V resnici ne gre tu za nobeno ustavo, ampak le za skupino treh zakonov, ki so bili sprejeti v januarju in juliju leta 1875 v svrhu ureditve izvršilne in legislativne oblasti v Franciji. Poleg tega pa je ta ustava le slučajno republikanska, zakaj sprejel jo je parlament, povsem monarhističen v svojih težnjah, čigar namen je bil, ustvariti možnost, da bi se nekega dne predsednikov stol spremenil v kraljevski tron. Ustvaritelji te ustave so se celo branili naslova »predsednik republike«. Šele 30. januarja 1875 je bila s 353 proti 352 glasovi, torej z enim samim glasom večine, sprejeta v ustavo beseda »republika«, ki so se je tako bali. V tem leži vzrok, da francoski predsednik v svojih pravicah in dolžnostih bolj sliči britskemu in belgijskemu monarhu kakor pa ameriškemu predsedniku.

Volitev francoskega predsednika je urejena po 2. členu zakona od 25. januarja 1875, ki se glasi:

»Predsednika republike izvolita z absolutno večino senat in poslanska zbornica, ki zborujeta kot narodna skupščina.«

V drugih zakonih, ki so izšli leta 1875, stoji nadalje glede predsednika sledeče:

»Predsednik republike ima pravico, predlagati zakone skupno s člani obeh zbornic; on objavlja zakone, potem ko so sprejeti od obeh zbornic; nadzira in čuva njih izvajanje... Ima pravico pomilostitve... Razpolaga z oboroženo močjo... Imenuje uradnike vseh civilnih in vojaških uradov... Predseduje pri narodnih svečanostih. Poslaniki tujih držav se overovijo pri njem.

Vsaka listina predsednika republike mora biti sopodpisana od enega ministra... Predsednik republike lahko v soglasju s senatom razpusti poslansko zbornico pred potekom zakonsko določene dobe... Predsednik republike se le v slučaju veleizjave pokliče na odgovornost... Predsednik razglasi konec zborničnega zasedanja... Ima pravico, da skliče obe zbornici izven določenega časa... Lahko odgodi zasedanje, vendar ta odgoditev ne sme prekoračiti roka enega meseca... Predsednik občuje z zbornicama potom poslanice, katere prečita raz tribuno kakšen minister... On razglša zakone... Tekom roka (1 mesec), ki je določen za razglšanje, lahko predsednik z utemeljeno poslanico zahteva še enkratno posvetovanje obeh zbornic, ki se ne sme odkloniti. Predsednik sklepa pogodbe in jih potrjuje. Naznani jih zborni-

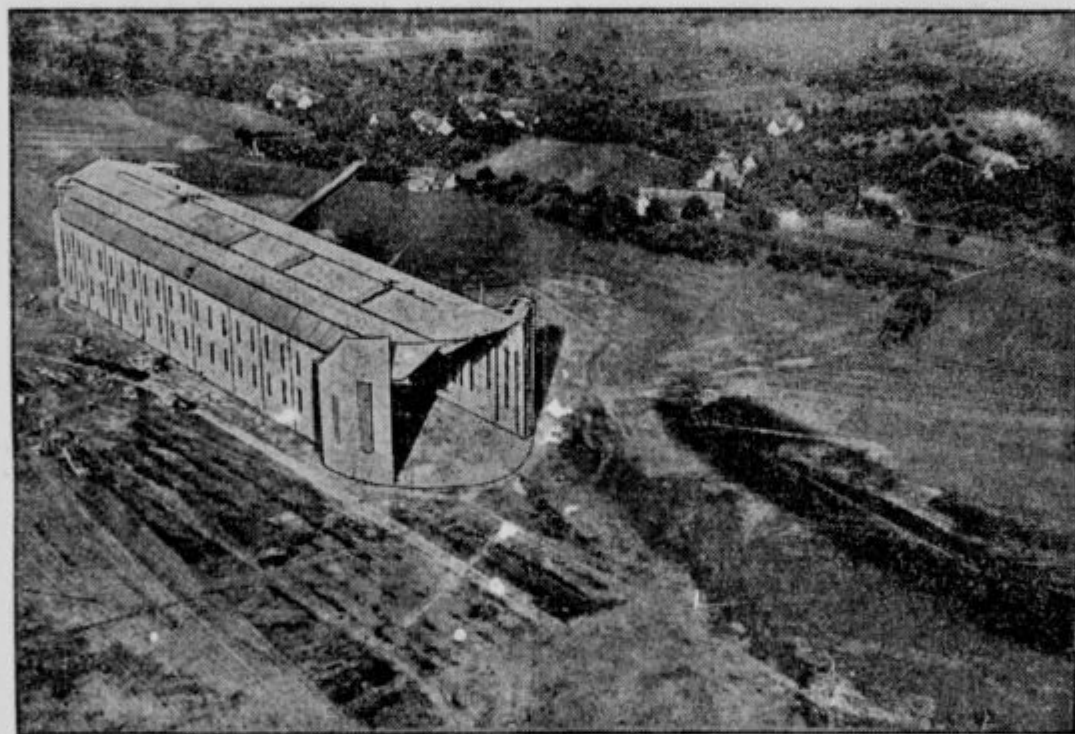
cama, kakor hitro to dovoli interes in varnost države... Predsednik lahko napove vojno brez predhodnega soglasja obeh zbornic.«

Iz tega dolgega seznama pravic lahko razberemo, da predsednik francoske republike ne opravlja samo čisto reprezentativnih funkcij, kakor se pogosto trdi. Nekateri ustavni strokovnjaki trdijo celo, da te dolžnosti daleko prekašajo dolžnosti ameriškega predsednika. Vendar so vse te pravice le bolj na papirju. Večina njih se še ni nikdar izvajala in je radi tega praktično zašla v pozabljenje. Resnične funkcije francoskega predsednika so samo naslednje: On imenuje ministrskega predsednika, toda vzeti ga mora seveda iz parlamentarne večine. Lahko predseduje pri sejah ministrskega sveta, toda njegov vpliv na posvetovanja zavisi le od njegovega ugleda v kabinetu. Lahko izrazi svoje mnenje. Če se upošteva, je drugo vprašanje. Predsednik lahko razreši poslansko zbornico, toda edini Mac-Mahon si je do sedaj upal to storiti. Ima pravico pomilostitve. To je morda njegova najtežja naloga. Razen tega sprejema poslanike, gosti tuje mogočnjake, predseduje pri narodnih svečanostih, odvarja šole in bolnišnice, krsti ladje in potuje po provincijah in včasih tudi po kolonijah.

Ostalih pravic, ki jih navaja zgoraj omenjena ustava, se še noben francoski predsednik ni poslužil.

Če testamenta pravočasno ne izpremenimo

V katalonskem glavnem mestu je pred leti umrl v visoki starosti neki Bruno Humbert in zapustil veliko premoženje ter štiri neomane hčere Oporoko so odpirali dolgo časa in ko so jo naposled odprli, so brali v njej: Vse premoženje in nepremično premoženje pripade hčerkam, toda pod pogojem, da



Nova Zeppelinova lopa v Friedrichshafenu. Zgrajena je iz posebno trdnega jekla, 53 m visoka in 58 m široka.

se poroče. V nasprotnem slučaju pa pripade vse premoženje dobrodelnim ustanovam.

Hčere, vse štiri še samske, vendar že v taki starosti, da skoro niso imele nobenih izgledov, da bi še kdaj ujele v zakonski jarem, si niso mnogo storile iz tega. Dokler je bil oče živ, so živele z njim v najlepšem razmerju. Toda za čudni testament so kmalu našli pojasnilo. Narejen je bil namreč že pred 60 leti pred smrtjo in je dobri oče mislil, da bo tako najbolje poskrbel za svoje hčere. Ker pa ni pravočasno poskrbel za izpremembo oporoke, je pa dosegel ravno nasprotno.

Vse štiri sestre so se končno začele boriti za očetovo zapuščino. Proces je sledil procesu, nakar je naposled prišel dan, da je najstarejša hčerka zapustila skupno fronto. Kljub svojim 70 letom se je poročila z nekim 29-letnim daljnim sorodnikom, in tako sama postala dedinja očetove zapuščine. Toda ostale sestre niso vrgele puške v koruzo. Tožarile so se in pravdale na vse kriplice, toda so naposled uvidele, da z justico ne bo nič. Ne preostane jim torej nič drugega, kakor da se ogledajo za primernim možem...

Prijatelj udobnosti

Dunajska policija je v zadnjem času prešla veliko pritožb od posestnikov vil, ki so vrnili s potovanja in našli vrata svoje vile odprta. Po sobah so našli sledove obiskovalcev, manjkalo pa ni ničesar. Neke noči se je posrečilo pojasniti to skrivnostno zadevo. Posestnik neke vile, ki se je vrnil s svojo družino iz kopaljšča domov, je našel v svoji vili tujca, ki je v njegovi (gospodarjevi) spalni suknji ležal na zofi in z užitek kadil smotko. Gosta so prijeli in se je izkazalo, da je bivši glavni tajnik nekega industrijskega podjetja, Ferdinand Kowany po imenu, ki je bil reduiran. Nepovabljeni gost je na policiji izjavil, da je žrtev gospodarske krize. Ker je velik prijatelj domače udobnosti, je sklenil, da bo svoj prosti čas, ki ga je imel v obilici, udobno preživel v praznih vilah. Nikdar pa se ni ničesar tujega prilastil. Policija je res ugotovila, da Kowany ni ničesar ukradel in ga je izpustila.

»Jaz povem vedno samo to, kar v resnici vem.«

»Torej to je vzrok, da vedno molčiš.«



Gandhi in gospa Naidu zelo dobro razpoložena zapuščata palačo St. James v Londonu po prvem velikem govoru indijskega voditelja.

Nepoznane veličine v Hollywoodu

Malo je mest na zemlji, v katerih bi bilo tako veliko zanimivih osebnosti kakor v Hollywoodu. Nekateri so znani po vsem svetu, medtem ko so drugi popularni samo v Hollywoodu. Ostali svet še ni slišal o njih.

Tu je n. pr. Peter Eremita, ki se je do nedavnega ponašal s tem, da je edini Eremita v vsem velikem filmskem mestu. Sedaj pa je dobil konkurenta z imenom Herman. Peter hodi oblečen v belo, Herman pa v rdečo obleko. Seveda nista prijatelja, marveč ogorčena sovražnika. Od časa do časa nastopita kot statista pri raznih filmskih podjetjih.

Dalje v Hollywoodu »Dummy«, gluhomem

vinca, ki se najbolj glasno smeji v Hollywoodu. Njegov smeh je nepopisno bučen in vsak kinolastnik v Hollywoodu odločno zahteva od njega, da med predstavo zapusti dvorano, ker je njegov smeh glasnejši od dialoga. Če hoče ta človek iti v kino, mora prositi kakšnega prijatelja, da mu ta kupi vstopnico, ker imajo vse blagajne nalog, da mu ne prodajo vstopnice.

Omenimo naj še Oskarja, črnožoltega čistilca čevljev Paramounta, Avgusta Tollaira, ki svojo krasno belo brado vsak dan koplje v mleku, dalje Williama Taylorsa, najstarejšega igralca, ki je dovršil že 102 leti življenja, pa še vedno obiskuje tečaje za zvočni film.

Vsi navedeni so zelo popularni, prav tako popularni kakor slavne »zvezde«, s to razliko, da njihov popularnost ne seže daleč preko mej Hollywooda.

Peter je planil k telefonu, da bi obvestil svojega starega gospoda o srečnem dogodku. S tresoto roko je vrtel pri telefonu: 2-7-8-3. Ampak pri zadnji številki se je zmotil: moral bi seči v 2. Peter tega ni opazil. Tudi ni nič opazil, kdo se je na drugem koncu oglašil. Kakor hitro je zaslišal »tukaj...« je že izbruhnil: »Tukaj Peter! Pravkar sem se zaročil s Pavlo Lisico. No kaj pravite na to?«

Pa se je oglasilo nazaj: »Napačno zvezano.«



Novi badenski državni predsednik je postal dosedanj naučni minister Schmitt (centrum). Ob enem bo prevzel tudi pravosodno ministrstvo.

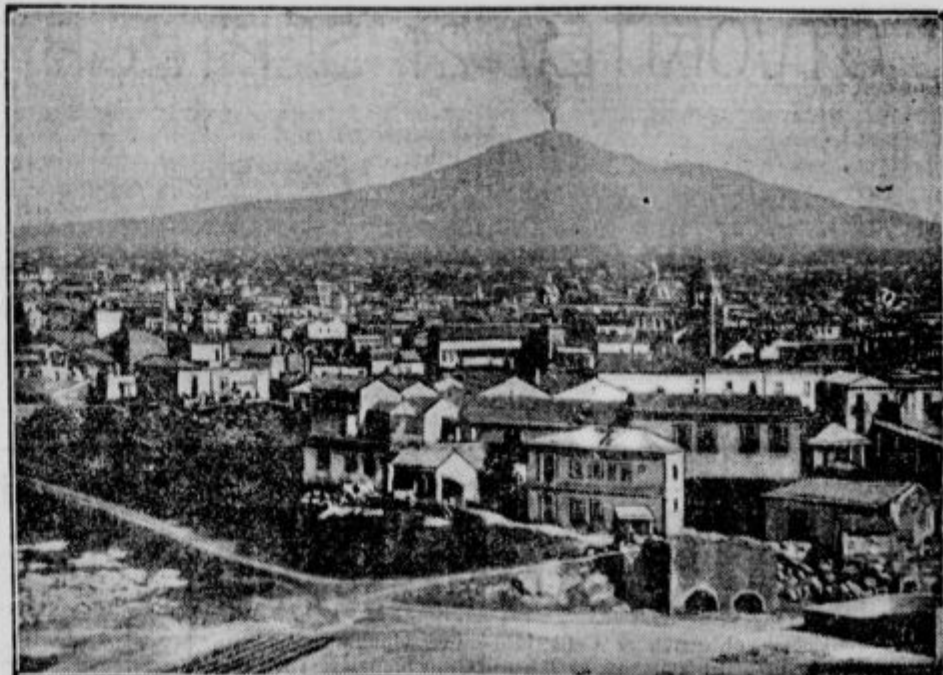
»Kako pa kaj s tvojo trgovino?« — »Oh, saj ni da bi govoril — vsak dan moram dodajati denar!« — »Ampak, ljubi prijatelj, potem bi bilo pač boljše trgovino zapreti!« — »Zapreti? Ti lahko govoriš! Od česa naj pa potem živim?«

Šef: »Zakaj bi radi imeli jutri prosto?« Knjigovodja: »Svojo srebrno poroko obhajam.«

Šef: »Dobro, bom napravil izjemo — ampak nikar ne mislite, da boste imeli vsakih petindvajset let en dan prosto!«



Reko bodo preložili pod zemljo. V bližini St. Louisa (Združene države) bodo reko Des Peres, ki vsako pomlad in jesen preplavlja ozemlje in povzroča ogromno škodo, regulirali na ta način, da jo bodo v celem toku speljali v ogromno betonsko cev — 10 m visoko, 11 m široko —, tako da bo izginila s površja zemlje. Dela bodo kmalu končana. Gradbeni stroški znašajo 11 milj. dol.



Ognjenik Etna zopet deluje. Izbruh so spremljali lahni potresni sunki po srednji Italiji. Zadnji večji izbruh Etna je bil pred dvema letoma. Takrat je lava uničila štiri vasi. Naša slika nam kaže mesto Catanio z Etno v ozadju.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Beatrice Grimshaw:

Na samotnem otoku

Zapustil sem bil razbitino svoje ladje, ki je bila zadela na podmorske čeri, na odtrgani deski, in dospel tako — pol sem plaval pol me je neslo — na obalo Blacklock Islanda. Kaj se je zgodilo s sopotniki, nisem vedel: najbrže so se maloštevilni rešili čolni ob viharjem morju na čerih razbili.

Bil sem na poti iz Sidneyja v San Francisco — iz suženjstva v suženjstvo. Dotlej sem bil nečloveško garal kot vajenec na neki farmi, sedaj naj bi dobil neko mesto kot pomočnik. V tem me je pa usoda vrgla na samotnem otoku, ki je sem mnogih, a ki za mnoge pomenja tudi obup.

Obala, na katero me je zaneslo morje, je bila bela kakor potresena s sladkornim prahom. V pesku so se poznali le sledovi ptičjih nožic in rakov samotarjev. V vrhu visoke palme je sedelo nekaj škrlatno-rdečega in vrto-glavilo. Zelenje v ozadju je gorelo kakor umetni ogenj; na valovih so se pozibavali rdeči, beli, žolti cvetovi, ki jih je bil nametal vihar. Tisto sinje jutro mi je bilo v zraku: »Svoboden si.«

Tako sem začel živeti na Blacklocku. Prvo, kar sem odkril na otoku, ko sem se bil za silo oddahnil, je bila koča.

To dejstvo mi v prvem hipu ni bilo pogodi, kajti že sem se bil zaljubil v otok in ga nisem maral z nikomur deliti. Ko sem pa prišel bliže, sem videl, da pod visoko rjavo streho, med blestečim zelenjem palm, gotovo nihče ne prebiva. Stepana trava je rasla prav do praga. V majhnem vrtnu, ki je bil ograjen z bambusom, so gnili na tleh sadovi manga in oranže. Koča je popolnoma zapuščena, sem veselo ugotovil. Zaposedel sem jo.

V njej sicer nisem našel ničesar, a polagoma sem jo opremil s predmeti, ki jih je naplavljal morje z moje potniške ladje. Na enak način sem se preskrbel tudi z živežem. Iz vlaklen banane in majhnih školjk sem si napravil ribiško pripravo. Glede hrane sem bil tedaj preskrbljen. Sedaj se mi je slednjič izpolnila moja davna, tajna želja: Nič delati. Pa nič ni trajnega na svetu.

Ko sem nekega večera ležal v naplavljenem platnenem stolu in kadil iz pipe otoški tobak, se mi je za hip zazdelo, kakor da ne bi bil sam. V zadnjem času so me strašile sence. Že se me je prišla navada, da sem nemirno preiskaval vse kote, da sem napeto strmel vsmer, kjer se je kaj zganilo. Vedno je bil le kak ptič ali martinček ali pa tudi samo senca lista, ki se je bil zamažal v vetru. A imel sem čudno, nerazložljivo slutnjo: nekaj meni neznanega se je dogajalo.

Ta večer sem se o tem trdno prepričal. Ne da bi imel za to kak dokaz, sem trdno vedel, da nisem sam.

V neki razdalji je morje povzročalo pomirjevalno šumotanje: slišati je bilo nežne glasove koralnih vej, ki so pljuskaile v lahni valovih. Vse to sem slišal stokrat in stokrat — in vendar sem sedaj vedel, da nisem več sam. Moja samota je nekaj motilo. Videti ni bilo nič, a podzavest me je silila, da bi začel zopet preiskovati kote in kotičke.

Nisem se vdal: Strahove vidiš, sem si dejal, in vzel ugaslo pipo iz ust. Taki ljudje žive pač na takih krajih, kakor ti in se obnašajo kakor ti. V Avstraliji imenujejo ljudi, ki so dolgo živeli v divjini in imajo prikazni — »hatter«, to je duhovidec.

Luna je vzhajala in z njo je prišel veter, ki je pošumeval v slamnati strehi. Dasi sem vedel, da šelesti samo veter, sem vendar planil kvišku in bil v par sekundi na zadnjem klin lestve. V podstrešju se je dalo vse jasno razločiti: nič tujega nisem mogel odkriti. Prostor pod visoko poševno streho je bil prazen, niti netopir se ni bil tja zaletel. Pa če bi bil netopir?

Ali bi pa netopir mogel kihati? Nekaj kratov so se mi zdeli šumi podobni kihanju.

»Saj pravim, da si in ostaneš hatter«, sem se grajal. »Pojdij vendar ven in se prepričaj, da ni nikogar. Potem pa pojdi spat.«

Ko sem z laterno v roki znotraj in zunaj vse preiskal, nisem našel ničesar. Tedaj sem pozorneje pogledal še na palmo in tu se mi je zdelo, da zopet slišim nad seboj kihanje. Vmes sem jasno slišal šelestenje vetra v slamnati strehi. Stel sem proti hiši in pogledal v podstrešje. Golo in določno je ležalo v svitu luči; tudi miš se ne bi bila mogla skriti. Tedaj sem legel k počitku, a imel sem čudne, strašne sanje. Ves potan sem se hropeč zbudil in ugotovil, da je bila kriva teh sanj mesečina, ki mi je svetila v obraz. Spati ni bilo mogoče, vstal sem in šel na plano.

Precej visoka plina je naplavila na pesek listje in korale. Stel sem se in zagazil v kristno hladno vodo. Približno dve uri sem plaval in brodil po vodi. Ob solnčnem vzhodu sem se nahajal na oddaljenem mestu otoka, blizu točke, kjer je potekal skalni greben več sežnjev globoko v morju. Dalje nisem maral. Ravno sem se hotel obrniti, ko se je v razdalji približno 20 metrov pokazala iz vode plavalasa, okrogla glava in je dvojce oči strmelo v solnce. Zdelo se je, da me je ovažala. Brez obotavljanja sem splaval na obalo, kakor bi mi bil vrag za petami. Ko sem se ozrl, glave ni bilo več. Odhlel sem domov.

Skušal sem samega sebe prepričati, da sem srečal eno izmed mnogih neznanih živali, ki jih je v srednjem Pacifiku vse polno. Na obali mi nikakor ne more slediti. Vse je torej all right — če sem sploh res kaj videl!

To je bila glavna stvar. Ali sem res kaj videl in slišal ali pa so vse te sumnje in slutnje pomenjale nekaj veliko strašnejšega: ali je bila moja pamet v nevarnosti?

Prišel nisem do nikake jasnosti. Moj otroški sen pa je dobil hudo razpoko. Hotel sem proč. Včasih sem se ostro premotril. Če bi se mi posrečilo priti z Blacklocka, bom postal znova suženj; kajti premogel nisem nobenega novčiča. Naučil se nisem bil nič posebnega, gojiti nisem mogel nobenih nad.

V svoji stiski sem zlezel na najvišje drevo na otoku. Ko sem od tam opazil v neprevetliki daljavi otok, sem premišljal, če ne bi dal znamenja, da bi me prišli iskat. Blacklock je bil naposled raj, do katerega sem izgubil ključ. Kljub temu sem sklenil, da bom raje še dalje živel kakor Robinson Crusoe, namesto da bi znova postal hlapec in suženj.

Skušal sem se spomniti na trenotek, ko se je dvignila glava morske pošasti (kajti da bi utegnil biti človek, nisem več mislil). Ali ni bilo to za časa pomladne visoke plime? Preje se nisem bil veliko brigal za plimo in oseko, toda za edinega prebivalca na Blacklocku je bila to opera za merjenje časa. Nenadoma je postala preje tako bleščeča narava mrka, moje vedrosti je bilo konec. Da bi utegnile biti take dvoživke...

Drvel sem po obali in od tu v hosto, da bi našel nadaljnje sledi. Zastonj!

»Kaj ni nikjer na svetu miru?« sem se vprašal. »Celo semkaj more nekaj sovražnega iz morja. Ali se mora vse odkupiti z žrtvami?«

Polagoma sem si osvojil navado duhovidec, da sem govoril sam s seboj. Tem večja je bila sedaj moja groza, ko sem videl, da nisem govoril samemu sebi. Na pragu koče je stal mož. Beseda mi je zastala v grlu. Če bi se bil pred mojimi očmi spustil naravnost iz oblakov, ne bi bil mogel biti bolj presenečen. Pri tem je bil še prav korenjak, velik, vitek, plavalas, zagorel; nekaj bodrega in podjetnega je bilo v njegove osebnosti. Mož iz dobre hiše, najbrž celo iz boljše nego jaz. Ali pa je izviralo to čustvo iz moje dolge osamelosti in je ležalo sedaj nad menoj kakor mora? Bil sem kakor mutast.

Tembolj zgovoren je bil tujec.

»Presenetil sem vas,« se je začel opravičevati. Način njegovega govora se mi je zdel neangleški. »Obžalujem. Najbrže moja čolna niste opazili.«

Edino stvar, ki bi jo bil moral na vsak način opaziti, sem prezrl in preslišal. Skrb zaradi sledi morske pošasti je vse drugo izbrisala. Sedaj je ležala na notranji strani grebena velika motorna barka.

Tujec je govoril kar dalje: »Ali ste že dolgi na otoku? E, da, sliši sem bil o nesreči sidneyskega parnika. Našli ste torej tu mojo kočo in živeli v njej kakor pravi Robinson. Nu, zdaj sem zopet tu. Morda vam ni znano, da se nahaja približno 30 milj od tu Cesarja Viljema otok. Tam stanujem. Ali ne bi cigarete? Prosim, vzemite jih par. Mudim se tamkaj, da napišem neko biološko delo. To je moja barka. Ko sem videl dim nad Blacklockom, sem rekel fantom, da moramo vendar pogledati, kaj je prav za prav s tem. Ker so imeli drugi opraviti, sem odrinil sam. Ko sem vas videl opletati se po obali kakor kak Robinson, sem si dejal, ta je samote sit in bo vesel, če ga vzamem s seboj... Torej gospod: Sedaj ste prosti.«

Iznad svoje cigarete me je gledal s svojimi svetlimi, odkritosrčnimi očmi. Kljub temu se mi je zdel sumljiv od temena do podplatov. Za to nisem imel najmanjšega povoda, bilo je enostavno tako.

Seveda sem se boril proti temu čustvu, kakor se vedno borimo proti svarečim glasovom. Ravno sem zinil, da bi vljudno odgovoril, ko sta dve stvari zbudili mojo pozornost in sem umolknil. Prvič so bile tujčeve hlače mokre in zavihane — z barke je torej gazil na obalo in ni imel s seboj nobenega domačina, kakor je to običajno — in drugo dejstvo je bilo posledica prvega: kihal je.

Kihanje je pa ravno tako osebno kakor smeh. Takoj sem vedel, kje sem to kihanje že slišal in sem bil v trenutku prepričan, da moj novi prijatelj ni topot prvič na otoku in tudi ne drugič, odkar sem bil jaz tamkaj, dasi me je skušal o tem preveriti. Sedaj sem bil ostro na straži. Pogled na mirno zibajočo se barko me je prepričal, da je bil tujec res sam. To me je osupnilo. Ali je prišel samo zato, da bi me odvedel s seboj? Zakaj tega ni storil že prej? Možakarju nisem smel verjeti nobene besede.

Obotavljal sem se z odgovorom; v nevarnostih sem se bil naučil preudarka. Počasi sem odgovoril: »Že nekaj mesecev sem tu... Pa hvala lepa... Ali se na Cesarja Viljema otoku ustavljajo prirediteli?«

Ljubezljivo je pritril: »Vsekakor... parniki... v enem ali dveh dneh mora priti parnik, ki prihaja redno vsak mesec.«

Vedel sem, da je bila ta trditev zlagana. Še iz Sidneyja sem poznal vozni red otoških parnikov. Cesarja Viljema otok ni bil važen, torej so pristajali na njem parniki le od prilike do prilike. Rednih zvez ni imel.

Sedaj je bilo jasno: tujec me ne bi nikdar spravil na oni otok, marveč me je hotel le znamiti na svojo ladjo. Pa se bo mož temeljito urezal. Vražja duša, kljub zunanosti in gladkemu obnašanju. Je mislil, da bi me mogel s svojimi jeklenimi mišicami rahlo spraviti čez krov. Kar se zgodi na morju, ne pride tako iz lahka v liste; če bi bilo pa treba, bo stvar že postavil v pravo luč: Mož padel čez krov, poizkušal sem ga rešiti itd. Dosti sem bil že slišal takih zgodb.

Glasno sem pa rekel: »Hvala lepa, gospod, a jaz niti nočem oditi.«

»Torej hočete na vsak način še dalje ži-

veti kot Robinson.« se je smejal, a pri tem za trenutek zaprl oči. »Tudi prav; ne bom vas zapustil. Saj se vam naravnost meša, človek božji. Tu je jako nezdravo podnebje. Če pa hočete na vsak način ostati... Nu, v približno mesecu dni pošljem po vas. Kar pride potem, pojde na vaš lastni rovaš.«

Vsekemu, ki bi bil moža sodil po njegovih plavih laseh in zagoreli koži, bi se bil zdel tujec krasen človek. Toda jaz ne ocenjujem po barvi niti konja. Pri možu in konju treba paziti na oči.

»Sedaj mi treba iti,« je dejal in skočil na noge. »Torej res nočete z menoj, gospod...«

»Smith,« sem se predstavil. V resnici se pišem tako, kar mi je nekaterikrat hodilo napak. Ime se zdi kakor izmišljeno, vsaj v tem slučaju je zvenelo tako. Tujčeve oči so se veselo zalesketale, preden je dejal: »To seveda; moje ime je Jones. Na svidenje, gospod Smith. Upam, da boste drugi pot ob mojem

Ana Harrison:

Najvišje junaštvo

Davno je že bilo rečeno, da prekaša življenje v svoji iznajdljivi zapletenosti sleherni književno delo. Noben pisatelj ni kos življenju s svojimi pustolovskiimi romani. Trdno sem se o tem prepričala pred desetimi leti o priliki nekega prvega potovanja iz Evrope v Ameriko.

Dolga oceanska vožnja zbližuje ljudi veliko prej in tako samo ob sebi umevno, kakor se to ne more zgoditi pod navadnimi okoliščinami. Če pa delite kabino z drugo sopotnico, obrodi to zbližanje celo prijateljstvo, ki je prav iskreno med potjo, dasi se mora nenadoma končati ob prihodu ladje v pristanišče. Vsled tega se ni treba čuditi, da mi je moja sopotnica Mary Stonbridge tako iskreno popisala vse svoje izredno življenje.

Storila je to nekega večera, ko sva šli spat.

»Moji starši niso bili ravno veseli, ko so zvedeli, da sva se Alfred Andersen in jaz zaljubila drug v drugega. Stanovali smo v Newyorku, kjer je bil Alfred skromen uradnik pri ameriški Narodni banki. Prav v tem času je izgubil moj oče posebno dosti denarja, ker je jamčal za dolgove nekega poslovnega prijatelja. To ga je zelo ogorčilo, ker se je bal, da se bo naša morala jaz, njegova edinka, navaditi dokaj skromnejših razmer. Kmalu nato se je vnela svetovna vojna. Alfred, ki je bil nemški državlján, je moral pohiteti domov kot vojni obveznik. Starši so izkoristili te okoliščine in mi niso dovolili, da bi se poprej poročila.

Kaj sva hotela... Morala sva se ločiti, a trdno sklenila, da se bova takoj vzela, čim bo vojna končana. Kdo bi slutil, da bo tako dolga... Imela sva se rada, trdno zaupala drug v drugega in trdno bila prepričana, da bo časna ločitev samo utrdila najino vez.

Veliko tednov je bilo poteklo, preden sem dobila Alfredove prve vesti. Srečno je prišel na Nemško in takoj moral odriniti na fronto. Pošta je jako neredno prihajala v onih žalostnih letih, a vedno sem od Alfreda prejela dolga pisma s podrobnim popisom njegovih doživljajev pa neprilik. Seveda mi je bilo znano, da se nahajajo vojaki na fronti v stalni življenjski nevarnosti, a nikoli nisem pomislila, da bi utegnili tudi Alfred postati vojna žrtev. Trdno sem bila prepričana, da bo vse srečno prestal, in nikoli nisem dvomila, da se bo povrnil k meni... Naposled sem nekega žalostnega dne prejela pismo z rdečim križem na ovitku in vztrepetala. A to je bilo samo obvestilo neke francoske vojne obvezovalnice, da je prišel Alfred z lažjo rano v vojno ujetništvo. Poročila so zdaj postala še bolj redka, a zato sem z nepopisno srečo občutila, da je ušel Alfred največji nevarnosti. Res sem naposled zvedela, da je popolnoma zdrav zapustil bolnišnico in bil kot ujetnik dodeljen neki vojni tovarni v bližini Pariza. Od tod sem zopet dokaj redno dobivala njegova pisma... A naposled sem doživela neumljivo razočaranje. Iz Francije so prišli trije ali štirje poštni parniki, ne da bi dobila vsaj razglednico s pozdravi. Ugibala sem, da zadeva dopisovanje vojnih ujetnikov na marsikatero zapreko, in tudi po večmesečnem molku sem rajši mislila, da so vsega krive postranske ovire. Nisem mogla dvomiti o Alfredovi zvestobi. Kako bi ga sumničala, če sem iz celega srca verjela v njegovo ljubezen...

Toda minilo je več mesecev, ne da bi se Alfred oglašil. Imela sem pravico domnevati, da je prejel moja pisma, ker ni prišlo nobeno nazaj. A to bi utegnilo pomeniti, da je nalašč molčal. Neke sem pričela slutiti, da se mi je izneveril. Hoče je preteklo več let obupnega čakanja, sem morala uvideti, da sem naklonila svojo ljubezen možu, ki tega ni bil vreden. Če sem zdaj spominjala njegovih nekdanjih besed o ljubezni in zvestobi, so se mi dozdevale kruto zasmehovanje...

Pozorno sem poslušala to žalostno povest. Tuja nesreča na nas vedno bolj učinkuje kakor tuje veselje. »Torej niste nikoli več slišali o vašem zaročencu?« sem vprašala. »Saj je moral imeti kakor sorodnike, in bi jim lahko pisali?«

»Vedela sem, da biva na Nemškem njegova družina, a naslova nisem poznala. Kaj bi tudi poizvedovala! Saj je bilo itak vse jasno. Prepričala sem se, da je Alfred pozabil na me in najino ljubezen. Ne, preponosna sem, da bi moledevala... Nikoli več nisem dobila nobenega poročila. Starši so me naposled poslali k teti na Angleško, da bi se malo razvedrila. Zdaj se vračam v domovino. V Ameriki se bom oprijela kateregakoli poklica, da bi imela

obisku pametnejši.« Glas je zvenel ponarejeno.

Pustil sem ga oditi samega z urnim korakom, pregaziti plitko vodo in skočiti v baržo. S praga sem čudež se opazoval neslišno drsenje ladje, ki je kmalu izginila. Dasi dobro poznam ladjedelniško umetnost, vendar motornega čolna, ki bi vozil tako tiho, svoj živ dan še nisem bil videl.

Sedaj sem začel preudarjati, kolikokrat je bila ladja na otoku, ne da bi se mi bilo o tem sanjalo. »Jones« je moral sploh znati čarati in se napraviti nevidnega. Ni mi bilo še jasno, kako je mogel biti na otoku, a o tem sem bil prepričan, da je bila med dogodki v moji kočii in okrog nje ter tem tujcem neposredna zveza.

Nisem se hotel doti preganiti iz svojega doma, edinega, ki sem ga kdaj imel. Ker »Jones« ni nič takega rekel, kar bi mi jemalo lastninsko pravico na Blacklocku, sem nameraval ostati v kočii. (Dalje prih. nedeljo.)

čim: več posla. Saj pravijo, da ozdravi usmiljeni čas sleherne bolečine. Bomo videli...«

Prihodni dan, zadnji pred Newyorkom in na koncu oceanske vožnje, smo imeli mrzel veter. Potniki so se ločili v manjše družbe in zložno kramljali v salonu. Mary je imela hud glavobol in ostala v postelji. Zajtrkovala sem pri mizi, kjer je sedelo več nemških trgovcev. Potovali so v Zedinjene države, da bi nanovo vpostavili pred vojno prekinjene poslovne stike. Skoro vsi so bili na fronti, in zato se je kmalu pričel razgovor o vojnih doživljajih. Stiri leta v strelskih jarkih so se seveda globoko vtisnili v spomin vseh teh gospodov. Eden izmed njih je pripovedoval:

»Kaj mi boste pripovedovali o junaštvu in samozatajevanju med vojno. Jaz osebno sem naletel na vzgled najvišjega samozatajevanja šele po koncu vojne, in sicer v nekem švicarskem sanatoriju za vojne žrtve. Mladenič, čigar usodo hočem popisati, je prestal dvojno muko. Od kraja je bil težko ranjen na fronti, nato pa se je hudo ponorečil pri eksploziji v vojni tovarni, kjer je delal kot ujetnik.«

»No, marsikateri revež je ponovno gledal smrti v oči tudi na fronti in še pod groznejšimi okoliščinami,« je ugovarjal drug gospod. »Lahko bi vam povedal imenoma izredno mučeniške junake...«

»Že vem. A mladenič, o katerem govorim, je izkazal povsem drugačno samozatajevanje. Po omenjeni eksploziji je postal pokveka. Odtrgalo mu je vso spodnjo čeljust, in le težko sem ga razumel. Rane so se naposled zacelile, a v obraz je bil videli pošasten. Več ur sem bil pri njem v sanatoriju in dobil vtis, da je hrepenel po družbi svojih rojakov, čeprav ni bil v stanju veliko govoriti. Naposled sem zvedel, da je bil kot deček ostal brez staršev, dolgo bival v inozemstvu in se bo zdaj kot invalid naselil pri stari teti, edini sorodnici, ki mu je ostala na Nemškem. Sam ni vedel, kaj bi počel, in se je zgrozil, če je pomislil na bodočnost.

Nekega dne sem ga dobil popolnoma obupanega. Prišla je nemška pošta a mu ničesar ni prinesla. Ni mogel več prikrivati gorja, ki mu je težilo srce, in tako sem zvedel, da se je bil zaročil v Newyorku, preden je odrinil na vojno. Starši njegove neveste so prepričali takojšnjo poroko, a zanašal se je na zvestobo in ljubezen svoje neveste. Veliko je prestal, a vedno ga je bodrilo pričakovanje srečnih dni, dokler se ni v francoski tovarni po eksploziji prvič zagledal v ogledalu. Od tedaj ni več pisal nevesti, ker je hotel, da bi ga rajši imela za nezvestega. Prepričan je bil o njeni značajnosti in vedel, da bi ga poročila tudi kot zoprnega spaka. Ni hotel ljubljene dekletu zagreniti življenja, ker je večkrat opazil, da so se ljudje zgrozili, ko so ga zagledali. Menil je, da od neveste ne sme zahtevati take žrtve.

Poskušal sem ga pregovoriti in mu dokazoval, da ima vsekakor dolžnost nevesti razodeti resnico. A ostal je neomajen v svojem sklepu. Žrtvoval je ljubljeno vse, kar bi še utegnil imeti v življenju, in je bilo njegovo samozatajevanje vredno posebnega občudovanja, ker je ostalo nevesti nepoznano.

Naposled smo toliko okrevali, da so nas Švicarji poslali v domovino. Tu so pričeli delovati neštevilni paragrafi, in ždeli smo v taborišču, dokler ni tudi pri nas zagospodarila španska. Nekeč ponoči me je zbudil strežaj in poklical v dvorano za težko obolele, kjer je hotel nekdo nujno z menoj govoriti.

Seveda je bil to moj znanec. Njegov itak šibko zdravje ni bilo kos hudi španki. Takoj me je spoznal, a ni bil v stanju govoriti: živel je zadnje minute. Z nepopisnim naporom je natečkal s svinčnikom na papirju sapor: Po-vejte moji Mary, da sem jo imel brezmejno rad... Prekinil sem ga in rekel: Zapišite še njen naslov! Nesrečnež je napol zadnje moči in vnovič z drhtečo roko pobral svinčnik, a ta mu je padel iz rok. V tistem trenutku je izdihnil, in nikoli ne bom pozabil na njegove obupno proseeče oči. Še zdaj mi je hudo, da nisem v stanju izpolniti reveževe zadnje prošnje. Res je dosegel v svojem skromnem junaštvu višek samozatajevanja. A Newyork je prevelik, in ne vem, kje bi iskal njegovo Mary...«

»Ali se ni pisal Alfred Andersen?« sem tiho vprašala, dasi nisem dvomila o odgovoru. »Da, to je njegovo ime,« je začuden odgovoril pripovedovalec. »Ali ste bili znani z njim?«

Nisem mu odgovorila, ker sem hitela v kabino, da bi obupanemu dekletu vrnila vero v ljubezen in zvestoba.

S. K. Hesso:

Bo deževalo?

Na cesti stoji mož. V pražnji obleki. Na roki sinčka. Tudi v pražnji obleki. Oba gledata hrepeneče v odprto okno. Končno se okno zapre. Gospa se prikaže. Ravno tako v pražnjem oblaku.

»Ze zopet je trajalo zelo dolgo!« pravi mož.

»Se bom vendar še smela obleči, ne? Kako pogosto in kako dolgo moram šele jaz tebe čakati! Včeraj zvečer na primer...«

»Včeraj zvečer, včeraj zvečer! Kaj se to pravi, včeraj zvečer? Hoteli smo vendar iti na sprehod. Tvoje primere vprijejo do neba! Sicer sem ti pa že stokrat rekel, da nisem noben suženj! Suženjstvo je odpravljeno! Hvala Bogu! Ze dolgo. Tvoj dežnik si seveda pozabila! Toda štiri ure se napravljati. Zenske! Zenske! Ne bi bila mogla tako ljubezniva, da bi vzela svoj dežnik?«

»Vedno slišim: Vzemi dežnik! Čemu bi ga vendar morala vzeti, bi rada vedela?«

»Neumno vprašanje! Ker bo lahko deževalo!«

»Ker bo deževalo? Deževalo? Ne bo deževalo.«

»Rečem ti, gotovo bo deževalo!«

»Ne bo deževalo! Kadar si rekel, da bo deževalo, ni bilo še nikoli dežja. Zadnjič, ko smo hoteli v Kamnik, si tudi rekel, da bo deževalo. Seveda ni bilo nobenega dežja. Ne bo deževalo!«

»Dobro! Kakor zapoveduješ! Torej ne bo

dežjal! Toda, če bo dež, in dež bo čisto gotovo, potem...«

»No? Kaj potem? Pusti vendar za božjo voljo to bedasto govorjenje! Rečem ti, ne bo dežjal! Sicer pa, odkod pa veš, da bo deževalo?«

»Čutim to!«

»Ti si pa res čudovit človek! Čuti to! Ha, ha! On to čuti!«

»In odkod veš ti, da ne bo deževalo? A?«

»Odkod vem? Vem pač. Konec!«

»Prav dobro! Ti veš, da ne bo dežja, in jaz čutim, da bo dež. Če jaz rečem, da čutim, da bo dež, tedaj se mi smeješ. Če pa ti rečeš, da veš, da ne bo dežja, tedaj moram molčati. Konec! Čisto navadno: Konec! Kot pribito: ne bo dežjal! Konec!«

Gospa vzroji. Lovi sapo. Komaj spravi iz sebe: »Znorela bom!«

»Čemu?« vpraša mož porogljivo. »Čemu? Ker trdim, da bo deževalo? je to vzrok, da človek znori? Ker bo dež? —«

Gospa premika tiho ustnice. Obsipa ga s strahotnimi pogledi. Mož vrača te poglede na grozovit način. Orača oči in iz ust se mu izvija zamolklo renčanje. Gospa se zbudi iz bolešne otrplosti, zdrvi v hišo in zaloputne vrata za seboj. Mož dviga pesti proti nebu, se rezko zasmije, istotako zdrvi v hišo in tudi zaloputne vrata za seboj.

Na asfaltu stoji sam in zapuščen sinček.

Vtakne zamišljeno prst v nos in pravi:

»Mislim, da bo nevihta...«

Jurij gospodinji

Gospa Meta Neroda, Kranjska gora.

Ljubljana, 11. septembra 1981.

Ljubljena!

Ker že pet dni prebivaš radi okrepitev Tvojih nežnih živcev v Tebi tako priljubljenem letovišču, je moja dolžnost podati ti gospodinsko poročilo o tej časovni dobi.

Rotim te: bodi brez skrbi! Tvoj dom — moj ponos! Svoje obede si pripravljam sam. Kakor pravilno domnevaš, se mi ne ljubi tri- do štirikrat dnevno zapustiti najino zatišje pred mestnimi vrati in iti v mesto radi nabave živeža.

Včeraj zvečer se mi je kajpada radi nepazljivosti pripetilo nekaj nepredvidenega. Nameraval sem radi enostavnosti napraviti na samovarju jajčnik. Ko so bile vse priprave končane, ko so jajca ležala razbita v ponvi in je bila vžigalica prižgana, sem se spomnil, da mi manjka mast. Tako si lahko psihološko razložiš, da sem v trenutku zmedenosti in razburjenja zagrabil najbližje ležeče, namreč posodo z bencinom in jo izpraznil. Obenem je

padla vžigalica v ponev. Seveda je vse skupaj eksplodiralo. Takšne malenkosti so se gotovo tudi Tebi pripetile v začetku Tvojega gospodinskega udeleževanja.

V ostalem si pa lahko popolnoma pomirjena. Vse je v redu. Spoznal sem — prosim, da mi te razlage ne zameriš — spoznal sem torej, da ve ženske smatrate Vaše udeleževanje med vašimi štirimi stenami za preveč važno in težko. Vam manjka praktičnega vpogleda in smisla za organizacijo. Če bi moral v gospodinskem društvu voditi poučna predavanja, potem bi približno tako-le dejal: Splošne dame — bi dejal — racionalizacija je zapoved časa! Velikopoteznost tudi pri najmanjših opravkih in najničevnejših zadevah dnevnega življenja je parola! Moje dame — bi dejal — ve se morate preobraziti! Ali niste še nikoli slišale o tekočem delu (Flissarbeit)?

Sam sem pričel, draga moja, gornje predloge izvajati v dejanju.

Jaz, tvoj soprog, se spominjam na primer, da si Ti trikrat do štirikrat zagrabila kavin mlinček, da bi zmlela kavo. Jaz sem na primer ta nadležen in zamuden postopek odpravil. Jaz sem namreč kar takoj in naenkrat zmlel deset kilogramov kavinega zrnja z

mlinčkom. Na ta način sem se odkrižal tega sitnega dela kar za cele tedne. Prav tako sem napravil s krompirjem. Včeraj sem olupil dva stota tega tako potrebnega sadeža v naprej. Upam, da bo, lahko še po Tvojem povratku skupno uporabljala tako preparirano maso. To imenujem poenostavitev obrata.

Lahko Ti tudi razodenem, da se Ti ne bo treba več ukvarjati uro ali dve dolgo s čiščenjem jedilnega posodja. Jaz, draga moja, sem postavil to delo na popolnoma drugo bazo. Zberem umazano posodo, jo zložim drugo vrh druge in jo izdatno poškopim z vodo, cevjo. O, še mnogo bi se dalo napraviti!

Voljan sem, poglobiti se še globlje v to materijo. Ker sem s tem odpravil Tvojo preveliko skrb o stanju Tvojega gospodinstva, upam, da Te bom zopet videl tem bolj svežo in čilo.

Frtaučku Gustl ma beseda



»No, Cene, zdej pa ti puvej, na kera plat ja čva mahot, de naum spet jest uržah, če u koj narobe.«

»Kua čm jest puvedat, ke Iblane dost na puznam. Sam na Zvezda se še mal spumnam. Pa em glih unka! brau u enmu časupise, de se bo u kratkem sama sebe ukul prnesla in de je že začela listje iz sebe utresat. Zatu jest mislem, de skus Zvezda nkar na hodva, de nama kašn liet na glava na pade. Zadrž b že hmal en list ena gespa ubou, pa je h areč glih predna padu, de ga je lohka pubrala in u gepetpuh spraula za spumin na srečna rešitu gvišne smrt.«

»Pa stopva kar tlela čez šentjakupsk must. Ampak hitr morva stopt, de naj spet kašn pulcaj na zapiše. Veš, tle stuji na vsak plat musta pu en pulcaj nuč in dan na vaht.«

»Kaj m na puveš! A se tak raubarji držēja u tem ferkle?«

»Glih narobe. U šentjakupsk far sa ta nar bl pušten lde. Babnce maja res precej douge jezike, ampak z jezikom še leu ni nubenga fentu, kuku ga more pa ena babnce. Ampak muncija mama tamla spraulena na trge. Sej videš kašne bombe ležeja ukul znamna na kamneh, zatu de fajhtnast du nh na pride. Sej veš, kuku navarna je taka reč. Če b bomb na blu, b mou ti še dons ube nuge.«

»Pameta e puvedu. Pol pa raj ke na hodva, de na pridem še ub ta druga noža. Dons mava že tku al tku smola. Veš kaj. Zdele enkat se uja amerikansk Sluvcenci udpeal nazaj u Amerika. Če hitr stopva tlela pu Brege, uva glih še u praum čas pršla na štacjon, de se uva ud nh pusloula. Sej mava precej prjatlu med nim.«

Hrepeneče pričakuje Tvojih ljubih vrtic in Te pozdravlja in poljublja Tvoj

Jurij.

PS. Na vsak način se mora nabaviti več loncev. V zasledovanju svoje metode poenostavitve dela sem skuhal 11 kg riža in moram sedaj — kako čudno — nekam pač spraviti približno 72 kg te kašnate mase. Torej, draga, več loncev! Več loncev!

Ponovno Tvoj Jurij.

Brzjav:

Jurij Neroda, Ljubljana.

Pridem z vlakom ob osmih. Pripravi kovčege. Moja soba v letovišču zate rezervirana.

Meta.

Osvald Dobeic-Ljubljana

Pred Školjo št. 15

prilporeča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

Na dečelo!

Na drobno!

ALBIN ŠIFRER, puškar

LJUBLJANA, Gosposvetska c. 12

poleg restavracije »NOVI SVET«

Potrebščine za lovski in ribarski sport. Delavnica za popravila, montiranje daljnogledov. — Cene najnižje, postržba točna!

Prva najstarejša in najsposobnejša prodajalna in posojevalna glasovirjev

TH. BÄUERLE, Maribor, Gosposka ul. 56

prilporeča svojo veliko zalogo in sicer: Ehrbarjevih, Försterjevih, originalnih Stinglovih glasovirjev, kakor tudi pianin največjih svetovnih znamk po raznih cenah in ugodnih plačilnih pogojih. Obrabljani instrumenti v veliki izbiri po nizkih cenah. Uglaševanje kakor tudi popravila, renoviranje in ocenjevanje sploh, najkulantneje.

Najfinije in splošno mizarstvo

izdeluje po naročilu

Ivan Salarič

mizarski sodnijsko zapriseženi izvedenec in cenilec

Maribor, Slovenska ul. 36

Ogledala

vseh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm, masinsko 4—6 mm, portalno, leusnat, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.



izdeljujejo se najnovejši model otroških vozičkov, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

SOLIDNO BLAGO!

NIZKE CENE!

Modroce - otomane

divane, fotelje, »Couch« zofe, mreže in vse tapetniške izdelke dobite najceneje pri

IGNACIJ NAROBÉ

tapetnik in dekorater, Ljubljana, Gosposvetska c. 16 (pri Levu). — Točna postržba.

Garantirana konstrukcija!



FRANC JAGER,

tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra n. 29

prilporeča svoje najmoderneje fotelje vseh vrst modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane itd.

Najmodernejša oblika!



Najvarnejše in najboljše naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. V Celju reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

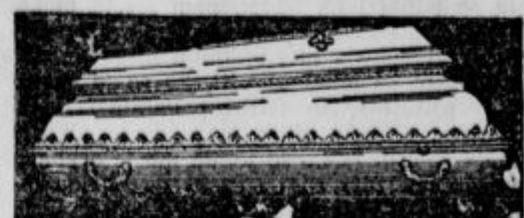
Zavese, posteljna pregrinaia, perilo monograme najcenejše veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukej

Breda žepni robei kom Din 2—, batist bel in barvasti robei fino vezeni kom Din 6—.

Entel — azur — predtisk



NAJVIŠJA ZALOGA KOVINASTIH KRST

V DRAVSKI BANOVINI

Kovinaste krste za deco: 80 do 160 cm dolge, Din 650— do 1100 —. Kovinaste krste za odrasle: 200 cm dolge, Din 1500— do 2300— iz zaloge v Mariboru. Izbira vseh velikosti. Najmanj 40% prihranka pri nakupu pri izdelovalcu.

Maks Usar, Maribor, Gregorčičeva ul. 17

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«



I. A.:

Pedenj-človek, junak

Pedenj-človek je pa tak
zajče vrste korenjak,
da nikoli še tega!

Oni dan je šel na pot,
legel v senco je za plot.
Kar čez plot (o zver strašna!)
polž pokaže dva roga,
na rogeh ima oči —
Pedenj-človek ostrmi
in navprek jo pcedi.



>Kam?< ga kliče žaba, >kvak,
kam pa, pedenj korenjak?<

>Oj, gospa, imate kaj,
kamor glavo skril bi vsaj?
Strašna kača me podi!<

>Kvak, kvak, kvak, mu žaba de,
>kar z menoj na dno vode!<
Smrtno bled, pums, v mlako! Joj,
kaj bo, pedenj, zdaj s teboj? —
In čez čas spet žaba: >Kvak,
stopi name, korenjak!
Kaj zdaj zver počne, poglej,
in natanko mi povej!<

>Tam na plotu še čepi,<
pedenj-človek zadržti.

Zdaj priplava žab cel roj:
>Kje? Pokaži!< — >Tamle —< >Joj,
polža se bojiš, kvak, kvak,
ti narobe korenjak!<

>Strah velike ima oči,<
žabji zbor se še reži —
In rdeč kot kuhan rak
v dir spusti se naš junak.

Pravljica o lažnem princu

Čez nekaj dni je Labakan prijezdil do
kraljeve palače, ki je bila tako čudovito lepa,
da je ne more popisati nihče na svetu.

Pred palačo je Labakan skočil s konja in
ga izročil v varstvo služabniku, ki se mu je
spoštljivo približal. Nato je Labakan zahteval,
da ga povedejo pred dvornega maršala.

Dvorni maršal je bil strog in nezaupen
mož. Molče je premeril mladeniča od nog do
glave in ga pobaral:

>Kaj želiš?<

Labakan je potegnil bodalo, ki ga je bil
nkradel princu Omarju, izza pasa in dejal:

>Jaz sem princ Omar. Vrnili sem se k
očetju, kakor mi je bilo zapovedano.<

Dvorni maršal si je pozorno ogledal bo-
dalo. Ko je ugotovil, da je bodalo res ono,
katero so dali malemu princu Omarju pri od-
hodu v sosedno kraljestvo s seboj, se mu je
razjasnil obraz. Spoštljivo se je priklonil laž-
nemu princu in ga slovesno pozdravil:

>Hvala Njemu, ki nam te je zdravega in
čilega privedel domov!<

Potem je naznanil njegov prihod kralju.

Kralj je z razprostrtimi rokami prihitel
Labakanu naproti in ga ljubeče prijel na sree:

>Omar, moj dragi sinko, kako sem srečen,
da te po dolgem času spet vidim!<

Oroslava: Rdeče jagode

Pel je o roži lepi, prelepi, divji kraljevski
roži, ki raste sredi zapuščenih skal, — sama,
presama. Le jastrebi krožijo nad njo, a še ti
se ji ne upajo približati, kajti lepa kraljev-
ska roža ima trnje in je strupena...

Pel je o deklici iz pravljice, lepi, prelepi,
ki je sedela na bregu jezera in prepevala...
Ribiči so poslušali njen čarobni glas, — pa so
njeni čolni zadeli ob skale in se razbili...
Lepa deklica pa se je smejala, smejala, da je
odmevalo od tisoč skal. Kajti ta deklica je
bila hudobna, ker ni imela srca... Pel je o
lepoti, ki je čudovita, močena kraljica na svetu
— in vendar, lepota brez srca je kakor kri-
stal brez bleska, kakor ogenj brez žara, kakor
solnce brez toplote...

Pevec je pel z močnim glasom. Prsti su
mu mrzlično prebirali strune. Nežna lica mu
je zalila rdečica. Kodri so se mu razsuli po
čelu... Pel je, kar je čutil s srcem. Grajska
gospa je sedela negibna, hladna, kot kamenita
soha. Tedaj je pevec nenadoma utihnil in

Labakanu je bilo sprva vse to nekoliko
nerodno in že se je oglašal v njem čut sramu
in kesanja, da je na tako grd način prevare-
l sivolasega kralja. Toda vse to nepopisno raz-
košje, ki ga je obdajalo, ga je kmalu povsem
omamilo.

>Pojdi, ga je ljubeče pozval kralj, >tudi
kraljica te že nestrno čaka!<

V hipu pa, ko je Labakan hotel oditi s
kraljem v zgornje prostore njegove palače, je
nastal pred palačo preglušajoč vrišč in trušč.

Kralj in dvorni maršal sta stopila k oknu
in radovedno pogledala navzdol. In sta videla:
na mršavem kljusetu je sedel neznan mlade-
nič ter skušal nekaj dopovedati kraljevim
služabnikom, ki so stali okoli njega in se mu
smejali na vse grlo.

>Pojdimo pogledat, kaj hoče ta mladenič!<
je dejal kralj, ki je bil prav tako radoveden,
kakor so radovedni vsi ljudje na svetu.

Ko so prestopili prag palače, je Labakan
vztrepetal in prebledel kakor zid. Kar koj je
spoznal jezdeca: bil je princ Omar!

>Aha!< je zakričal princ Omar, ko je za-
gledal nezvestega tovariša, >tu je slepar! Ukra-
del mi je bodalo in konja! Princ Omar sem
jaz in ne on! Očka, ljubi očka, ali res ne spo-
znaš več lastnega sina?<

>Kaj naj pomeni to?< se je zavzel kralj
in ostro pogledal Labakana.

>Eh, kaj, je Labakan malomarno zamah-
nil z roko, ko je prvi strah minil, >to je ubog,
blazen krojaški pomočnik, ki si je vtepel v
glavo, da je princ!<

Kralj mu je verjel in ukazal je, naj mla-
dega jezdeca zvežejo in odvedejo v bolnišnico,
kjer naj ostane vse do tlej, da ozdravi. Med-
tem, ko so služabniki izvrševali kraljevo po-
velje in zvezali ubogemu kraljeviču roke tesno
k životu, se je zbrala pred kraljevo palačo
ogromna množica ljudi. Navdušeno so jeli
klicati:

>Živel naš mladi princ Omar!<

Labakan se je prijazno priklanjal na vse
strani in se zadovoljno smehljaj. Ubogi princ
Omar pa je moral vse to molče gledati in po-
žirati grenke solze, ki so mu tekale z lic...

>Zdaj pa pojdiva h kraljici!< je dejal
kralj, ko mu je bilo navdušenega vzklikanja
množice dovolj. Z očetovskim ponosom je pri-
jel lažnega princa za roko in ga odvedel po
stopnicah v zgornje prostore.

Labakanu je kar jemalo vid, tako se je vse
lesketalo okoli njega. V sobah, skozi katere
sta s kraljem stopala, je bilo nakopičeno zlata
in srebra, da bi voz, na katerega bi naložili
vse to bogastvo, deset parov konj ne pre-
maknilo z mesta.

Najlepša pa je bila soba, v kateri je bivala
kraljica. Takšnega sijaja si človek ne bi mogel
niti v najdržnejših sanjah predstavljati.

>Kraljica, privedel sem ti sina!< je sve-
čano dejal kralj in so ponosno ozrl na za-
stavno mladeniča. >Poglej, kakšen brhek,
čvrst mladeček je postal!<

Kraljica je nekaj časa pozorno motrila
Labakana in nato mirno rekla:

>To ni moj sin! Prikazal se mi je večkrat
v sanjah in sem si ga zato dobro vtislila v
spomin. Moj sin Omar je ves drugačen.<

>Če ti pa rečem, da je to tvoj sin!< se je
razburil kralj in nevedno nagrmaznil čelo.
>Sanje so prazne marnje! — Pojdi, Omar, kra-
ljica je danes slabe volje. Jutri te bo gotovo
spoznala.<

V tem hipu je planil v sobo mladenič, ves
razmršen in raztrgan ter se obupno tresel
služabnikov, ki so ga držali za roke in mu
skušali zabraniti vstop v kraljičino sobo.

>Pustite me, pustite!< je klical in se hre-
peniče oziral v kraljico, ki je z izrazom nepo-
pisne radosti na obrazu strmela vanj in mu
ljubeče prožila roke naproti.

>To je Omar, moj sin Omar!< je med jok-
kom in smehom vzklíkala.

Princ Omar se je izgrgal služabnikom iz
rok in se zgrudil k njenim nogam.

>Mati, mamica!< je ljubeče šepetal in je
bil ves srečen.

Kralj je temno pogledal kraljico in na
tleh klečečega ter trdo dejal:

>To ni Omar! Omar je ta!<

In je pokroviteljsko prijel Labakana za ro-
ko ter ga narahlo porinil v ospredje.

Kraljica pa se ni zmenila za lažnega prin-
ca. Njeno materinsko srce ni prav nič več dvo-
milo. >Kdo je njen sin. Omar, moj Omar!< je
ljubeče šepetala in nežno božala mladeniča po
kodrolasi glavi.

>Zvežite tega predrzneža in vrzite ga v
ječo!< je kralj trdo zapovedal služabnikom.

sklonil glavo. Oči so mu obstale na Marjetki,
ki je sedela pri gospejnih nogah in ga plaho
gledala. Samo hip je gledal, pa je iznova zapel
in zaigral. A pesem ni zvenela več strastno
in divje, bila je mila in je pozvanjala meh-
ko kot srebrni kraguljčki za vratom belih
ovčič...

Pevec je pel o deklici, ki ni bila lepa. —
Bila je sama. Ničesar ni imela, razen srca, ki
je bilo dobro in usmiljeno in ni poznalo so-
vrštva. Bila je srečna. Ptice so ji bile prija-
teljice, rože njene sestrice in drobne, bele
ovčke njene varovanke. Na visoko, strmo goro
so ji sledile, s svetlimi kraguljčki pozvanjale
in ljubeče stiskale glavice v njeno naročje.
Tam jo je našla lepa bogata gospa in jo vzela
v svoj grad. In deklica se je morala ločiti od
ptic, rož in ovčk, samo nekaj je vzela s seboj,
svoje dobro, blago srce. Ta deklica ni imela
kot noč črnih, svilenih las, njena polt ni bila
z mlekom negovana, njene oči ne v rosi umite,
vendar je bila lepa, prelepa. Saj je imela
srce, nedolžno in drobno, ponižno in dobro.
Bila je kakor vijolica, ta drobna blagodišča

Služabniki so njegovo povelje nemudoma
izvršili. S silo so iztrgali Omarja iz kraljičine-
ga objema in ga zvelikli iz sobe.

Tako se je Labakan tudi topot srečno re-
šil iz grozeče nevarnosti. Kralj je bil trdno pre-
pričan, da je princ Omar on in da je oni mla-
denič navaden potepuh, ki si v svoji blaznosti
domišlja, da je princ.

Labakan je bil posledje deležen vseh časti
kakor pravi princ in godilo se mu je tako ime-
nitno, da bi se vsakdo od vas, otroci, vseh de-
set prstov obližnil, če bi smel biti vsaj pol urice
na njegovem mestu. Princ Omar pa je v
temni ječi premišljeval svojo žalostno usodo.

Čez nekaj dni je kraljica ponižno stopila
h kralju in ga prosila:

>Samo eno željo mi usliši! Pozovi oba
mladeniča, naj ukrojiš in sešijeta vsak po en
plašč. Oni, ki bo svoje delo najlepše in najhi-
treje opravil, naj bo najin sin!<

Kralj je bil zadovoljen. Zapovedal je dvor-
nemu maršalu, naj kupi v trgovini dva enako
dolga kosa najfinejše svile ter naj jo izroči
mladeničema.

Ko je bilo to naročilo izvršeno, je kralj
zapovedal, naj zapro mladeniča vsakega v po-
sebno sobo, kjer naj nemoteno dokončata vsak
svoj plašč.

Labakan se je z velikim zadovoljstvom lo-
til dela. Ukrojil in sešil je tako krasen plašč,
da ga je bilo veselje gledati. Omar pa, ki take-
ga dela nikoli ni bil vajen, je razrezal svilo v
čudne kose in jih tako nesrečno sešil skupaj,
da je bilo njegovo delo prej podobno smešne-
mu oblačilu za pustne maskare, kakor pa pla-
šču... (Konec prih. nedeljo.)

Tine Veselko:

Cvet bogastva

Pritlikavec Cvetan je gojil na svojem
polju cvet bogastva. Skromna, neznačajna ro-
žica je bila modre barve kakor spominčice, le
robove je imela blesteče ko zlato. Rastla je
na njivi med krompirjem. Nihče ni slutil,
kako je dragocena.

Cvet bogastva je imel čudežne korenine.
V zemlji so se iztezale kakor tenke nitke.
V teh nitkah so rastle sami diamanti. Nihče ni
vedel, da so dragulji, čeprav bi jih bil iz-
kopal, kajti debela plast prsti se jih je držala.
Vsak bi jih smatral za umazane kamenčke in
bi jih vrgel proč.

Cvetan je svojo rožo pridno gojil. Kadar
ni bilo dežja, ji je skrbno prilival vode, da
je zadovoljno brstela in poganjala.

Pa je zavladala v deželi lakota. Polja so
slabo rodila. Ljudje so morali žito drago pla-
čevati, pa ga še niso mogli dovolj dobiti.

Le pritlikavec Cvetan je imel vsega do-
volj. Zadovoljno je sedel v svoji majhni hiši,
ki je bila spletena iz vrbovih šib. Njena streha
je bila iz zlate pšenice. Streho so pokrivala
dolga stebila. Klasi so viseli od nje, da se je
po njih odtekala voda. Hišica je imela majhen
dimnik. Bil je sestavljen iz samih cevč od



regrata. Nekatere so bile daljše, druge krajše.
Kadar je pihljajal veter in se uprl ob nje, je
zadonela iz njih vesela pesem.

Cvetan je neki dan lupil v svoji koči
krompir. Skakal je okoli njega, kakor okoli
debele skale. Zanj je zadoščal en krompir
za ves teden.

Mahoma je začel pritlikavec nad seboj
jok in vzdihovanje. Skočil je venkaj. Zagle-
dal je mlado, lepo gospo z blešnim obrazom.

>Zakaj jokate?< jo je vprašal.

kraljičica cvetk, ki se preponižna skriva v
grmovju, vendar je lepša in bolj zaželjena
kot strupena roža sredi skalnatih sten...

Pevec je utihnil. Prsti na strunah so ob-
stali. Njegove oči so bile uprte na Marjetko.
Grajska gospa se je razjarjena dvignila. Sele
tedaj je spoznala, da pevec bolj hvali Marjet-
kino lepoto od njene. Vsa besna mu je po-
kazala vrata in zapovedala:

>Poberi se!<

Pevec se je poklonil in šel. Ni se kesal,
da je pel, kot mu je narekovalo srce. Grajska
gospa pa se je zaprla v svoje sobe in ni se
prikazala tri dni. Tretjega dne pa je zapove-
dala služabnikom, naj razobesijo na vseh
stolpih črna bandera. Fanfare so morale igrati
žalostinke. Vse sobe je dala odeti v črno,
kajti grajska gospa je sklenila umreti. Ni
mogla več živeti. Potepuški pevec je oblatil
vse njeno bogastvo, njeno kraljevsko lepoto
je ponižal pred kozavo pastirico Marjetko. Po-
klicala je Marjetko in ji ukazala:

(Dalje prih. nedeljo.)

>Mcček, pomagaj mi! Tako sem nesrečna.
Moj mož je že dolgo bolan. Obubožala sva
Lakoto morava umreti!<

>Zaradi lakote pa že ne bosta umrla!<
odvrne Cvetan in odvede gospo s seboj na
njivo. Tik svoje cvetke izgrebe droben dia-
mant. Očisti ga, da zasije kakor slepeča luč
in ga izroči gospe. >Nesite ga v mesto in pro-
dajte ga! Denar vam bo prinesel srečo, kajti
ta dragulj je sad čevlke bogastva!<

Gospa se je hvaležno zahvalila in od-
hitela.

Pritlikavec je bil radoveden, kaj bo po-
čela in kako bo porabila denar. Skočil je
kvišku. Že je imel peroti. Pognal se je vi-
soko pod nebo in postal neviden. Preden je
dospela gospa v mesto, je bil pritlikavec že
v draguljarjevi prodajalni.

Draguljar je takoj kupil diamant in ga
bogato plačal.

Gospa je odšla vsa srečna z denarjem
domov. Z možem sta otvorila trgovino. Imela
sta srečo in vedno bogatejša sta bila.

Pritlikavec ju je še vedno opazoval. Za-
čuden je spoznal, da se je s kupom bogastva,
manjšal kup njihovih dobrih del. Kar sta sto-
rila ljudem dobrega, sta storila le zato, da
so ju hvalili in proslavljali. Postala sta zelo
častilakomna. Za svoje revne, poštene sorod-
nike se niti zmenila nista. Sramovala sta
se jih.

Ljudje so poznali njuno slabost. V obraz
so ju hvalili, a za hrbtom so se jima smejali
in se norčevali.

Pritlikavec je bil užaljen. Vrnil se je
domov. Dragulja sreče ni hotel podariti ni-
komur več.

Za bistre glave

Rešitev zloženke.

P-etrček
o-sliček
l-oka
e-na
t-rava
j-abolko
e-nkrat

j-arek
e-najst
e-olnce
e-dnina
n-arava

Pravilnih rešitev je bilo topot okoli 40. Za
nagrado izžrebana je bila Julka Lavren-
čič, učenka V. razreda na Planini pri Rake-
ku. Dobi knjigo »Za židano voljo«.

Poleg gornje pravilne rešitve naj nave-
dem še prečudno rešitev, ki jo je poslal Fri-
di Benčik, učenec III. razreda v Ljutome-
ru. Ta možakar mora biti sila iznajdljiva, pa
tudi potrpežljiva glavica, kajti sestavljal in
prestavljaj je zgornje besede toliko časa, da je
skoval to-le rešitev:

En a jst
P-etrček
t-rava
o-sliček
l-oka

o sliček
j-arek
t-rava
l-oka
j-a bolko
e-na
t-rava

Pobič je — kakor vidite — navdilo k zlo-
ženki napak razumel in je namesto imeni dveh
letnih časov zložil iz črk imeni dveh me-
secev v letu. Pri prvih petih besedah čitate
v sredini od zgoraj navzdol a p r i l, pri drugih
sedmih besedah pa o k t o b e r. Vsekakor za-
služi brihtna glavica za svojo vztrajnost in
trud pri reševanju vse priznanje, kajti niko-
mur drugemu bi pač ne padlo v glavo, da je
mogoča tudi takšna rešitev!

Zlogovnica

Sestavite iz teh zlogov 7 besedi. Besede
pomenijo: 1. Gozdno žival. 2. Izlasto drevo. 3.
Rožo. 4. Mesto v Sloveniji. 5. Ptico. 6. Sloven-
skega pesnika.

Skof — vrt — sv. — lo — pre — la — ka
— jec — za — smre — ni — ca — pe — ka —
ter — ja — ka — šen — stov.

Ena od pravilnih rešitev bo izžrebana za
nagrado. Rešitve pošljite najkasneje do četr-
ka, dne 24. t. m. na naslov: Količkov stricek,
uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

Tiskarski škrač

je sila hudoben in poreden pobič. Če te more,
zmeša kakšne vrstice, spusti kakšno besedo
ali jo postavi na glavo — potem pa se nasi
jezici iz kakšnega kota še prav škodoželjno
reži in nam strže korenček: >Šlek, šlek!< Ta-
ko je zadnjič tudi prvo kitico v pesmi >Kam
gre angel?< povsem zmešal. Poglejte in se
prepričajte! Pravilno se ima glasiti ona ki-
takole:

Tingel, tangel —
kam gre angel,
kam gre skozi črno noč?

Gorje paglavcu, če ga kdaj zalotijo pri
hudobnem dejanju roke Kotičkovega strička!
Navile mu bodo uro tako, da ga bo enkrat za
vselej minilo veselje uganjati takšne burke!

Domače ognjišče

Pravni nasveti

Invalid in oprostitev davka od obrata. J. V. Z. Imate trafiko in nekaj zemljišča. Dobivate invalidsko podporo in smatrate, da bi morali biti oproščeni davka na dohodek od podjetij. Ali kaže prositi za oprostitev in kje? — Zakon določa, da se davka na dohodek od podjetij oproščeni obrati vojni invalidov, nesposobnih pa za vsak drug zaslužek, če ni povprečni dnevni dohodek po ocenitvi davčnega odbora večji od običajne dnevne mezde v dotičnem kraju. Vložite prošnjo pri davčni upravi. Če se bo davčna uprava prepričala, da imate navedene pogoje, je upati, da boste oproščeni.

Vzdrževanje ceste. M. B. M. Vprašate, kdo odgovarja za vzdrževanje in poškodbe ceste, ki vodi iz M. proti S. P. — Predvsem je ugotoviti, ali je dotična cesta državna ali samoupravna, to je banovinska ali občinska. Tega vam pa ni moremo povedati, ker nimamo tu seznamov cest. Vprašajte pri županstvu (magistratu), kjer imajo za vsako kategorijo cest poseben seznam. Za vzdrževanje cest ima skrbeti pristojna cestna uprava. Če je cesta občinska, torej občina. Hoteno poškodovanje ceste je kaznivno in je storilec odgovoren tudi za škodo. Sicer je pa Vaše vprašanje presplošno, ker niste navedli, za kakšno poškodbo gre in pod kakšnimi okolnostmi je bila storjena.

Kje se predpisuje davek na dohodek od podjetij? C. Al. Nafeloma se predpisuje davek na dohodek od podjetij, ki ga imenujete pridobitina, v onem kraju, kjer je predmet davka (podjetje). Davek na dohodek od obratov, ki se vodi brez stalnega kraja, se predpisuje v kraju, kjer ima davčni zavezanec svoje gospodinjstvo. Če je nastal glede tega vprašanja spor (na pr. glede doklad na ta davek), se obrnite na domačo davčno upravo.

Stroški za potovanje rekruta. S. M. Bili ste vpoklicani na odslužitev kadrovskega roka. Ko ste se zglasili pri vojnem okrožju, se vam je pa reklo, da ste bili pomotoma vpoklicani. Kdo je v tem slučaju dolžan plačati vozno od pristojne občine do vojnega okrožja? — Vsekakor država. Zakon namreč določa, da potovanje rekrutov po železnici ali ladji do komande vojaškega okrožja in dalje do komande, v katero se pošilja, obremenja državo. Če ste kot vojak iz bolnišnice k četi potovali po železnici, bi si bili pravčasno preskrbeli obljavo za brezplačno vožnjo. Ker ste potovali na svoje stroške, prosite za povrnitev istih. Morda vam jih povrnejo, če jih niste zakrivali sami, ker niste pravčasno zaprosili za sobljavo.

Pričetek trgovske obrti. Dekle, stara 18 let, bi rada odprla trgovino. Dovršila je triletno učno dobo in eno leto pomošniške. Ali more začeti s trgovino in kako? — Predvsem mora biti upravičena, sama ohraniti svojo imovino, to je, biti mora polnoletna. Polnoletnost pa doseže z 21. letom starosti. Ko bo dovelj 20 let, sme varstveno sodišče privoliti izpregled starosti in jo proglasiti za polnoletno. Ko bo izpolnjena ta pogoj, bo morala izkazati svojo usposobljenost. Ta se dokazuje z učenim pismom, oziroma z učnimi spričevali o redni dovršitvi učnega razmerja in z izpričevalom o najmanj dveletni službi v trgovinskem obrtu; skupna uporaba pa mora znašati najmanj pet let. Ko bo izpolnila navedene pogoje, naj se obrne na okrajno načelstvo kot obrtno oblastvo prve stopnje.

Borba za znižanje najemnine. A. S. N. m. V hiši stanuje več strank. Vi ste imeli slabše stanovanje, a ste plačevali višjo najemnino, kakor drugi z udobnejšim stanovanjem. Prosili ste za znižanje, a na prošnjo niste dobili odgovora. Zato ste ustavili plačevanje najemnine. Prejeli ste opomin in ste nanj odgovorili, da ne morete plačati ter ste znova prosili za znižanje. Namesto odgovora ste prejeli sodno odpoved. Ponovne prošnje so bile zaman. Izselili ste se in prosili za odpis dolga. Odgovora ni bilo, ampak zopet opomin in pretnja z izvršbo. Kaj bi storili, da se ubranite škode? — Če vam najemodajalec dolga ne zniža ali ne odpusti, se plačilu ne boste mogli izogniti. Kakšna tožba z Vaše strani ali pritožba na upravno oblast bo brezuspešna. Tudi ne morete ničesar storiti, če se je Vašemu nasledniku stanovanje oddalo za nižjo najemnino, kakor ste jo plačevali Vi. Opomin v odprti kuverti ima enako veljavo kakor v zaprti. Če je hiša občinska last, vam svetujemo, da znova pismeno prosite za odpis ali znižanje dolga in preps prošnje izročite županu ali kakšnemu odborniku, ki ga naprosite, naj se za Vas zavzame.

Domovnica in državljanska izkaznica. S. M. S. Domovnica ali domovinski list je izkaz ali potrdilo občine o domovinstvu ali pristojnosti v dotično občino. To listino dobite pri županstvu. Zakon o državljanstvu pa govori v § 4 o državljski izkaznici. To pa izda na prošnjo vsakega državljana pristojno upravno oblastvo prve stopnje (okrajno načelstvo) na podlagi predložene domovnice.

Preskrba ubogih. B. D. B. Če ubožec nima svojih otrok, ki so ga dolžni vzdrževati, mora zanj skrbeti domovinska občina. Kako ta skrb, odloči sama. V hiralnico bo gotovo sprejel, če bo prostor in če boste plačevali ohranilnino. O tem vprašanje se informirajte pri vodstvu ene izmed hiralnic, ki jih navajate v dopisu. Seveda pa ne morete običajne siliti, da ubožca odda v hiralnico, če hoče na drug način zanj skrbeti.

Tudi pokojnina je zarubljiva. F. P. K. Nekli upokojeni državni uslužbenec vam dolguje na kupljenih življenjskih potrebščinah večjo vsoto že od leta 1929. Vprašate, če je rubljiva njegova pokojnina. — Seveda. Vendar morate najprej ta dolg izločiti (take terjatve zastarajo v treh letih). Potem boste predlagali izvršbo z ruhezem prejemkov, ki jih ima kot upokojenec. Tožbo in ruhezni predlog lahko daste na zapisnik pri domačem okrajnem sodišču.

Mož je plačnik za ženo. F. P. K. Mož brez imetja ima dolgove. Žena tega moža ima nekaj premoženja. Ali je to ženinovo premoženje zarubljivo za moževe dolgove? — Ne. Žena ni dolžna plačevati dolgov svojega moža. Drugače pa je obratno. Če ima na pr. mož premoženje, žena pa je brez premoženja in ima dolgove, potem je že po postavi dolžan mož plačati vse dolgove, ki jih je žena napravila za moževemu premoženju primerno lastno dostojno vzdrževanje. Za dolgove, ki jih žena dela kot samostojna trgovka, pa ni mož plačnik.

Zavržena prošnja za pokojnino. F. P. Če je bila prošnja odpuščenega orožnika za pokojnino zavrnjena, gotovo leti ni imel zakonitih pogojev za pokojnino. Tega pa iz Vašega dopisa ne moremo presoditi, ker niste navedli, koliko časa je bil prosilec v službi. Če prosilec torej nima zakonitih pogojev, mu pač ne kaže znova vlagati prošnje, ki mu bodo povzročile samo stroške.

Izložitveni posojila. A. S. P. Pred 6 leti ste posodili znesek 100 Din nekemu takrat 17 letnemu trgovskemu vajencu, ki je obljubil, da bo to posojilo z lastnimi dohodki, ki je napitninami v tedenskih obrokih po 10 Din vrnil. Nato pa je naenkrat izgubil dotedanje mesto, tako da je ostal brez dohodkov in ni mogel vrniti posojila. Tekom let pa je dobil stalno zaposlitev, vendar neče vrniti po-

sojila. — Brez skrbi lahko tega tožite na povračilo zneska 100 Din. Ker je bil takrat sicer še mladoleten, se ni mogel pogodbeno zavezati glede posojila. Vendar pa je od Vas prejel znesek 100 Din, torej se je za to vsoto obogatil in radi tega je dolžan ta znesek povrniti.

Najemnina. A. S. P. Odkar je prenehala stanovanjska zaščita, velja glede najemnin prost dogovor med najemnikom in hišnim gospodarjem. Cene stanovanj se bodo znižale le takrat, kadar bo več stanovanj za oddajo, kakor pa reflektantov za stanovanja. Najemnine, ki so ponekod res pretirano visoke, bi se dale maksimirati le s posebnim zakonom, ki ga pa ni.

Vstop v finančno službo. A. A. M. Kaj je vzrok, da Vas kljub opravljeni preizkušnji in zagotovitvi, da Vas vodijo v evidenci, ne vpokličejo v službovanje, nam ni znano. Bržkone pa je to posledica štednje, da ne zasedejo tudi že izpraznjena

mesta. Ob priliki se osebno oglasite tam, kjer ste vložili prošnjo ter vprašajte.

Naložitev kapitala. M. K. M. Zdi se vam, da daje hranilnica preizkušne obresti za Vaš vloženi denar. Vred tega vprašate, ali ne kaže kupiti sedaj dolarskih državnih obveznic, ki imajo trenutno nizke tečaj, nudijo visoke obresti in pričakuje, da se v kratkem ta tečaj zboljša. — Naše hranilnice dajejo še vedno skoraj še enkrat večje obresti kakor n. pr. v Švici in Franciji. Z denarjem v hranilnici lahko vsak čas razpolagate. Vrednost vsakega vrednostnega papirja pa je poleg drugega odvisna tudi od ponudbe in povpraševanja. Če so danes n. pr. vrednostni papirji nizki, je to znamenje, da je veliko ponudb za prodajo, povpraševanja pa nobenega. Če kupite vrednostne papirje sedaj, ko imajo nizke tečaj, v upanju da se bo tečaj zboljšal, je to špekulacija. Kakšen bo končni uspeh, ne more nihče prorokovati.

Naš domači zdravnik

D. S. — S. Korenina zoba, ki sili skozi dlesen in drgne ob jezik, je izgubila domovno pravico. Menda ima vaš domači zdravnik pripravo in sposobnost, da jo odstrani.

E. K. — S. Ekcem po obrazu je sitna in trdovratna kožna bolezen. Preskusili ste »vse«, še največ vam je pomagalo obsevanje s kremenovo svetilko, tako da nameravate nabaviti si ta aparat in se sam obsevati. Bolj šibke »ročne« ali »namizne« kremenove svetilke niso drage, njihova učinkovitost je ne več bolj slabotna in nezanesljiva. Ne glede na to vam samozdravljenje s tem vendar nevarnim sredstvom odsvetujem, prvič ker je že poklicnemu zdravniku samozdravljenje radi subjektivnega presojanja in opazovanja zelo moteno in bržkone tem bolj laiku, drugič ker brez potrebe zavržete veliko denarja, saj vam to poklicni zdravnik napravi ceneje. Vedeti morate tudi, da ekcem ni zgolj kožna bolezen, marveč izraz splošne preobčutnosti in se da neredkokrat odpraviti s posebno hrano ali pa s sredstvi, ki preveliko občutnost ali pegavost ublažijo ali odpravijo.

A. J. — M. Zbirko raznih motenj naštevate (utrudljivost, vrtoglavost, pozabljenost, bol v želodcu, teženje v prsih, trepetanje srca, slabosti, nemotnost in še drugo) in pripominjate, da bi mož mogel povedati še več vaših »slabosti«. Zaupajte se vendar kakšnemu zdravniku (za splošno zdravstvo), menim da kmalu odkrije glavni vzrok vašemu bolehanju in vam pokaže pot do boljšega zdravljenja. Nikar se ne udajajte očitnim mislim, saj imate še pol življenjske dobe pred seboj! Kolikokrat pride za jutranjim elabim, obupnim vremenom solčno popoldne in jasen, miren večer.

K. K. — Lj. Zgodba mnogih tisočev deklet! V otroški dobi beda in raznovrstne stiske, v dekliski toba tovarniško delo in bolehnost... Svetujem vam, da se vendar poslužite ustanove bolniškega zavarovanja in si daste pomagati, kar vam nikakor ne more škoditi in lahko dosežete, saj hočete ostati v delu in ne zahtevate hranarine. Poleg zdravljenja vam treba zdravega bivališča, zadostne in tečne hrane, o prostem času se pa giblite čim več na prostem. Tako popravite svojo slabokrvnost, tudi roki se vam ugrejete. Tudi radi srca je potrebno, da se ne ženele preveč pri delu, počasi se pridite najdlje in brez škode, naglica škodi tudi zdravju.

Z. V. — V. Kapavica je kužna bolezen, ki ne nastane nikdar sama po sebi, pač pa se prenajajo bolezenske kali od bolnega na zdravega človeka naravnost ali posredno. V našem primeru je iztok samo izraz živčne razdraženosti onih organov. To bolešno stanje premine samo po sebi in brez trajno kvarnih posledic, če pridejo organi v mir, za kar treba opustiti vse, kar draži. Pred vsem treba urediti misli in brzdati domišljijo, v neurejeni in razbuzdani duševnosti je glavni vzrok živčno-organski oslabelosti. Iz tega razloga vam odločno odsvetujem tudi prijateljsko razmerje, ki naj bo lupina brez jedra, kava brez kofeina, vino brez alkohola! Komur škodita vino in kava, naj se jima odreče popolnoma, a naj se ne draži s prazno lupino, ki ga vedno spominja mamnega jedral! Torej ven iz začasnega kroga spolne razvratnosti! Kot dijak imate resnega duševnega dela dovolj, da se usposobite za svoj poklic, ne tako za silo, ampak namenoma odlično! Vse prosti čas

pa uporabljajte za telesno okrepitev, za telesne vaje in času oziroma vašim razmeram primeren v našem nagnjenju v šport. Ne zabite vode, ki ima poleg drugih nenaдомestnih svojstev tudi to odliko, da krepi telo in gasi — bolešna razpoloženja!

J. Z. — D. Razdražena nevičnost ali nemoč je vzrok vaši neljubi motnji. Zdravljenja v pravem smislu besede ne potrebujete, izjemši večmesečnega mirovanja. V urejenih razmerah se motnja sama porazgubi, zato kar brez skrbi v zakonski zaton! Vse drugo, kar poskusite in napravite, vam bo prej v škodo ko v prid.

I. D. — B. Bolečine v želodcu in trebuhu, tiščanje, bodeenje, vrenje, pretakanje, šumenje, polkanje občutite že 7 mesecev, zlasti ponoči. V bolnišnici so vam pregledali želodčni sok in z Rentgenom tudi želodec, preiskali so tudi blato na zajedavce, izvid je bil brezpomemben, predpisano zdravlilo ni nič pomagalo. Kaj vam je prav za prav, vam v bolnišnici niso povedali, kaj naj rečem in svetujem jaz? Če nimate čira v želodcu, ga imate bržkone v dvanaestniku (t. j. delu črevesa, ki veže želodec s tankim črevesom), za to domnevo govore nočna motenja. Mogoče je tudi vneto stanje žolčnika (žolčnega mehurja) ali pa t. zv. »slepiča« (glistaste priveske na slepem črevesu). Videl sem nešteto ljudi, ki so si zaman zdravili želodec mesece in leta, ker je tičal vzrok želodčnih motenj v vnetju omenjenih dveh organov. Zato pojdi h kakemu zasebnemu zdravniku, ki bo po dveh ali treh pregledih že ugotovil glavni vzrok vaših raznolikih motenj in vam pokazal pot do ozdravljenja.

N. K. — Lj. Mozolji na obrazu vam kar nočejo izginiti! Priznavate, da niste »čisto« upoštevala mojih nasvetov. Kako naj vam pomagam, ako ne vršite naročil točno? Vedeti morate, da je odpravljanje »mladostnih« mozoljev navadno zelo težavna zadeva. Vsekakor je potrebna prememba hrane. Živite vsaj tri mesece brez mesa in jajec, kar se da v sedanjih letih dobi izvesti brez posebnih težav in stroškov. Kot notranje zdravlilo vam priporočam uživanje pekovekvega kvasa, vsako jutro na tešče vzemite za droben oreh kvasa, ki ga dobro zmešate s mlečnim mlekom. Po obrazu ne brskajte dosti, še manj pa praskajte ali stiskajte! Za snavenje napadene kože rabite po malem salicilov spirt.

A. Š. — B. Mirovanje sem vam priporočil po tolikem in raznolikem zdravljenju, vi pa me še vprašujete, ali naj se izpirate, kar vam je naročil ta zdravnik ali naj rabite kopeli, ki vam jih je naročil drugi zdravnik. Imel sem izvršnega profesorja za te vrste bolezni, ki je bil tudi odlični zdravnik. Ta nam je večkrat zabijeval, da je včasih največja zdravniška umetnost in modrost — nič zdraviti! Zdravi namreč naroda, dober zdravnik je samo pohleven služabnik narode, ki naj ji pri njenem zdravilnem delu pomaga! Pustite nekaj časa narodo v miru, da sama utegne kaj napraviti in da se vsaj odpočije od dolgotrajnega beganja! Prisposoba s postenjem je važno vodilo za vaše ravnanje, bolni organ se popravi in ozdravi le v popolnem miru! Nasvetovana doba postenja je vendar kratka in znošna! Volk sit in ovca cela je v zdravstvu nemogoč položaj!

Modne novosti



Zeleno varirana je brhka sportna obleka, koje rokava in reversa so obrobjeni s sealom (1). K tej obleki spada zeleni lovski klobuček s peresom. **Elegantna kompletna obleka** za popoldan obstoji iz črne krila in temno koralastordega jopiča s perzijanskim kožuškom (2). Jopič je originalno zapet ob boku. Klobuček je iz črne baržuna s peresom. Na rokah se nosijo črne visoke rokavice.

Popoldne se rabi zelena barva. Fina obleka je napravljena iz maroškega krepa. Svetli liap ob izrezu okoli vratu se barvno ujema s lovskim peresom na klobuku. Mantilja na ramenih zelo učinkuje in je moderna. Za obleke kakor nalašč (3). **Dopolodne** se nosi obleka 4. Izgleda sportsko. Linija je preprosta, ovratnik izrezek je četveroglat, rokava sta ¾; pas je ozek in rjav in izgleda lovske. Obleka se požiži z rdečim šalom.

Jedilnik za mesec september

(Dr. Krekova meščansko-gospodinska šola v Zg. Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, 21. sept. Kosilo: Sadje. Paradiznikova juha z rižem. Ocvrti jurčki in posiljeno zelje. Jabolčni zavitek. — Večerja: Krompirjevi rezanci in solata iz plavega zelja.

Torek, 22. sept. Kosilo: Sadje. Segedinški golaž in zabeljen krompir. Solata. — Večerja: Čespljevi cmoki in čežana iz surovih jabolk.

Sreda, 23. sept. Sadje. Karfiolna juha z opečenim kruhom. Zabeljeno pišče s pekatetami Parmezanovi krapi in solata. — Večerja: Pečen krompir in kislo mleko. Torta iz domačeg sira (skute).

Četrtek, 24. sept. Sadje. Djuveče. Jajčna pogacha in mešana solata. — Večerja: Krpice z domačo šunko in krompirjev hren. Lipov čaj s pecivom.

Petek, 25. sept. Sadje. Ržen kruh s sardini. Zelenjadna plata. Jabolčni štrukelj. — Večerja: Spageti s paradiznikom in endivija.

Sobota, 26. sept. Sadje. Buče s paradiznikom in krompirjev pire. Korenjeva solata in ocvrti možgani. Kompot iz brusnic. — Večerja: Ričet. Jabolčna čežana.

Nedelja, 27. sept. Sadje. Špinačne kocke na juhi. Pečena divjačina in pražen krompir. Mešana solata. Orehove rezine. — Večerja: Fižol v stročju in gobovi zrezki. Solata.

Gobe nam nudi narava od spomladi do jeseni, toda vsako leto ni enako rodovitno. Letos primanjkuje užitnih gobanov ali jurčkov. Gospodinja pa, katere pozna razen jurčkov tudi druge vrste užitnih gob, ne bo nikdar v zadregi za nje. Po nekaterih krajih je letos vse polno kapucinark, ki je svetlojavne barve, po koccu ima črne luske. Raste najraje pod brezami. Dobra je za svežo uporabo, nekoliko manj za sušenje, ker postane črna. Turek ali kozak je soroden kapucinarki. Barve je rdečerjave. Raste tam kakor prejšnja, uporablja se na isti način. Okusa je izbornega. Tu in tam se najde sedaj v jeseni zlasti po travnikih (lazihi) cela skupina šampinjonov. Glavni znak užitnih šampinjonov je, da so lističi (pod klobukom) čokoladnobarvi in imajo na koncu obroček. Goba je za vsestransko uporabo, tudi za sušenje. Šampinjon je najboljša goba v naših krajih. Ponekod ga umetno gojijo v posebnih gnojnih gredah.

Hugon Turk, izpr. trž. nadzornik:

Moka

Kot znano, se pripravi moka z zmletjem žitnic zrn, ki ima po svojem izvoru različna imena: pšenična, ržena, ječmenova, koruzna, ajdova in riževa moka.

V mlinih se pridobivajo z mlevskim postopkom iz žit močnatni deli, ki napravljajo hranljivo in glavno snov moke vsakere vrste. Vrednost moke torej odvisi najprej od vrste žita in potem od načina izmletja, katero se izvrši dandanes lahko v sedmih stopnjah. — V pradobi so mleli z rokami med dvema kamnom, potem z vprežno živino, v rimski cesarski dobi so nastali vodni mlini, v novi dobi so napravili mline na veter, v najnovejšem času pa parne in električne mline.

Iz žitnih zrn izmlejejo sedaj 75% raznovrstne moke in 25% otrobi in odpadkov. — Kemijska sestava je odvisna od vrste in kakovosti žita, posebno pa od načina zmletja. Najvažnejši sestavni deli so vleč ali lepivo (Kleber) in škrob. Povprečno ima moka 10–12% vleča (lepiva), torej beljakovine, 65–70% škroba, 6–25% vode in 1% pepelnih delov (barve, črešla, kremenove kisline). Čim bolj drobno je zmletja moka, tem manj ima beljakovine (vleča, fibrina, gliadina, mucidina, legumina, kazeina i. dr.), in vendar se človeku »boljša« moka bolj pričeje in je za hrano dragocenejša, kar dokazuje življenjska skušnja. Vendar se presoja redilna vrednost moke po množini beljakovine vleča (lepiva), od čigar kakovosti je odvisna tudi vzposobljenost moke za peko. Ker se nahajajo beljakovine v zunanji kožici zrna, vsebujejo črne, otrobnate moke več beljakovine kot bele moke. le-te so pa lažje prebavne, ker imajo manj lesovine (celuloze).

Najvažnejše so pšenične in ržene moke, potem pa v različnih pokrajinah različno: ječmenova, koruzna, ajdova in riževa moka. — Pšenična in riževa moka je lepe bele barve in vleče nekoliko na rumenkasto; ječmenova, ržena in ajdova pa bolj sivkasta; koruzna je rumeno-bele barve in ima poleg tega več toščke kot druge moke.

Vrsta raznih »tipov« moke je precej dolga: Pšenično moko prodajajo z različnimi številkami kot 000, 00, 0, 1–8; v podrobni trgovini so za najboljšo vrsto označbe 00 in 0 (čila ali cvetna moka), potem pride št. 1 in 2 (moka za peko), št. 3 (prednja moka), št. 4 (moka za žemlje), št. 5 (bela pšodna ali srednja moka), št. 6 (črna pšodna ali črna srednja moka), vse nadaljnje številke se imenujejo nožne ali otrobnate moke. — Ržena moka se prodaja tudi v raznih vrstah, ekstrafina pod št. 0, beloržena s št. 0/I ali 1, srednje-ržena s št. 2, črnoržena pod št. 3. — Ječmenova moka je neznačajnega pomena, pri nas je tu intam krušna moka, drugod izdelujejo iz ječmena le grupež (ječmenček), pivo in zdrob. — Velikega pomena je koruzna moka; ogromni milijoni ljudi se preživljajo z njo; za zmletje je potreben poseben postopek: prične se z zdrobom in nadaljuje z mletvijo, zato razločujemo debelejši in drobnejši zdrob za polento in blede-rumeno moko. — V naših krajih je važna ajdova moka, katero rabimo za »žgance« in krušno primes. — Ovseno moko pri nas uporabljajo le za kruhidijete, drugod, na pr. na Holandskem, škotekem pa je važna krušna moka. — Riževa moka se rabi pri nas le v slaščičarnah, pri izdelavi čokolade in — kot zlepolnilni prah.

GROZDJE

prvovrstno, iz lastnih ljutomerskih gor, bo razpošiljal čim dozor po 3.50 Din za kg franco postaja Središče vinogradnik R. KOSAR, Sv. Bollenk pri Središču. — Naročite takoj!

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljano 10.349.

Zaradi nesreče
Inventurna odprodaja
manufakturnega in konfekcijskega blaga
po globoko znižanih cenah
Vljudo se priporoča
Marija Rogelj
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26

Danes
Halo, halo!
Danes vsi v gostilno k »Spanu«, kjer imajo na razpisu pečene prasičke. Prispel izborni dolenski cvček in sladka Portugalka. — Se priporoča Nežka Salamon.

Pod Rožnik
v gostilno na Strelišče n krvavice in dobro vino.

Službe iščejo
Trg. pomočnik
mlad, dobro izvešan v mešani stroki, želi zametiti službo. Cenjene dopise na oglasni oddel »Slovenca« v Ljubljani pod značko: »Dva meseca brezplačno«, št. 10929.

Službo išče šivilja
ki ima svojo obrt; gre tudi kot pomočnica ali v trgovino ali karkoli. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.915.

Dekle
z dobrim sprječevalom, vajena kuhe, išče službo — najraje v Ljubljani ali v ljubljanski okolici. Nastop lahko s 1. oktobrom. Naslov pove uprava »Slovenca« pod šte. 10.918.

Akademik
brez vsalnih sredstev, želi instruirati ali kako službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod šte. 10.977.

Deklica
z meščansko šolo, večša nekoliko šivanja — išče službo kot otrokom in pomoč gospodinj. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Organist
in cerkovnik želi svojo službo prenesti; vzame tudi službo na manjši župniji ne glede na dohodek. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Uradnica
večletno bančno prakso, dobra korespondenčinja, želi nameščenja. — Ponudbe na oglasni oddel »Slovenca« pod »Dobra moč« št. 10.978.

35 letni samec
vešč slovenščine, nemščine in francoščine, išče službo kot vratar, sinča ali kaj podobnega. Naslov pove uprava »Slovenca« pod šte. 10.963.

Iščem mesto krojaškega prikojevalca
Absolviral sem dunajsko prikojevalno akademijo. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju pod »Nastop takoj ali pozneje«.

BLAGO
za moške in ženske obleke in vseh vrst
MANUFAKTURO
za lesen nabavite najugodnejše pri tvrdki
NOVAK LUBLJANA
Kongresni trg št. 15
(nasproti Nuške cerkve)
VELIKA IZBIRA - NAJCENEJE

Kolarskega vajenca
poštenih staršev takoj sprejme Anton Jančigaj, Mengeš 143.

Krojaškega vajenca
takoj sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Jos. Odar, Ljubljana, Janševa št. 7.

Mizarskega vajenca
sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Domžale, Šolska ulica 3.

Dva čevlji. pomočnika
takoj sprejemem. — Josip Marinko, Strahinj 57, p. Naklo.

Poniklarja
dobro moč, sprejmo pri »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Učenec
iz boljše hiše, ki je dovršil z uspehom vsaj dva razreda meščanske šole ali gimnazije in ima veselje do trgovine, se takoj sprejme v trgovini z železnino. Anton Brenčič, Ptuj.

Sprejme se
v stalno službo preprosto pobožno kmečko dekle, v starosti 27 do 35 let, ki bi jo veselilo naučiti se kuhati in opravljati vsa dela v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stalna služba« št. 10.948.

Vajenca
krepkega, zdravega, poštenih staršev, sprejme v avtomobilsko in ključavničarsko obrt Oblak Henrik, ključavničarski mojster, Celje, Ozka ulica.

Trgovsko učenko
pošteno in s primerne šolske izobrazbo, sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Adolf Remic, trgovina z mešanim blagom.

Kuharico
popol. verzirano, srednjih let za samostojno vodstvo vseh gospodinskih poslov išče takoj boljše rodbina (3 osebe). Reflektira se samo na prvovrstno moč z letnimi sprječevali. Plača dobra. Natančneje se poizve pri hišniku, Ljubljana, Beethovnova ul. 4, palača Jadranske zavar. družbe.

Pekovskega vajenca
ali vsaj raznašalca kruha, takoj sprejemem. Anton Gale, Grosuplje 51.

»Sanitas«
javno kopališče z o. z. v Novem mestu, razpisuje službo oskrbnice. Upoštevajo se samo pismene ponudbe z navedbo zahtevkov. Sprejeta bo le najugodnejša ponudba.

Vajenca
za ključavničarsko obrt, iščem. F. Lončar, Celovška 43.

Služkinjo
ki je vajena kuhe ter vseh hišnih del in bi imela o prostem času veselje do šivanja, sprejemem v stalno službo proti dobri plači. A. Vrhovec, krojač, Dravljica št. 102.

14-letnega fanta
zdravega, poštenega in čedne zunanosti, sprejme kantiner. Dopise na upr. »Slovenca« Maribor, pod »Prednost osiroteli«.

Šiviljska vajenca
se sprejme v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slovenca« pod »Šivilja«.

Mizar. pomočnika
sprejme takoj. S. Jug. Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 23.

Pletiljo
dobro nogavičarko, s hrano in stanovanjem v hiši, sprejme takoj F. Klemenc Kočevje št. 114.

Več pletilj
in spretno navijalko volne se takoj sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 11071.

Učenka
ki ima veselje do šivanja oblek se takoj sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 11072.

Tapetnike
pomočnike sprejme — J. Černe, Dunajska cesta 28.

V nedeljo, 4. oktobra in (Več jutri.)

Učenko
sprejme šivilja M. Rabič, Ljubljana, Biečevje 22.

Pletiljo
za flah-stroj, mlajšo moč, iščem. Stanovanje in hrana v hiši. Mesto stalno. Ponudbe z označbo plače naj se pošljejo v Zagreb, Pantovčak 5, Strojna pletiona.

Prodajalka
mešane stroke, starejša, samostojna, dobi mesto za podružnico blizu Ljubljane. Pri sebi sme imeti mater ali sestro. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Prodajalka« št. 11045.

Poštno pomočnico
ki je že sama vodila pošto na deželi in ki bi imela veselje tudi pomagati drugje, se išče za takoj. Nastop vsaj 25. t. m. Predpogoj pridnost in poštenost in ne starejša moč kot 25 let. Ponudbe po možnosti s sliko je poslati na upravo »Slovenca« pod »Poštna pomočnica« št. 11018.

V večjo trgovino
na deželi se sprejme prodajalka kot prva moč. Izvežbana mora biti v manufakturi, galanteriji, špeceriji, deloma tudi v železnini, steklu in porcelanu. Biti mora dobra izložbena aranžerka. — Znanje nemščine, ako ne popolno vsaj najpotrebnejše pojgo, istotako lepo ravnanje s strankami. Res prvovrstne moči naj pošljejo ponudbe z zahtevano plačo na upravo »Slovenca« pod »Zmožna 600«.

Mi iščemo Vas
Vi pa zopet nas! Vi iščete stalno, dobro plačano zaposlenje, mi pa zopet posebno agilne in zanesljive moči za domača dela, za potovanje, za vodstvo podružnic itd. Marljivim osebami se nudi prilika za breskrbno bodočnost. — Če vprašanje priložite znamko, dobite izčrpne informacije pri tvrdki Berenil. Osijek

Trg. učenca
iz poštene hiše sprejme takoj boljše deliktetna in špecerijarska trgovina v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10910.

Perfektna kuharica
za vse, ki zna tudi likati in govori nemško, se išče za na deželo. Gospodski hiša 10 minut izven mesta. Kuhati treba za 7 oseb. Din 400 mesečne plače. Dopisi pod »Perfektna kuharica« na upravo »Slovenca« pod št. 10329.

Ženitbe
Ako se želite
k poroki ali na izlete peljati za nizko ceno v elegantnem, velikem avtomobilu, se obrnite na: Avtotakso, Einspielerjeva 23, Ljubljana, Bežigrad.

Gojko Pipenbacher
koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. — Zahtevajte informacije.

Dnevni in več. tečaj.
Christofor učni zavod, Ljubljana, najbolje obiskovana zasebna šola, vpisuje zadnji teden na Domobranski cesti 7. Prilika za priučenje nemščine, nemške stenografije, trgovskih predmetov. Izobrazba v perfekte stenografije-strojepeške, kar dokazujejo »vsakoletne« javne tekme. Vpisnina 20 Din, mesečna šolnina 120 Din, reveži popust. Zavod preskrbuje službe. Pouk prične 1. oktobra.

Pozor!
Prikojevalni tečaj na Krojnem učilišču, Stari trg 19, Ljubljana, se radi zakasnitve vodje tečaja, ki se je mudil v svrhu mode v inozemstvu, prične 24. septembra. Poleg solidnih k.ojev, se bodo podučevali najmodernejši kroji, ki se uporabljajo v vseh večjih velemetih. Zadnja moda visoke široke rame pri sukničnih in kostimih. Specijalen kroj brez katerega se ne more danes dati moški obleki ali damskem kostimu moderna oblika. Revnejšim znižano. Ob zaključku se rekomandirajo službe. Damam, ki ne morejo v tečaj, poduk v poljubnih urah Izdelava krojev zunanjim po sliki in meri poštnoobratno.

Zasluzek
Reklamno podjetje
išče akviziterje kakor tudi krajevne zastopnike za reklamo nove vrste. Mlajši inteligentni gosp. s sigurnim nastopom, ki so že bili zaposleni kot reklamni akviziterji, naj pošljejo svoje ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Roto« št. 10986.

Zastopnike
spretno, provizijske, za obisk sadjarjev, iščem v vsakem kraju. Vsak sadjar je kupec. Visok zaslužek. — Ponudbe na J. Videmšek, Maribor — Koroščeva 36.

Iščemo prodajalce
za vse kraje dravske banovine. Dober zaslužek tudi za otroke in ženske. Vprašajte pri: Centralno Mlekarsko društvo, Ljubljana, Turjaški trg 3.

1.200 Din
lahko zasluži z obiskovanjem privatnih strank vsak naš zastopnik z mnogo poznanstva. Delo je lahko in hvaležno. — Iščemo zastopnike po celi Dravski banovini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »1.200« št. 10930.

Objave
Dotični
ki mi je danes pisal anonimno dopisnico, se naproša, da pošlje svoj naslov proti visoki nagradi. Franc Zalar, mesar, Pletersnikova ul., Ljubljana.

Preklic!
Preklicujem in obžalujem kot neresnične žaljivke in govorce, ki sem jih raznašal o gospe Vrhovnik iz Bakovnika ter se zahvaljujem njej in g. Vrhovniku, da sta odstopila od tožbe. Sever Avgust, klepar Milaka pri Kamniku.

Pouk
Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponji

Gosli poučuje
bivši učitelj konservatorija. Študentovska ul. 9-1.

Gospa Orthaber
sprejema otroke do šolske dobe za pouk nemščine ali angleščine. Tečaj francoščine ali nemščine tudi za odrasle. — Gosposvetska cesta 12, dvorišče.

Učenkam pletiljam
brezplačen pouk, če si nabavijo pri nas pletilni st.oj. »Tehna družba, Ljubljana. Mesni trg 25/1.

Gojko Pipenbacher
koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. — Zahtevajte informacije.

Dnevni in več. tečaj.
Christofor učni zavod, Ljubljana, najbolje obiskovana zasebna šola, vpisuje zadnji teden na Domobranski cesti 7. Prilika za priučenje nemščine, nemške stenografije, trgovskih predmetov. Izobrazba v perfekte stenografije-strojepeške, kar dokazujejo »vsakoletne« javne tekme. Vpisnina 20 Din, mesečna šolnina 120 Din, reveži popust. Zavod preskrbuje službe. Pouk prične 1. oktobra.

Pozor!
Prikojevalni tečaj na Krojnem učilišču, Stari trg 19, Ljubljana, se radi zakasnitve vodje tečaja, ki se je mudil v svrhu mode v inozemstvu, prične 24. septembra. Poleg solidnih k.ojev, se bodo podučevali najmodernejši kroji, ki se uporabljajo v vseh večjih velemetih. Zadnja moda visoke široke rame pri sukničnih in kostimih. Specijalen kroj brez katerega se ne more danes dati moški obleki ali damskem kostimu moderna oblika. Revnejšim znižano. Ob zaključku se rekomandirajo službe. Damam, ki ne morejo v tečaj, poduk v poljubnih urah Izdelava krojev zunanjim po sliki in meri poštnoobratno.

Dijaki
Dijaka
sprejemem, po nizki ceni, z vso oskrbo na stanovanju, k mojemu sinu srednješolcu. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10920.

Dva dijaka
poštene družine se sprejemata na hrano in stanovanje. — Naslov: Uprava »Slovenca«, Aleksandrova cesta 6, Maribor.

Stanovanja
Stanovanje
podstrešno, 2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Soba
opremljeno, v sredini mesta, oddam 2 gospodoma. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10949.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Dve lepi prazni sobi
pripravni za pisarno ali zdravnik, oddam na Miklošičevi cesti. Pismene ponudbe na upravo pod značko »1000« št. 10822.

Oddasta se
2 stanovanji, eno s sobo in kuhinjo, drugo pa 2 sobi, sobica in kuhinja — za oktober ali november. Moste, Zaloška c. 11.

Komfort. stanovanje
v visokem pritličju, 3 sobe, kuhinja, kopalnica in druge pritlikline, par minut od tramvaja, se odda za november v Vodmatu, Ciglerjeva 18.

Stanovanje
eno- ali dvosobno, s pritliklinami, išče boljše gospa v mestu ali bližnji periferiji. Ponudbe na naslov: Cvetličarna na Sv. Petra cesti 33.

Lepo stanovanje
dve parketirani sobi, kuhinja, predoba, pritlikline, elektrika, pri kolo-dvoru, s 1. oktobrom oddam. — Ponudbe pod »D. M. Polje« na upravo »Slovenca«.

Soba
čista, z dvema posteljami, v blazini realke, se odda. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10965.

Na stanovanje
in hrano, v bližini Rogaske Slatine, se sprejme starejša oseba, tudi na dosmrtno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Rogaska Slatina« 10.921.

Duhovniku
v pokoju
nudi lastnik gradu, združenega s kapelo, 6 km oddaljenega od Celja — brezplačno stanovanje. — Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

Sobico
išče v bližini Sv. Petra, miren in soliden gospod. Gre tudi kot sostanovalec. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Miren« št. 11035.

Na stanovanje
se sprejme moški. Najrajši rokodelce. Velika čolnarska st. 10 II. — Zupancić Marija.

Soba
prijazna, čista, separirana z električno razsvetljavo, razgled na ulico, v centru mesta, križišče električno, oddam solidnemu stalnemu gospodu takoj ali s 1. oktobrom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11025.

Soba
z 2 posteljami se odda 2 gospodoma (event. dijakoma). Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 11046.

Stanovanje
primerno do 600.— Din. iščeta starejši gospe. — Kraj: Sv. Jožef — Sv. Peter. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »1. X.«

Stanovanje
trisosbno, z vsem komfortom. Bežigrad, odda za november — Franja Snoj, Prešernova ul. 30.

Stanovanje
enosobno ali dvosobno, išče soliden zakonski par. Ponudbo z navedbo cen je poslati na upravo »Slovenca« pod zn. »Državni uradnik« št. 11057.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Hotimirovi ulici št. 12, Sp. Šiška.

Odda se
suha, solčna soba s kuhinjo ali brez. Zelena jama, Zvezna ul. 15.

Stanovanje
solčno, enosobno, pred-soba, pritlikline, terasa — Bežigrad, odda 2 boljšima osebama za oktober, Franja Snoj, Prešernova ul. 30.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj oddam v St. Vidu št. 56 nad Ljubljano.

Stanovanje
dve manjši in dve večji sobi, soba za služkinjo in kuhinja, tik sodnije, se odda. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »1. november«.

Dve prazni sobi
v Novem mestu v bližini šole takoj oddam v St. Vidu. — Naslov v upravi »Slovenca« v podružnici Novo mesto.

Stanovanje
dvosobno, zračno, z vsemi pritliklinami, vodovodom, elektriko in vrtom, odda takoj Ivan Dobnikar, Ježica št. 91, poleg avtopostaje Ruski Car.

Denar
Dolgoročna
hipotekna posojila industriji, na velika posestva in hiše daje inozemska banka. Najmanjši znesek Din 1.000.000 obrestovanje 6—7%. Vračilni pogoji posebno ugodni. — Vprašanja na Jugomosse, Zagreb, Jelačićev trg 5, pod št. »4551«.

70.000 Din posojila
iščem na več let proti dobrih obrestim in sigurni varnosti. Nasloviti pod »Sigurno« na oglasni zavod Hinko Sax, Maribor.

Razno
500 dinarjev
tedensko plačamo zgovornim osebami s številnimi poznanstvi. — Perssons, Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor.

Na obroke
lahko kupite kar potrebujete skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani, Cigaletova ulica 1 (pri sodniji).

Vprašanja razdolžitve
posestev itd., kredita za novogradnje, sploh nasvete v gospodarskih, stanovanjskih, osebnih zadevah ter nakupu in prodaji posestev itd., daje: Posvetovalnica »Marštan« Maribor. (Priložite tri znamke.)

Razne pletenine
dam v komisijsko prodajo, proti jamstvu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 11038.

Pletilni stroj
št. 8/70 iščem na posodo proti odškodnini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11039.

Čitajte in širite
»Slovenca«!

Kava-čaj
Pri grosistih kolonijalnega blaga v Sloveniji in na Hrvaškem se išče dobro vpeljan

zastopnik
za dobro idočo dunajsko-tržaško tvrdko. Dopise pod »Kolonialwaren« W.U. 1663. sprejema in odposilja Rudolf Mosse, Dunaj I. Seilerstätte 2.

Vnajem**Poslovni lokali**

na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se istotam.

Mlekarna

v lepem kraju, na prav prometnem prostoru tik železniške postaje, v bližini Zagreba, se takoj odda v najem ali tudi po primerni ceni prodaja z vsem inventarjem in z vso pritiklino. Cena in vsi drugi pogoji se poizvedo pri hranilnici in posojilnici v Dobovi.

Pisarniško podjetje

dam v najem ali sicer izročim podjetnemu družniku s kavcijo. Ponudbe pod »Tudi socijalna« na »Marstan«, Maribor.

Gostilno

zvezano s trgovino, dam takoj v najem za nizko ceno za 6 let naprej za 42.000 Din. Gostilna, trgovina, kuhinja z dvema štedilnikoma, shramba, 3 sobe, 2 kleti, vrt za zelenjavo, poletna uta, vodovod v kuhinji, kleti in dvorišče. Po dogovoru tudi ceno prodaja. Hiša nadstropna, sredi vasi, brez konkurence, 10 minut od cerkve, 20 minut od železniške postaje — najlepše gorenjske. Naslov pove uprava »Slovenca« pod »Takoj« št. 10.869.

Oddam

v prometnem kraju sredi glavnega trga v mestu na Dolenjskem, lokal, pripravljen za vsako obrt, primeren tudi za pisarno ali zobozdravnika, kate-rega v tem kraju še ni. Ponudbe pod »Ugodno« št. 10.960 na upravo »Slovenca«.

Večja tovarna

čevljev v Sloveniji, išče primeren lokal za prodajalno v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Centrum mesta«.

Pisarno

na Miklošičevi cesti v pritličju (ena soba) z telefonom ali brez ugodno oddam. Naslov pove upr. »Slovenca« pod št. 11065.

Išče se skladišče

klet za vino, po možnosti s pisarno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vino« št. 11053.

Lepe lokale

odda s 1. novembrom v novi palači v Gajevi ulici Pokojniški zavod za nametence v Ljubljani. Reflektantje naj se zgledajo v tajništvo.

Njivo

v bližini Sv. Križa oddam takoj v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11060.

Trgovina

s mešanim blagom, z vsemi pravicami, v bližini mesta, se odda takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11036.

Posestva**Stavbne nasvete**

da je tehnični biro »Tehna« Ljubljana. Mestni trg 25/1

Majhno hišico

z vrtom, najraje v okolici St. Vida, kupim. Ponudbe na naslov: Jože Kočvar, kurilnica II. — gor. kol. — Ljubljana 7.

Kmetija

obstoječa iz 20 oralov nivoj in travnikov, vinograd, sadonosnik, gozd, primerno stanovanjsko in gospodarsko poslopje z gostilniško koncesijo, ležeče v neposredni bližini železniške postaje in glavne ceste v lepem in promet. kraju, se prodaja. Vprašanja pod »Nur Barzahler« št. 11070 na upr. »Slovenca«.

Malo posestvo

hiša, velika njiva, pri Turjaku, ob glavni cesti, naprodaj za 15.000 Din. F. Rus, Moste, Pokopališka ulica 4.

Hiša

novo zidana, visoko prtlj. dvostanovska, klet, 500 m vrta, sadna drevesa, ograjeno, na solnčni legi klet mesta se prodaja za 92.000 Din. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10974.

Kdor želi

v Mariboru in okolici kupiti hiše, tovarne, posetva, trgovine, gostilne, pekarije, naj se obrne na posredovalnico »Rapid«, Maribor, Gosposka ul. 28.

Mlin naprodaj

v mestu pri želez. postaji v zelo prometnem kraju, za kmečko in trgovsko mletje. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod značko »Prometen mlin« št. 10812.

Hišo v Zagrebu

prodam ali zamenjam s hišo ali vilo v Ljubljani. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10927.

Posestvo

srednje — kmečko ali z obrtjo, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.088.

Parcela

500 m², z leseno hišico, se prodaja za 26.000 Din. Zg. Šiška 185, poleg tovarne Carman.

Naprodaj

enonadstropna hiša in vrt v trgu Vojnik, v hiši je električna luč in dvojne vode pripravljen stanovanj. Ponudbe je poslati na podružnico »Slovenca« v Celju, pod »Mirno stanovanje«.

Naprodaj

enonadstropna, novo zidana hiša v Zg. Hudinji št. 69 pri Celju.

Dražba hiše

V Kamniku bo 19. okt. 1931 dopol. pri sodišču dražba meščanske hiše s korporacijsko pravico in krajevno gostilniško pravico. Natančnejša pojasnila daje interesentom pisarna dr. Janežiča Konrada, odvet. v Kamniku.

Posestvo

v ravnini 26 oralov, zidana hiša in gospodarska poslopja, naprodaj. Pojasnila daje Čelofiga v Bresternici 36 pri Mariboru.

Prodaj

novo hišo, tristanovansko, v Kranju, za 155.000 Din. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10961.

Stavbne parcele

lepa solnčna lega, ob Dunajski cesti — naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8376.

Nova hiša

v Rožni dolini, dve dvosobni stanovanji, balkon, z vsemi pritiklinami, vodovod, elektrika, parketi, solidno in fino delo, poleg tudi vrt, zelo poceni naprodaj. Cena 125.000 Din. Potrebno 60.000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.878.

Na Primskovem

pri Kranju se prodaja nova visokoprtilična dvostanovska hiša z zelenjavnim vrtom. Poizve se na Primskovem št. 109.

Gostilne — pekarne

mestne in deželske prodaja Posredovalec, Maribor, Sodna 30.

Hiše — posestva

od 40.000 Din dalje, prodaja Posredovalec, Maribor, Sodna 30.

Hiša z gostilno

in večjim vrtom se prodaja za ugodno ceno. Vprašati: Novi Vodmat, Ciglerjeva ulica 2.

Lepo posestvo

se radi selitve prodaja skupno ali pa na drobno. Obstoja iz njiv, travnikov in lepega gozda. Nahaja se v bližini Ljubljane. Za plačilo se počaka. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11040.

Prodaj se

posestvo, obstoječe iz hiše in pripadajočih gospodarskih poslopij ter zemljišča: njiv 1.8515 ha, travnikov 1.9682 ha, gozda 2.6860 ha, vrta 4.10 a. Preživiti se lahko pet glav goveje živine. Cena po dogovoru. Več se poizve pri Ignaciju Debeljak, posestniku, Hotovlja 19 p. Poljane nad Škofjo Loko.

Večje zemljišče

s hišo, pripravno za večja obrtnika, Moste, Zalogova cesta, prodaja Franja Snoj, Ljubljana, Prešernova ul. 30.

Kupimo

Divji kostanj, želod kupim po najvišji ceni. V. H. Rohrmann, Ljubljana.

Bukova drva

popolnoma suha stalno kupuje fco vagon Ljubljana ILIRIJA dr. z o. z. Ljubljana, Dunajska c. 46.

Srebrne krone

stare zlate in srebrne kupuje RAFINERIJA DRAGH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Jabolka

Kanade, zlate ranete, kakor tudi druge zlahtne namizne jabolka, kupujemo vagonске količine samo franko meja »Postojna« ali meja »Prevalje«. Ponudbe je nasloviti na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Milano«.

Glasba

Harmonij lep, krasen glas, ceno naprodaj. Gostilna Bundr, p. Kamnik.

Klavirji

pianini najboljših svetovnih vrst po znatno nižjih cenah. Ugodna mesečna odplačila. Preigrani klavirji. Vsa popravila in uglaševanje strokovnjaško M. ROPAS, CELJE.



direktno iz
Tovarne
oz. tov. skladišča
BANKOVATE BREZPLAČNI
KATALOG
Meinert Kerold
Maribor št. 102-A

Kolesa

na 12 mesečna odplačila! »Tovarna kolesa«, Ljubljana, Poštni predal 307

Pubasto perje

čisto čobano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštnem povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Illica 82 Kemična čistilnica perja

Stroje

popolnoma uporabne ter brezhibne, radi preureditve obrata prodam po najnižji ceni, in sicer: 8/40 po 650 Din, 8/50 po 1300 Din, 8/60 po 1500 Din. Izvolite si osebno ogledati, gotovo boste našli stroj, ki bo za Vašo uporabo, tako za izdelovanje nogavic, kakor vseh drugih pletenih predmetov. — Pišite na naslov: Kati Vait, Celje.

Plemenske zajce

rekse prav poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10911.

Starinska zoja

s šestimi stoli, prodam po nizki ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10941.

NAJBOLEŠI
ŠIVALNI STROJI IN KOLES
„ADLER“ - „Gritzner“
PLETILNI STROJI »DUBIED« LE PRI
JOS. PETELINC - LJUBLJANA
ZA VODO
Telefon št. 2913
Ček račun 12.005.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Zobotrebce

kupuje trdka Muc Coloniale, Vodnikov trg.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadst.

Šivalni stroj

moški, že rabljen, kate-regakoli tipa — najraje »Singer« ali »Anker« — kupim. Cenjene ponudbe z navedbo cene in naslova poslati upravi »Slovenca« Maribor pod »Šivalni stroj« št. 10.937.

Kupim

ali pa prevzamem trgovino z mešanim blagom, najraje na Gorenjskem. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod »Takojšnje plačilo« 10.981.

Krojaške odrezke

sukna stalno kupuje industrija volnenih izdelkov Peter Majdič, Celje. Pošljite vzorce z navedbo cene in količine.

Vežjo količino prosa

in ajde kupim. — Anton Udir, mlinar, Kamna gorica, Gorenjsko.

Pult

za manufakturo, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod zn. »Dobro ohranjen«.

Mizarske stroje

kupim. Andrej Fajfar, mizar, Podbrezje, Gorenjsko.

Med

gozdni, kupuje trdka Muc Coloniale, Vodnikov trg.

Bukova drva

1 m dolga, 18 sežnjev — kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Drva« št. 11.091.

Prodajmo

Prodajmo se večja množina starih vrat. Ogleda se — Cankarjevo nabrežje št. 3.

Damsko kolo

še malo rabljeno, poceni naprodaj. Gostilna Bundr, p. Kamnik.

Pletilne stroje

vseh števil, na enoinp. letno odplačevanje! — Persson, Ljubljana — Poštni predal 307.

Pozor pletilje

prodajam: entlerco s škarkjami in tamburini stroj, Segulin, Maribor, Vojašniška 2.

Volno za modroce

zelo poceni prodaja Seg, Cankarjevo nabrežje 5/I.

Premog, drva, koks

prodajati tudi na obroke Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Tel. 33-13.

Prima sodi

novi bukovi za jabolčnik, se prodajo za ceno 130 Din pri Gumzel, stroj, sodarstvo, Celje, Breg 6.

Redka prilika

Gostila, zelo dobro idoč, staro renimirano podjetje, ki iztoči na leto okoli 250 hl alkoholnih pijač, na križišču večih ulic, z vrtom, z vsem potrebnim inventarjem se zaradi bolezni takoj prodaja za ceno 40.000 Din. — Samo resni kupci, naj se osebno ogledajo pri M. Kovčević, Zagreb, Petrova ul. 27. Posredovalci izključeni.

Prst (humus)

za vrtove v vsaki množini dobavi gradbeno podjetje Anton Mavrič, Dunajska cesta št. 38 v Ljubljani.

Pristen med

cvetlični ali telka razpošiljam 5 kg za 95 Din franko. Franc Markelj — Vrhnika.

Redka prilika!

Nudi se Vam priložnost, da lahko kupite po neverjetno nizkih cenah umetniške slike, narodno vezivo in keramiko v jugoslovanski ornametiki. Po veliki turneji po Dalmaciji in jadranskih kopališčih se prodajajo od danes naprej vse umetniške slike in ostali umet. predmeti za polovico katalske cene. Izložba obsega več kot 2000 umet. predmetov v prostorni verandi na vrtu kavarnе »ZVEZDA«. Krasen pregled! Neobveznost kupovanja! Prosto vstopine! Odprto ves dan. Vhod skozi vrtna vrata. Dijaikom je dovoljeno brezplačno kopirati narodno ornametiko!

Prima grozdje

Din 3,75, prima zlahtna jabolka Din 2,75 franko vsaka postaja Slovenije, razpošilja že od 15 kg dalje po povzetju. Prešna jabolka najceneje. — Postržin, Krško.

Zimske suknje

(plašči), celi ostanki od metrov 2,60 do 2,85, fino češko blago, prejšnja cena Din 560, sedaj celi ostanki za Din 265 se dobi pri »Commerce«, d. d., Ljubljana, Tavčarjeva ul. 2, I. nadst.

Šivalni stroj

dobro ohranjen se prodaja. Strah Marijeta, Stročice št. 126, p. Ježica pri Lj.

Vinske sode

od 50 litrov naprej do 800 litrov prostornine — prodaja Dobrota, Maribor, Tattenbachova 21.

Radio

troceven, komplet, zelo dober, radi selitve naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10976.

Drobilec kamena

prvovrsten, dnevno napravi 50 m³. Mlin za pesek, prvovrsten in zelo enostaven; 25 m³ dnevno. debelino peska po poljubnosti. Ugodna prodajna cena v Ljubljani. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 11041.

Dvocevni radio

komplet (zvočnik, slušalke), radi nujnosti naprodaj — skoraj zastoj! Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kompletan radio« št. 10.917.

Ročni voziček

na štirih kolesih, nov, za težo 300 kg, ugodno naprodaj. Vinko Cirman, kolar, Vič, Tržaška cesta št. 41.

Branjarijo

s trafiko, dobro idoč, takoj prodam. Vprašati: Maribor, Koroška št. 58, Stancer.

Jabolka

namizna, hruske za žganjekuho, prodam več vagonov po ugodni ceni. Več pri L. Rebolj, Kranj.

Radio

štiricevni, skoraj nov, z lepo kaseto, zvočnikom, akumulatorjem, anteno in tudi polnilcem, radi premetitve naprodaj. Anton Lampret, posestnik, Muljava 17, p. Krka.

Jabolka

lepa, kisla in obrana, razpošiljam vsako množino po povzetju po 1.50 za 1 kg franko Mirna peč. Adolf Remic, Mirna peč.

Bencin motor

s cirkular žago na vozu, pripravljen za trgovino z drvmi in mlatilnico na motorski pogon. Je v naj. boljšem stanju naprodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 11042.

2 pletilna stroja

8/50, 8/30 zaradi smrti ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11033.

Vinski sodi

3 komadi 15, 16, 17 hl v dobrem stanju, so naprodaj. Ponudbe na Anton Cegner, Zabnica p. Škofja Loka.

Zimsko suknjo

omara s predali (Schubladkasten) ter več karnis, poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11031.

Pletilni stroj

10/70 cm in citre prodam. Šiška ulica 1, I. nadst., desno.

Električni generator

skoro nov, 64 KV 400/231 voltov napetosti, 50 perijod, se prodaja radi nabave večjega. Poizve se pri Fr. Kotnik na Verdu pri Vrhniki.

Dežni plašči

Angleški dežni plašči, ki so stali prej Din 480, sedaj pa po Din 195 — so naprodaj pri trdki »COMMERCE«, d. d., Ljubljana, Tavčarjeva ul. št. 2, prvo nadstropje.

Voz-dera

za 1500 kg teže se poceni prodaja v Guncijah št. 13, p. St. Vid nad Ljubljano.

Trgovino

upeljano z raznim blagom, radi izselitve ugodno naprodaj. Najemnika nizka, stanovanje poleg. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nekaj posebnega«.

Sode

iz trdega lesa, v velikosti 50, 100 in 200 l boste potrebovali za namakanje sadja, za shrambo kislega zelja in repe, za mošt in druge pridelke. Dobite jih v vsaki množini in po prav nizkih cenah pri trdki Julij Zupan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 35.

Več vinskih sodov

dobro ohranjenih, prodam. Viktor Jeločnik, trgovec, Rožna dolina.

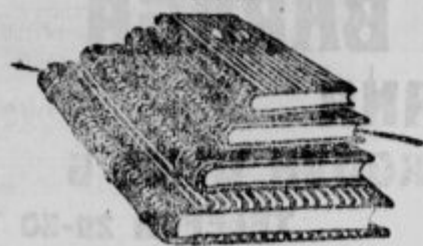
Jesenove trame

suhe 8—10 m³, 2—4 m dolge, večinoma 40.50.80 mm, dobra kakovost, proti takojšnjemu plačilu, oddam po nizki ceni. — Vprašanja na — Konrad Lorber, Dravograd.

Motorno kolo

znamke »Puch« 220, malo rabljeno, skoro novo takoj naprodaj radi bolezni. Vprašati pri: Konrad Lorber, Dravograd.

Vsaakovstne trgovske knjige, štruce, mape, metaze, herbarije, odjemalne knjižice, bleke, zvezke i. t. d.



nudim po skrajno ugodnih cenah! Na debelo! - - Na drobno!

ANTON JANEŽIČ
Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigovoznica in čitalnica trgovskih knjig.

Prodaja blaga v konkurzu

V konkurni zadevi Žitnik Franje, trgovke v Medvodah št. 18, se prodaja na javni sodni dražbi dne 24. septembra 1931 ob 9

vsa zaloge raznega manufakturnega, galanterijskega in špecerijskega blaga, inventar trgovine in pohištvo, ki se nahaja v stanovanju iste hiše, ter zlatina.

Po možnosti se bo vsa zaloge trgovine s pripadajočim inventarjem prodala hkrati. Zato pridejo v prvi vrsti v poštev ponudniki glede cele zaloge in inventarja, nato ponudniki glede posameznih partij blaga in če tudi teh ne bo, ponudniki glede posameznih predmetov.

Natančnejše informacije daje podpisani upravitelj stečajnega sklada, pri katerem se je tudi v poslovnih urah zgledati zaradi ogleda trgovine in zaloge, ki se pa zamorejo ogledati tudi med 8. in 9. uro pred dražbo.

Dr. Josip Jaške, advokat v Ljubljani, Miklošičeva cesta 18.

NOVA PORTUGALKA

Liter 14 Din

Štajersko belo Din 20 in 16
Dolenjsko belo in rdeče . . . 12

Abonenti na hrano se sprejemajo.

Priporočila se

Gostilna **KERŠIČ**
Siska
S. A. Gorjanec

STANOVANJA

trošna z vsemi modernimi pritliklinami, zelo udobna, odda v najem ali na odplačevanje

Vsa emra javarovalnica v Ljubljani

Istotam se oddaja s 1. novembrom t. l. v najem dva lokala.



Turisti, lovci, smučarji

vedno bolj zahtevajo samo kvalitetne čevlje, na višku so danes v kvaliteti in izdelavi

„Karo“ gojzerii

Zahtevajte cenik od „KARO“ industrije MARIBOR, Koroška 19

Za vse večje kraje oddamo zastopstvo ali samoprodajo.

Slivovka — Spirit — Brändy

Brinjevec, rum, in vse vrste likeriev (konjak)

Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka ul. 9. Tel. 25-80

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

tesarskih, parketnih, pečarskih, steklarskih, pleskarskih del in dobavo okenskih zastorov

za stanovanjsko hišo v Celju.

Vsi podrobni proračuni in splošni gradbeni pogoji se dobe pri podpisnem uradu od 23. t. m. dalje med uradnimi urami. Zapečateni, v smislu razpisa sestavljene ponudbe je vložiti pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, Gledališka ulica 8/III. do 1. oktobra t. l. do pol 12. ure dopoldne.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Zahvala.

vsem, ki so spremljali na zadnji poti našo nepozabno mamico

Tončko Okorn roj. Hafner.

Presrečna zahvala častiti duhovščini, vsem gospodom zdravnikom, posebno pa gospodu Dr. Jožetu Rantu, ki je ves čas dolgotra ne bolezn bil v neumorno pomoč in tolažbo. Globoko smo hvaležni vsemu članstvu Sokolskega društva v Skofji Loki za globoko sočustvovanje in številno spremstvo na zadnji poti, za darovane vence in v srce segajoče poslovlilne besede kakor za lepo žalno petje.

Posebej se še zahvaljujemo onim, ki so s številnimi izrazi sočutja in sožalja lajšali tako težko bol ter ji poklonili toliko cvetja. Vsem skupaj Bog plačaj.

Skofja Loka, dne 18. septembra 1931.

Žalujoči ostali.



Felix Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Restleja c. 36

priporoča

bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice, marmorna te plošče za mobilje po najnižjih cenah.

Hiša v Kamniku

z gostilno, mizarsko delavnico in korporacijskimi praviciami bo prodana na javni dražbi dne 19. X. 1931 ob 9. uri 30 minut. Hiša ima velik vrt ter leži ob glavni cesti v Kamniku. Natančnejše informacije daje dr. Žvokelj, advokat v Kamniku.

Jedilni list

konjskage mesa

Golaš veliki . . . Din 3—	Zrezki v papriki . . . Din 4—
Golaš mali . . . Din 1:50	Jezik v omaki . . . Din 4—
Szagedin golaš . . . Din 4—	Sarme . . . Din 5—
Brzola . . . Din 4—	Kranjske klobase . . . Din 4:50
Dvaajski zrezek . . . Din 6—	z zeljem . . . Din 4:50
Kosilo . . . Din 6—	Nadevana paprika . . . Din 5—
Rizota . . . Din 5—	Irenovka v omaki . . . Din 2:50
Makaronovo meso . . . Din 4—	Piljučna pečenka . . . Din 6—
Meso s čebulo . . . Din 4—	ala divjačina . . . Din 6—

Razne prikuhe:

Zelje . . . Din 1:50 Repa . . . Din 1:50
Salate razne a Din 2—

Vino

belo . . . Din 16—14— eviček . . . Din 14—
črno Din 12—

pivo vrček Din 4:50, malo Din 3—

Se priporoča

restavracija Marinšek

Ljubljana, Prečna ulica 6

P. VII/21 130
2125

Prostovoljna sodna dražba v St. Vidu nad Ljubljano.

V nedeljo, dne 20. septembra ob 2. popoldne se bode na licu mesta v St. Vidu prodalo:

hišo št. 16 v St. Vidu,

takozvano „Fernadovo hišo“, stoječo sredi vasi ob državni cesti, pripravnno zlasti za obrt in k tej hiši spadajoči vrt z dvema šupama in kozoleom. Vrt se razdeli na

štiri stavbne parcele.

Izključna cena za hišo je 80.000 Din, za posamezne parcele pa po 18.000 Din. Kupnina se plača v obrokih. Dražba se vrši v vsakem vremenu.

Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 1. septembra 1931.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzno naročila, predvzemi in krediti vsake vrste, eskomoti in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzjavke: Kredit Ljubljana

Tel. 2040, 2457, 2548; Interurban 2706, 2806

Josip Lavtižar:

Bled in Briksen

Zgodovinska povest iz 17. stoletja.

Kanonik dr. Eder je ugotovil, da je cerkev pre-majhna in da zato ne zadostuje svojemu namenu. O večjih shodih — tako je slišal pripovedovati — mora stati polovica ljudi na prostem.

»Bomo pa skrbeli za novo,« je odgovoril Welsberg s poudarkom. To se je po preteku nekaj let tudi zgodilo.

Potem je šel v proštjsko hišo, ki je enako cerkvi klicala po popravili. Prošt Jurij Burnel ga je sprejel pri vходу. Škof je pohvalil proštovo dosedanje dušno-pastirsko delovanje in ga bodril, naj postreže božjepotnikom v vseh potrebah. Omenil je tudi nespornum med proštom in puščavnikom. Prosil je prošta, naj potrpi z Adolfom in živi z njim v bratski slogi. Odpustimo, da bo tudi nam odpuščeno. Dalje je obiskal mežnarsko preprosto stanovanje in tudi puščavico, v kateri je samotnil Adolf Waidmann.

Preden so zapustili otok, je stopil Welsberg z vso družbo še enkrat v cerkev ter se priporočil Marijinemu varstvu. Opravil je molitve za srečno potovanje in jih sklenil z besedami: »Angelus viis Deus mandavit de te, ut custodiant te in omnibus tuis deus. (Svojim angelom je zapovedal Bog o tebi, naj te varujejo na vseh tvojih potih.)

Pred cerkvijo je čakalo veliko ljudi, ki so škofa pozdravljali. Med njimi je bila tudi Ribičeva Rezika. Vsa vesela je pripovedovala, kako je srečna, da je

tudi ona poljubila roko visokemu in ljubeznivemu gospodu.

Drugi dan zjutraj je bilo na blejskem gradu živahno vrvenje. Prišel je čas, da se popotniki vrnejo na Tirolsko. Na Bled so dospeli 4. avgusta in bivali tukaj 16 dni. Dne 20. avgusta pa so bili pripravljeni za odhod. Ko je šla karavana iz Briksna na Kranjsko, je šela 26 oseb in 40 konj, in ko je odhajala z Bleda, je bilo število prav tisto, ker se ni nikomur pripetila kaka neizgoda. Tudi zdaj so peli zvonovi pri župni cerkvi sv. Martina in pri Marijini cerkvi na jezeru, toda ti glasovi niso bili tako veseli kakor o prihodu. Slovo je vedno združeno z otožnim čuvstvom. Naročila, priporočila in podajanje rok so običaji pri vsaki ločitvi. Še škofu Welsbergu, ki ni bil našega rodu, so se svetile solze v očeh, ko je videl to verno kranjsko ljudstvo, kako kleči pred njim in ga prosi blagoslova. Pa je bil tudi zelo radodaren. Veliko denarja je razdelil potrebnim. Ko so mu rekli, da ne bo mogel priti nazaj v Briksen, je odgovoril: »Kar dam, to imam.

Pri povratku si naša družba ni izbrala potovanja skozi gorenjsko dolino, koder je prišla, temveč cesto na Tržič in čez Ljubelj na Celovec. Ta cesta je bila mnogo boljše kakor ona skozi Kranjsko goro in čez korensko sedlo v Beljak. Škof je želel pri tej priliki ogledati marljivi obrtnijski kraj Tržič, o katerem je slišal večkrat pripovedovati.

Blizu Naklega so se obrnili popotniki proti severu in dospeli v ozko dolino, obdano z visokimi gorami. Mislili so, da pridejo v samotno sotesko, toda kako presenečenje! Ugledali so Tržič, ed koder so jim udarjala na uho težka kladiva ondotnih kovačnic.

Tržiški župnik Jurij Vidé je bil pravočasno obve-

ščen o škofovem prihodu, ker mu je poslal župnik Orehar sledeče pismo:

Na Bledu, 14. avgusta 1628.

Častiti brat v Gospodu, dragi prijatelj!

Naznanjam Ti, da zapusti briksenski škof Welsberg 20. t. m. Bled in se pripelje ta dan opoldne v Tržič. Prosim, da naročiš v stari dobri gostilnici pri Železnikarju kosilo za pet oseb. S škofom se namreč vozita kanonik dr. Eder in tajnik Kolb. Welsberg pa vabi na obed tudi Tebe in Tvojeja duhovnega pomočnika. Za drugo škofovo spremstvo oskrbi kosilo tam, kjer veš, da lahko postrežejo. Upam, da dobijo konji, 40 po številu, dovolj prostora. Presvetli ženi prenočišča v župnišču, da opravi zjutraj sv. mašo. Iz Tržiča se odpelje 21. avgusta dopoldne.

Lepo bi bilo, da bi se mu z duhovnim pomočnikom in z drugim ljudstvom poklonili pred cerkvijo sv. Andreja. Škof ne kaže visokosti ne v govorjenju in ne v vedenju, zato naj Te ne skrbi, kako boš z njim občeval.

Z upanjem, da boš vse uredil, kakor sem Te prosil, Te iskreno pozdravlja Tvoj

stari znanec
Matija.

Okoli poldneva se je pripeljala vsa družba v Tržič. Župnik Jurij Vidé je po navodilu pisma oskrbel slovesen sprejem pred cerkvijo sv. Andreja. C Tržičanin je znano, da radi vprašujejo, kdo in odkod je tujec, s toliko večjim zanimanjem so ogledovali Tirolce. Tem je pa tudi ugajalo, da so jih sprejeli tako prijazno.

Ljudsko knjižnica: Iz založništva Jugoslov knjižarne v Ljubljani: 20 zvezek: Savinšek: Izpolni 100.000. 30 Din. vez 42 Din. 31 zvezek: Strukewicz: NA POLJU SLAVB. 28 Din. vez 40 Din. 32 zvezek: Roman (The Lost World). Roman (s slikami) 24 Din. vez 32 Din. 33 zvezek: Roman (s slikami) 24 Din. vez 32 Din. 34 zvezek: Roman (s slikami) 24 Din. vez 32 Din. 35 zvezek: Roman (s slikami) 24 Din. vez 32 Din. 36 zvezek: Roman (s slikami) 24 Din. vez 32 Din. 37 zvezek: Roman (s slikami) 24 Din. vez 32 Din. 38 zvezek: Roman (s slikami) 24 Din. vez 32 Din. 39 zvezek: Roman (s slikami) 24 Din. vez 32 Din. 40 zvezek: Roman (s slikami) 24 Din. vez 32 Din.

ZA:
DOM,
OBRT in
INDUSTRIJO

DÜRKOPP

ŠIVALNI STROJI

ZALOGA:

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA 6

TELEFON 29-80

Samo kdor v miru izbira —
dobro kupi!



Ako morale iz trgovine
v trgovino, da si ogle-
date blago, se boste v
stiski in naglici odločili
morda za nekaj, radi če-
sar se boste pozneje ke-
sali;

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOKA!

Tu imate čas, da pre-
gledate in prečenite
vzorce kos za kosom,
nikdo Vas ne bo prigo-
varjal za nekaj, kar ne
odgovarja Vašemu oku-
su. **ZAHTEVAJTE NAŠO KOLEKCIJO**

GRADIA IN DRUGEGA
ZA SPODNJE HIŠE

in dobili jo boste v par
dneh, seveda brezplačno
in brezobvezno.

Potem sedite in izbe-
rite ono kar najbolj od-
govarja Vašemu okusu.
Ker nabavljamo blago
direktno iz tovarne in
ga prodajamo naravnost
Vam odpadejo razne pro-
vizije; Vi kupite torej
boljše blago za manj de-
narja.

Ze pol stoletja streže-
mo zadovoljnim odjemal-
cem.

Največja trg. in odprema trdnja

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga zahtevajte
ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

Soboslikarstvo in pleskarstvo

hitro, točno in ceno izvrši
Ivan Lorber, Maribor, Vetrinjska 5.

JUGOSLOVANSKE
TIŠKARNE
V LJUBLJANI

JEZDATNO
REDUCIRALA
CENE KLISEJEV

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebr-
nino pri svetovnoznani trdnji



H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana
tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse
kraje Evrope, Amerike,
Afrike, Avstralije in
Azije.

Velika zaloga ur z znam-
kami Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines,
Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki
ilustr. cenik zaslonj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

CENIK SADNIH DREVES

	Stebila z razvito krono: raznih vrst
Jabolka	visokodebelna 12 Din, polvisoka 10 Din
Hruške	14 " " 12 "
Cešnje in višnje	14 " " 12 "
Slive	10 " " 8 "
Rinje	12 " " 10 "
Breskve	13 " " 10 "
	piramide 6, 8 Din

Popis vrst sadnega drevja in cenik ostalih drevov
in orn. oja pošljemo na zahtevo zaslonj.

Vočarska škola "VICTORIJA", Ljubljana, z. p. Vrbovec



L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo dežnikov
solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Zahvala.

Za takojšnje izplačilo pripadajoče podpore po smrti mojega soproga
g. Antona Špes izrekam

Ljudski samopomoči v Mariboru

najlepšo zahvalo in priporočam to društvo vsakomur v takojšnji pristop.

Vojnik, dne 15. septembra 1931.

Jozefa Špes.



Sode vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in
mast, a osobito izdelujem sode za transportira-
nje vina, kakor tudi za hrambo. — Solidna in
in trpežna izdelava. — Sprejem vsa v to stroko
spadajoča popravila po najnižjih cenah.

Postrežba točna! Delo solidno!

Franjo Repič, sodarsko podjetje
Ljubljana-Trnovo, Kolezijska ulica 18

MANUFAKTURNA TRGOVINA

M. GAJŠEK

Glavni trg 1 **MARIBOR** Glavni trg 1

Največja izbira moškega in ženskega blaga,
svile, cefira, platna itd. Velika zaloga po-
stelnih odev domačega izdelka!

Solidna postrežba. Cene solidne.

Tudi letos so na prvem mestu francoska kolesa



Prvovrstni izdelek in material. Najlažji tek.
Cene brez konkurence!

VIKTOR BOHINEC - LJUBLJANA
Dunajska cesta 21 Cenik brezplačno!

**Ali ste že
poravnali naročnino?**

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev
trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica
XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Zahvala.

Po smrti moje matere gospe **Marije Schroif** sem
prejel od

„Ljudske samopomoči v Mariboru“

takoj izplačano pripadajočo podporo, če tudi je bila zava-
rovana še samo 3 mesece; prerano smrt je povzročila
nezgoda. Moja dolžnost je, da priporočam to neprecenljivo
društvo vsakomur najbolje, ako še ni njega član.

Bušeča vas pri Cerkljah, dne 15. septembra 1931.

Ervin Schroif.

Ob prebridki in tragični izgubi naše ljubljene hčerke, sestre,
tete in svakinje, gospodične

Frančiške Grum

se vsem za vse dokaze iskrenega sožalja in sočutja, kakor tudi za
spremembo na njeni zadnji poti, iskreno zahvaljujem.

Zadovolj pri Ljubljani, dne 19. septembra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Bele in barvaste

ploščice

za

štedilnike

in oblogo kopalnic, kuhinj,
mesnic itd. dobavlja in izvršuje
najceneje

MATERIAL TRG. DR. Z. O. Z.

Ljubljana,
Dunajska cesta 36/II.

Telefon 27-16 Brzojavl: Material

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu